

ఆదివారం

2 సెప్టెంబర్ 2018

ఆంధ్రప్రభ



వెండితెర పేరు- యామినీ భాస్కర్
ముద్దు పేరు- యాము
పుట్టిన తేది- 20, సెప్టెంబర్, 1996
పుట్టిన ఊరు- విజయవాడ,
ఆంధ్రప్రదేశ్, ఇండియా
హోమ్ టౌన్- విజయవాడ
తల్లి పేరు- కృష్ణకుమారి
తండ్రి పేరు- భాస్కర్ రావు
సోదరుడు (తమ్ముడు)- విష్ణువర్ధన్
మాతృభాష- తెలుగు
చదువు- బి.ఎస్.సి. కంప్యూటర్ సైన్స్
కాలేజ్ - సిద్ధార్థ ఉమెన్స్ కాలేజ్,
నాగార్జున యూనివర్సిటీ,
విజయవాడ
స్కూల్ - ఫ్యూచర్ పాత్ ఇంగ్లీష్
మీడియం హైస్కూల్, విజయవాడ
వృత్తి- నటి
మొదటి చిత్రం- 2016లో వచ్చిన
కీచక చిత్రం ద్వారా తెలుగు
చిత్రసీమకు పరిచయం. ఆ తర్వాత
2017లో మున్నోడి చిత్రం ద్వారా
తమిళ సినీరంగానికి ఆమె

పరిచయమైంది.
అభిరుచులు- కూచిపూడి
డ్యాన్స్, స్విమ్మింగ్, పుస్తకాలు
చదవడం, సంగీతం వినడం,
సినిమాలు చూడటం
ఇష్టమైన ఆహారం- దక్షిణ భారత
ఆహారం, అన్నం, పప్పు, ఆవకాయ
ఇష్టమైన వంటలు- చిరంజీవి,
రజనీకాంత్, కమల్ హాసన్, రణ్ బీర్
కపూర్
ఇష్టమైన నటీమణులు- సావిత్రి,
నమంత, విద్యాబాలన్
ఇష్టమైన సినిమా-
మాయాబజార్
ఇష్టమైన ప్రదేశాలు-
స్విట్జర్లాండ్, లండన్

సర్దునల్ టచ్

తెలుగు సినీరంగంలో తెలుగమ్మాయిలకు
తగిన ప్రోత్సాహం లభించడం లేదన్న
విమర్శలు ఎంతోకాలంగా వెల్లువెత్తుతున్న
సంగతి తెలిసిందే. అయితే అందుకు ఏవేవో
కారణాలను చిత్ర పరిశ్రమలోని వారు
ఎత్తిచూపుతుంటారు. అయితే ఏది ఎలా
ఉన్నా...అడపాదడపా లభించే అవకాశాలతో
తామేంటో నిరూపించుకోవాలని వర్తమాన
తెలుగు కథానాయికలు కోరుకుంటున్నారు.
ఈ నేపథ్యంలో అచ్చ తెలుగమ్మాయి
యామినీ భాస్కర్ టాలీవుడ్లో తన నటనా
పటిమను చాటాలని ఉవ్విళ్ళూరుతోంది. రెండేళ్ల
క్రితమే ఆమె సినీరంగంలోకి
అడుగుపెట్టినప్పటికీ మలుపు తిప్పే
అవకాశాల కోసం ఎదురుచూస్తోంది. తన
తొలి చిత్రం 'కీచక' అనుకున్నంత గుర్తింపు
ఇవ్వకపోయినా 'నర్తనశాల', 'భలే మంచి
చౌక బేరము' చిత్రాలు కాస్త గ్యాప్తో
వరుసగా విడుదలవుతూ తన కెరీర్ను
మార్చి వేస్తాయని యామిని ఎంతో
నమ్మకంతో ఉంది. మరోవైపు
తమిళంలోకి కూడా గత ఏడాది
అడుగుపెట్టిన ఆమె మంచి చిత్రాలు వస్తే
అక్కడ కూడా నటించాలని అనుకుంటోంది.
చిన్నప్పట్నుంచే కళల పట్ల అమితాసక్తిని
కనబరిచిన ఆమె కర్లాటక సంగీతం కూడా
నేర్చుకుంది. అలాగే కూచిపూడి నాట్యంలో
కూడా శిక్షణ పొందింది. చాలామంది
నటీమణులు అభిరుచితో అప్పుడప్పుడు
సినిమా పాటలు పాడినట్లుగా...తనకు
అవకాశాలు వస్తే సినిమా పాటలు పాడాలన్న
కోరిక ఉందని యామిని ఆంధ్రప్రభకు
వెల్లడించింది. మంచి నటిగా
ప్రేక్షకుల హృదయాలలో
నిలవాలన్నదే తన ఆశయం
అని ఆమె తెలిపింది.

- శ్రీరామ్

తెలుగమ్మాయి కెరీర్ మలుపు తిరిగేనా?

యామినీ భాస్కర్



తెల్ల జిరాఫీ...



తెల్ల పులులు ఉంటాయని మనకు తెలుసు. దేవలోకంలో ఇంద్రుడి వద్ద ఉండే ఐరావతం శ్వేతవర్ణంలో ఉంటుందని చదువుకున్నాం. కానీ... తెల్ల జిరాఫీ గురించి ఎప్పుడైనా విన్నారా? కెన్యా, టాంజానియా అభయారణ్యాలలో ఇలాంటి జిరాఫీల ఉన్నాయని సైంటిస్టులు నిర్ధారించారు. చిత్రంలోని శ్వేతవర్ణ జిరాఫీలు కెనడాలోని ఇషాబ్ బిని హిరోలా అభయారణ్యంలో కనిపించాయి. 2017లో వీటిని గుర్తించారు. అభయారణ్యం సిబ్బందే గుర్తించి వీడియో తీశారు. తెల్ల జిరాఫీలను ఇలా కెమెరాలో బంధించడం ఇదే తొలిసారి. చర్మ సంబంధమైన వ్యాధి వల్లనే ఇవి శ్వేతవర్ణంలో ఉన్నట్లు వైద్యులు నిర్ధారించారు. చర్మ కణాలలో పిగ్మెంటేషన్ ను నివారిస్తున్నందువల్ల చర్మం రంగు ఇలా మారిపోయిందని అంటున్నారు. నిజానికి శ్వేతవర్ణ జిరాఫీలను 2016లోనే టాంజానియాలో తొలిసారి గుర్తించారు. కానీ... అప్పట్లో వాటిని వీడియోలు తీయలేదు.

ఆంధ్రప్రభ

ఆదివారం

3 ఆంధ్రప్రభ ఆదివారం

2 సెప్టెంబర్ 2018

లోపలి పేజీల్లో

| | |
|------------------|------|
| కార్టూన్స్ | - 4 |
| ప్రాచీన విజ్ఞానం | - 7 |
| స్పెషల్ స్టోరీ | - 14 |
| విహారం | - 15 |
| క్రైం టైం | - 21 |
| అక్షర నక్షత్రాలు | - 23 |
| వాస్తు నీలి | - 24 |
| వికాసం | - 25 |
| చిన్నారి | - 26 |
| సమీక్ష | - 28 |
| కవితలు | - 29 |
| వారపలాలు | - 30 |
| కథ | - 32 |

కవర్ స్టోరీ 10-13

గురువును గౌరవిద్దాం!



ప్రతి వ్యక్తి జీవితంలోనూ అందరికంటే గొప్పవ్యక్తి గురువు. అందుకే గురువును బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులతో పోల్చారు మన పెద్దలు. అంతేకాదు... ఆది యుగం నుంచి ఆధునిక యుగం వరకు ఆయనే రుషి అన్నారు. బాలల భవితకు నిచ్చిన వేసే అక్షర శిల్పిగా కొనియాడారు. జన్మ నిచ్చి... లోకానికి పరిచయం చేసిన అమృత మొదటి గురువైతే గుండెలపై తన్నుతూ ఆటలాడే శిశువుకు నడక నేర్పే నాన్న రెండో గురువు. లోకంలో ఎలా నడుచుకోవాలో నేర్పి, విద్యాబుద్ధులు అందించి ఉన్నత ప్రమాణాలు గల వ్యక్తిగా తీర్చిదిద్దే ఉపాధ్యాయుడు మూడో గురువు. సెప్టెంబర్ 5 ఉపాధ్యాయ దినోత్సవం సందర్భంగా తరాలుగా మారుతూ వస్తున్న ఉపాధ్యాయుల విలువల ప్రత్యేక కథనం.

తిరుపతి కొండ కథలు



16, 17, 20లో

నేను- మా ఊరు

“జననీ జన్మ భూమిశ్చ స్వర్గాదపీ గరీయసి” ఎవరికైనా ఎప్పుడైనా జన్మభూమి స్వర్గం కన్నా మిన్నగానే ఉంటుంది. స్వంత ఊరు వెళ్ళినప్పుడు ఈ గాలి, ఈ ఊరు, ఈ నేల నను కన్న నావాళ్ళు” అనే పాట మదిలో మెదులుతూనే ఉంటుంది. నా పేరు ఉష. మా ఊరు ఆరెంపుల. తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని ఖమ్మం జిల్లాలో ఉంది. జిల్లా ప్రధాన కేంద్రానికి పది కిలో మీటర్ల దూరంలో వరంగల్ హైవే పక్కన ఉంటుంది. మా ఊరి పేరు వినగానే మనసు దూదిపింజమయి అలౌకిక ఆనందంలో తేలియాడుతుంది. అంటున్నారు బండి ఉష.

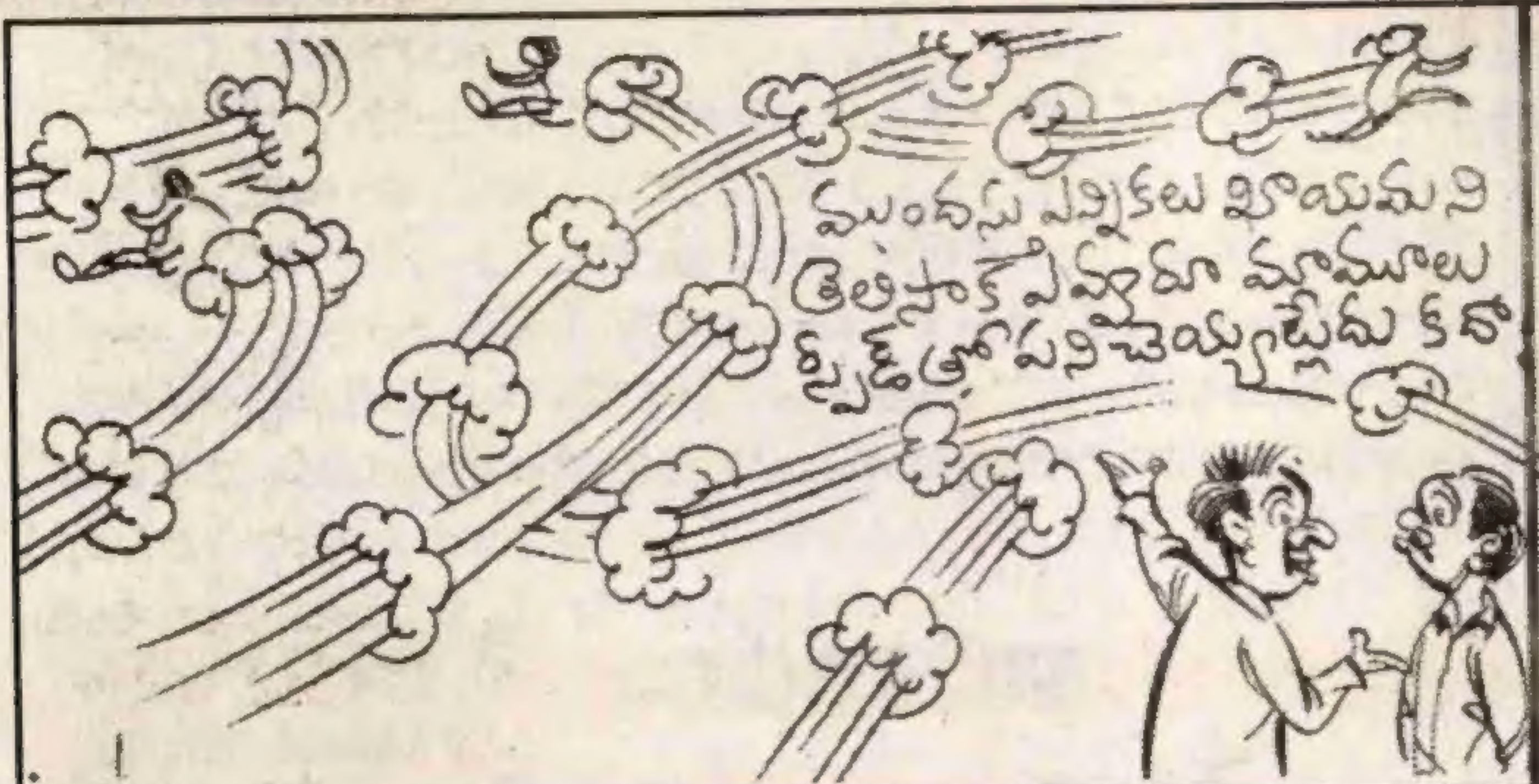
8, 9లో

భిన్నంగా ఆలోచించు బాసూ

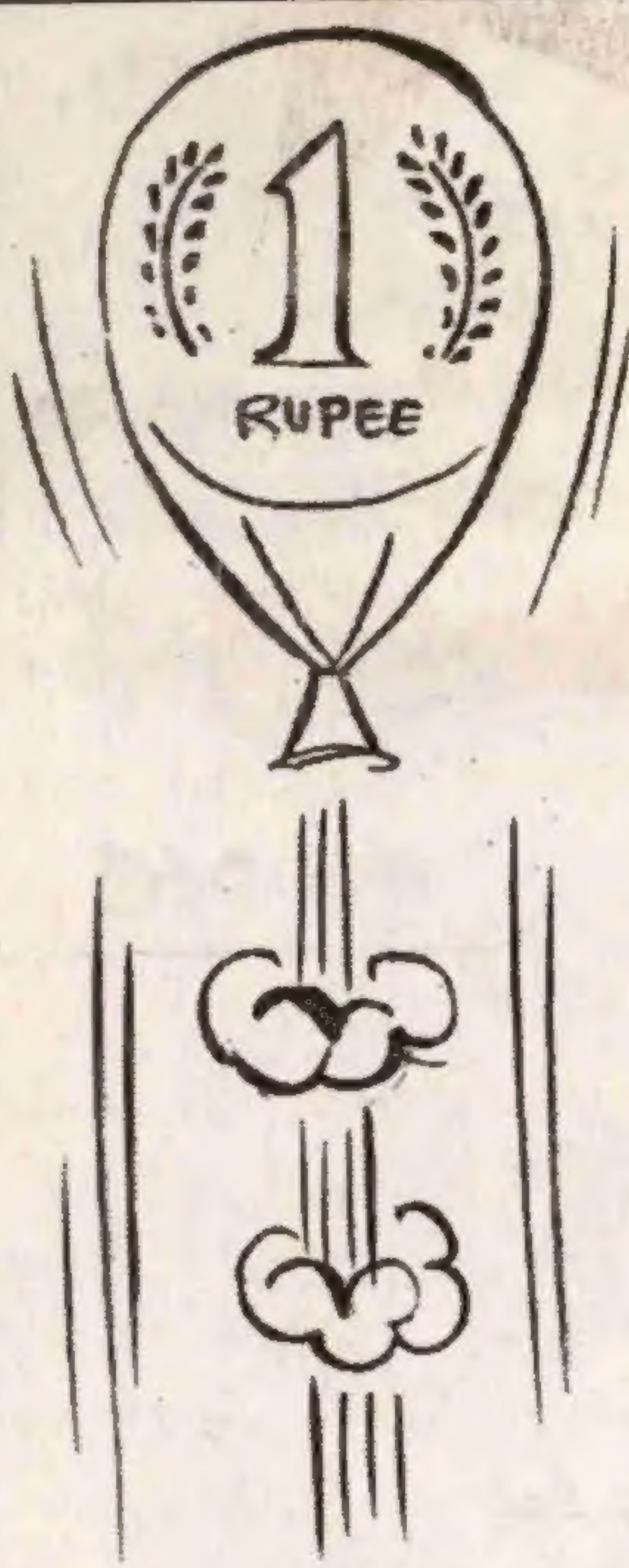
6 లో



మటన్ షాపులో మాంసం కట్ చేశాడు... రెస్టారెంట్ లో పనిచేశాడు. టేబుల్స్ తుడిచాడు... గిన్నెలు కడిగాడు... జీవన భృతికై అతను చేయని పనిలేదు. అతి నిరాడంబరమైన కుటుంబంలో పుట్టిన సతీష్ చెమివెలుమణి ఆశయాలు అతి పెద్దవి. కాలేజీలో చదువుకునే రోజుల నుంచి వెయ్యికోట్ల టర్నోవర్ వున్న కంపెనీకి యజమానిగా వుండాలని కలలు కనేవాడు. అలుపెరగని శ్రమజీవి. నేడు అయిదు కోట్ల టర్నోవర్ వున్న కంపెనీకి యజమాని...



హాట్లన్నుంచి ఒకటే ఫోన్లు సాక్... మన మణిలు ఎన్నోట్రా
ఎడలాయిలు... ఇంకాగా మనలో ఆలో
చి వెయ్యకొట్టు తప్పులు కావాలట.



మంచి పలకరింపు..!

ఆగస్టు 19 ఆదివారం ఆంధ్ర ప్రభలో 'కావాలి ఓ పలకరింపు!' కథనం నన్ను చలించ చేసింది. నా వయస్సు ప్రస్తుతం 88 సంవత్సరాలు. దైవం నాకు మంచి ఆరోగ్యం ప్రసాదించడం వలన ఎవరి మీద ఆధారపడకుండా నా పని నేను చేసుకోగలుగుతున్నాను. కానీ కృష్ణా, రామా అనుకుంటూ వెళ్లి పోవాల్సిన దశలో వృద్ధాప్యం శాపంగా మారుతోంది. ఇలా నిత్యం చీత్కారాలు ఎదుర్కొంటూ.. ఇబ్బంది పడుతూ కుమిలి పోతున్న పెద్దలకు.. మానసిక ఊరటను, ఆనందాన్నిచ్చే కొన్ని పలకరింపులు నేషనల్ సీనియర్ సిటీజన్స్ దినోత్సవం సందర్భంగా ప్రత్యేక కథనం ప్రచురించి మేమున్నాము అని మమ్మలను పలకరించిన ఆంధ్రప్రభ సంపాదకులకు కృతజ్ఞతలు.

- కైఫ నాగరాజు, హైదరాబాద్



మంచి ప్రయత్నం!

ఈ వారం ఆదివారం ఆంధ్రప్రభలో భిన్నంగా ఆలోచించు బాసూ! శీర్షికలో ఆ యువకులు 70 లక్షల రూపాయల పెట్టుబడితో వ్యాపారం మొదలు పెట్టి, సంవత్సరం తిరిగేసరికి 18కోట్ల టర్నోవర్ కు చేరుకున్నారు. అంతే కాకుండా వారు తినే ఆరోగ్యకరమైన సాత్విక ఆహారాన్ని ప్రజలకు తినిపించాలని అనుకున్నారు. ఇది మంచి ప్రయత్నం. నేను మా ఊరు శీర్షికలో భీమనాథుని శ్రీనివాస్ గారు గుంటూరు జిల్లా యాబలూరులో ఉన్న పచ్చని పంటపొలాలు, తాటితోపులు, ప్రశాంత వాతావరణంతోపాటు, పశువుల పాకలకు అవసరమయ్యే రాతి క్వారీలకు ప్రసిద్ధి అని తెలుసుకున్నాము.

- రాము, కరీంనగర్

అనుగ్రహం పొందాలని!

ఆగస్టు 19 ఆదివారం యాత్రకథనం శీర్షికలో మానస సరోవరంలో స్నానం చేస్తే శరీరమే కాదు, మనలోని జీవాత్మ కూడా పరిశుద్ధం అవుతుందని, శివ సాన్నిధ్యంలో తాదాత్మ్యం చెందాలంటే ఆయన కొలువైన మంచు కొండల్లోని మానస సరోవరాన్ని, కళ్ళారా చూసి, దేవతల సరస్సుగా భావించే కైలాస మానస సరోవర యాత్రకు వెళ్ళి భోజా శంకరుని అనుగ్రహం పొందాలని అనుకుంటున్నాము.

- సుకన్య, తిరుపతి

గర్వంగా ఉంది...!

ఈ వారం ఆదివారం ఆంధ్ర ప్రభలో ప్రత్యేకం శీర్షికలో పురాతన వారధులు చాలా బాగున్నాయి. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా నేటికీ చెక్కు చెదరని పురాతన భవనాలు, నేలమీద కట్టిన భవనాలే కాకుండా వీటిలో కట్టిన బిడ్డిలు అనేక శతాబ్దాల నుంచీ ఉన్నాయనీ, ఇవి క్రీస్తు పూర్వపు మానవ నిర్మితాలని మరియు మానవ మేధస్సుకు నిలుపుబ్బదంగా ఉన్నాయని ఎంతో గర్వంగా ఉంది. విదేశాలలో ఉన్న పోస్ట్ ష్యాబ్రియన్, టర్కీలో ఉన్న కారవాన్ బ్రిడ్జ్, స్పెయిన్ లో ఎప్పటికీ నిలిచి ఉండే వంతెనను మాకు పరిచయం చేసినందుకు ఆంధ్రప్రభ వారికి కృతజ్ఞతలు. పేట శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారి తిరుపతి కొండ కథలు వారం వారం ఆసక్తిగా చదివిస్తున్నాయి.

- రామలక్ష్మి, నల్గొండ

మీ అభిప్రాయాలు కింది చిరునామాకు తెలియజేయగలరు.

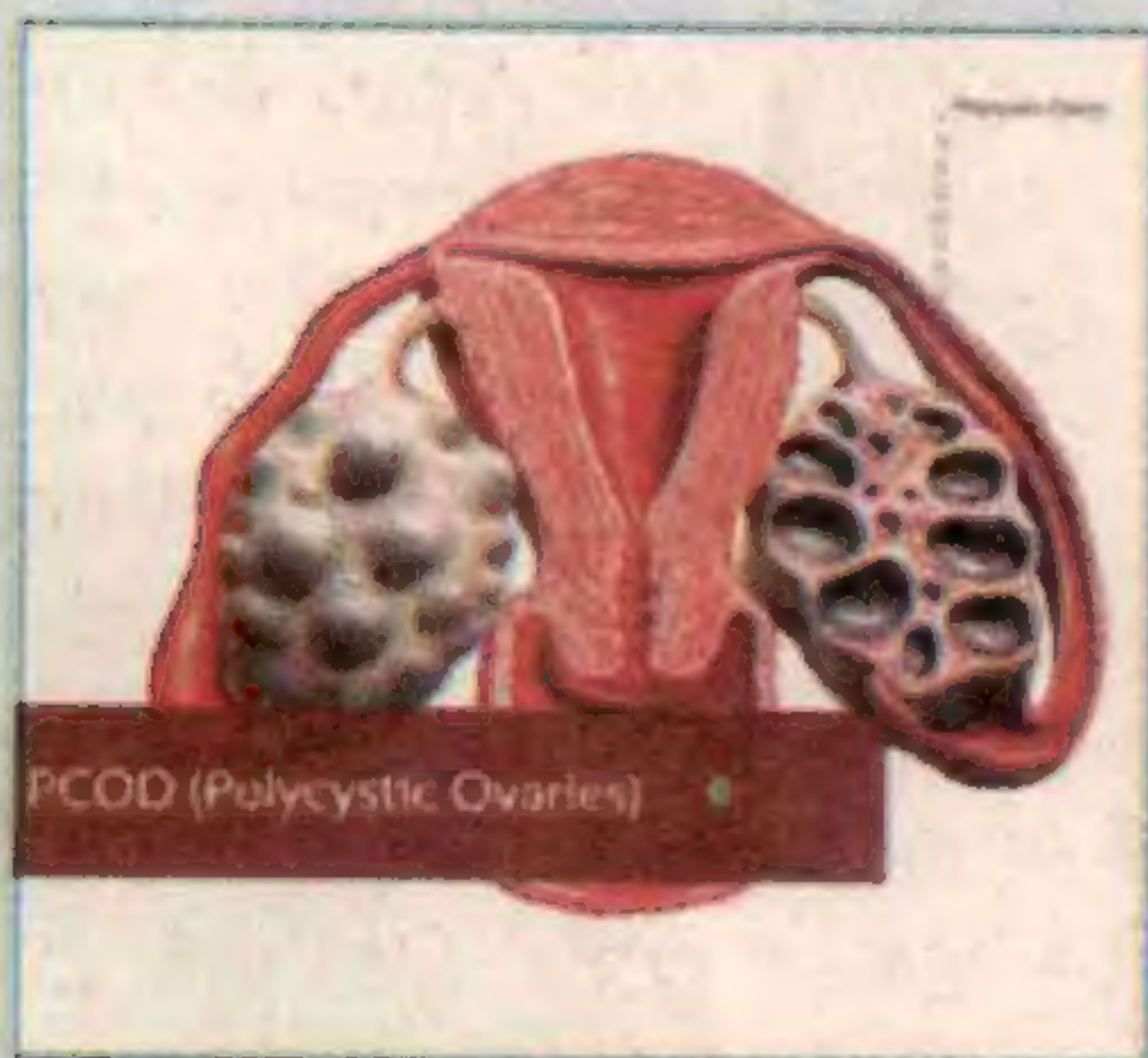
డి ఎడిటర్, ఆంధ్రప్రభ ఆదివారం అనుబంధం, జూబ్లీహిల్స్ చెక్ పోస్ట్, హైదరాబాద్ - 500 033.

ఇ-మెయిల్ ఐ.డి.: sundayprabha@gmail.com



డా. శ్రీకాంత్ మోర్లావర్
CMD
హోమియోకేర్ ఇంటర్నేషనల్

ప్రస్తుత కాలంలో ఆధునికతతో ముందుకు సాగుతున్న నేపథ్యంలో మానవుని జీవన విధానంలో ఎన్నో మార్పులు ఏర్పడుతున్నాయి. వీటి వలన సరైన ఆహార నియమాలు పాటించకపోవడం, అధిక మానసిక ఒత్తిడికి లోనవడం, వ్యాయామాలు చేయకపోవడం వంటి అంశాల కారణంగా - నేడు ఎక్కువ మంది ఎన్నో రకాల ఆరోగ్య సమస్యలకు గురవుతున్నారు. వీటిలో ఎక్కువ శాతం స్త్రీలను వేధిస్తున్న సమస్యలలో పీసీఓడి సమస్య ఒకటి. ఈ సమస్య ఉన్న మహిళలలో హార్మోన్ల అసమతుల్యత ఏర్పడటం జరుగుతుంది. దీని వలన ఋతుచక్ర సమస్యలు కలుగుతాయి. యుక్తవయస్సు వారిలో ఇది తొలుత - మొటిమలను, అవాంఛిత రోమాలను మరియు అధిక బరువును కలుగజేస్తే - వివాహిత మహిళలలో 'సంతానలేమి'కి దారితీస్తుంది. ఈ సమస్యకు సరైన చికిత్స అందించకుండా నిర్లక్ష్యం వహిస్తే ఇది డయాబెటిస్ మరియు గుండె సంబంధిత వ్యాధులకు దారితీసే అవకాశం ఉంటుంది.



హోమియోకేర్ ఇంటర్నేషనల్లో PCOD నియంత్రణకు సరైన వైద్యం

పీసీఓడి అంటే: అపరివక్ష్యమైన అండం (ఇమ్మెచ్యూర్ ఫాలిక్యుల్) నీటి బుడగల వలె మారి అండాశయపు గోడలపై ఉండిపోవటాన్ని ఫాలిసిస్టిక్ ఒవేరియన్ డిసీజ్ (PCOD) అంటారు. సాధారణంగా ఋతుచక్రము ఉన్న మహిళలలో నెలసరి అయిన 11-14 రోజుల మధ్యన రెండు అండాశయాలలో - ఒక అండాశయం నుండి అండం విడుదల అవుతుంది. ఈ విధంగా ప్రతి నెలలో ఎడమ వైపున లేదా కుడి వైపున ఉన్న అండాశయం నుండి ఒక అండం విడుదల అయి ఫలదీకరణకు సిద్ధంగా ఉంటుంది. కానీ పీసీఓడి ఉన్న మహిళలలో అండాశయం నుండి అండం విడుదల కాకుండా, అపరివక్ష్యత చెందిన అండాలు నీటిబుడగల వలె మారి అండాశయపు గోడలపై కనిపిస్తాయి. ఇలా రెండు అండాశయాలపై కనిపిస్తే - దీనిని వైద్యపరిభాషలో బైలేటరల్ పీసీఓడి అంటారు.

కారణాలు: ఈ సమస్యకు గల ఖచ్చితమైన కారణాలు తెలియరాలేదు. కానీ కొన్ని జన్యుపరమైన అంశాల వలన మరియు వంశపారంపర్యత వలన ఈ సమస్య తలెత్తే అవకాశం ఉంది. • FSH, LH, ఈస్ట్రోజన్, టెస్టోస్టెరాన్ హార్మోన్ల అసమతుల్యత, సరైన జీవనశైలి లేకపోవడం అంటే - వ్యాయామం మరియు ఆహార నియమాలను పాటించకపోవడం, పిండిపదార్థాలు మరియు జంక్ ఫుడ్స్ ఎక్కువగా తీసుకోవడం, • అధిక మానసిక ఒత్తిడికి లోనవడం వంటి అంశాలను కారణంగా చెప్పవచ్చు. • ఇన్సులిన్ రెసిస్టెన్స్: దీనివలన రక్తంలో ఇన్సులిన్ శాతం పెరిగి, టెస్టోస్టెరాన్ హార్మోన్ స్థాయిలు పెరుగుతాయి. ఇది స్థూలకాయానికి దారితీసి పీసీఓడి సమస్యను ప్రేరేపిస్తుంది.

లక్షణాలు: నెలసరి రాకపోవడం, నెలసరిలో ఎక్కువ లేదా తక్కువ రక్తస్రావం అవటం, నెలసరిలో రక్తస్రావం 4-5 రోజులకు మించి కొనసాగటం, రెండు ఋతుచక్రముల మధ్యలో రక్తస్రావం అవడం • నెలసరి సరిగా వచ్చినా, అండాశయం నుండి అండం విడుదల కాకపోవడం • ముఖం మరియు వీపు భాగంలో మొటిమలు రావడం • చర్మపు మడతలలో, మెడభాగంలో చర్మం మందంగా మరియు నల్లగా మారటం • 'సంతానలేమి' సమస్యను ఎదుర్కోవడం • తలనొప్పి, బరువు పెరగడం, తలవెండ్రుకలు ఎక్కువగా రాలిపోవడం • కొందరిలో బరువు సాధారణంగా మరియు కొందరిలో బరువు తగ్గడం • ముఖం మరియు ఛాతీపై మగవారికి మాదిరిగా వెండ్రుకలు రావడం • మానసిక కల్లోలం (mood swings) వంటి లక్షణాలు కనిపిస్తాయి.

దుష్పరిణామ: టైప్-II డయాబెటిస్, గుండె జబ్బులు, కొలెస్టెరాల్ సమస్యలు, అధిక రక్తపోటు, ఎండోమెట్రియల్ క్యాన్సర్ వంటి సమస్యలకు పీసీఓడి దారితీస్తుంది.

తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు: జీవన విధానంలో మార్పులు తెచ్చుకుంటూ - ముఖ్యంగా ఒత్తిడిని తగ్గించుకోవాలి. క్రమం తప్పకుండా వ్యాయామం చేయాలి. • బరువును అదుపులో ఉంచుకోవడం ద్వారా డయాబెటిస్, అధిక రక్తపోటు, కొలెస్టెరాల్ వంటి సమస్యలకు దూరంగా ఉండవచ్చు. • అధిక కొవ్వు పదార్థాలు మరియు జంక్ ఫుడ్స్ తీసుకోకపోవడం వంటి జాగ్రత్తలు పాటించటం ద్వారా పీసీఓడి సమస్యను కొంతవరకు నియంత్రణలో ఉంచవచ్చును.

హోమియోకేర్ ఇంటర్నేషనల్ వైద్యం: హోమియోకేర్ ఇంటర్నేషనల్లో అందించబడే జెనెటిక్ కాన్సెప్టువల్ చికిత్సా విధానం ద్వారా - హార్మోన్ల అసమతుల్యత వలన ఏర్పడే వ్యాధులను నియంత్రణలో ఉంచే అవకాశం ఉంది. అంతే కాకుండా ఎలాంటి కాంప్లికేషన్స్ ఉన్నా - వాటిని తప్పక నియంత్రించే అవకాశం ఉంది. యుక్తవయస్సులోనే దీనిని గుర్తించి, సరైన చికిత్స తీసుకోవడం వలన సంతానలేమి, ఒబెసిటీ వంటి దుష్పరిణామాల బారి నుండి వదలకుండా రక్షణ పొందవచ్చును.



**హోమియోకేర్
ఇంటర్నేషనల్**

షరత్-క్లాస్ హోమియోపతి

టోల్ ఫ్రీ

1800 108 1212

కన్సల్టేషన్ ఉచితం

955 000 1199

www.homeocare.in

మటన్ షాపులో మాంసం కట్ చేశాడు...

రెస్టారెంట్లలో పనిచేశాడు. టేబుల్స్ తుడిచాడు... గిన్నెలు కడిగాడు... జీవన భృతికై అతను చేయని పనిలేదు. అతి నిరాడంబరమైన కుటుంబంలో పుట్టిన సతీష్ చమివెలుమణి ఆశయాలు అతి పెద్దవి. కాలేజీలో చదువుకునే రోజుల నుంచి వెయ్యికోట్ల టర్నోవర్ వున్న కంపెనీకి యజమానిగా వుండాలని కలలు కనేవాడు. అలుపెరగని శ్రమజీవి. నేడు అయిదు కోట్ల టర్నోవర్ వున్న కంపెనీకి యజమాని...

ఓ సాధారణ

మధ్యతరగతి కుటుంబంలో పుట్టాడు సతీష్ చమివెలుమణి. కేరళలోని పాలక్కడ్ వారి సొంత గ్రామం. అక్కడ సంప్రదాయ కార్పెంటర్ వృత్తి వారిది. కానీ తండ్రికి ఆ పని చేయడం ఇష్టం లేకపోవడంతో కోయంబత్తూరుకు వచ్చేశారు. తండ్రి అక్కడ మెకానిక్ గా ఉద్యోగంలో చేరాడు. సతీష్ చిన్నతనం నుంచి కష్టపడి చదువుకున్నాడు. కాలేజీలో చదివే రోజుల్లో కోయంబత్తూరు లో వంద చదరపు అడుగుల గదిలో తల్లిదండ్రులు, సతీష్, తోడబుట్టినవారు ముగ్గురు నివసించేవారు. ఉదయమే లేచి 40మందికి కామన్ గా వున్న బాత్ రూమ్ గురించి లైన్లో నిలబడేవారు. కుటుంబ సభ్యులందరూ టీ తాగడానికి సరిపడినన్ని పాలు లేకపోవడంతో బ్లాక్ కాఫీ తాగేవారు. 1998లో తండ్రి రిటైర్ అయ్యాడు. అప్పుడు అతని జీతం కేవలం 4వేల రూపాయలు మాత్రమే. దాంతోనే ఆరుగురు కుటుంబ సభ్యుల జీవనం సాగేది. 'అమ్మ గృహిణి. చాలా జాగ్రత్త, రుచిగా వంటచేసేది. అది అందరికీ సర్ది పెట్టేది' అంటూ అప్పటి రోజులను గుర్తుచేసుకుంటాడు సతీష్. 12ఏళ్ల వయసులో పుల్ల పవన్ క్రిమ్ కొనడానికి 25 పైసలు లేకపోయేవి. మా ఇంట్లో ఫ్యాన్, ట్యూబ్ లైట్ కూడా వుండేవి కావు. అంటాడు సతీష్. 10వ తరగతి వరకు తమిళ్ మీడియంలోను, హయ్యర్ సెకండరీ ఇంగ్లీష్ మీడియంలోనూ చదివాడు లంచ్ అవర్లో ఇంటి నుంచి తెచ్చుకున్న అయిదు రూపాయలతో ఒక ఎగ్ పఫ్ తిని, ఒక కప్పు టీ తాగేవాడు.

19 సంవత్సరాల వయసులో తల్లి చనిపోయింది. పెద్ద కొడుకు అయిన సతీష్ పై కుటుంబభారం పడింది. ఇంట్లో అందరికీ వంటచేసి కాలేజీకి వెళ్ళి చదువుకునేవాడు. అలా కష్టపడి మెకానికల్ ఇంజనీరింగ్

కలల బాటలో పయనం...

చదివాడు. 15వందలమంది విద్యార్థుల్లో కాలేజీలో గోల్డ్ మెడల్, యూనివర్సిటీ నుంచి సిల్వర్ మెడల్ అందుకున్నాడు. ఆ తర్వాత రెండు సంవత్సరాలు కోయంబత్తూరులో అనేక కంపెనీల్లో పనిచేశాడు. అతని కల వెయ్యి కోట్ల టర్నోవర్ కంపెనీ. కానీ అతని జీతం ఆరువేల రూపాయలు. గోల్డ్ మెడల్ కావాలంటే యుఎస్ వెళ్ళి ఎంఎస్ చేయాలని అనుకున్నాడు. న్యూజెర్సీ టెక్నికల్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీలో మాన్యుఫాక్చరింగ్ ఇంజనీరింగ్ లో సీటు వచ్చింది. ఫస్ట్ సెమిస్టర్ ఫీజుకు 9 లక్షలు లోన్ తీసుకున్నాడు. అక్కడ చదువుతూ రీసెర్చి అసిస్టెంట్ గా పనిచేశాడు. దాంతో 50శాతం ఫీజులో డిస్కాంట్ వచ్చింది. అప్పుడే పార్ట్ టైం ఉద్యోగంగా మాంసం దుకాణంలో, రెస్టారెంట్ లో పనిచేశాడు. ఎంఎస్ అయిపోయిన తర్వాత అక్కడే ఓ మాన్యుఫాక్చరింగ్ కంపెనీలో మంచి



భిన్నంగా
అలోచించు బాసూ!



ఉద్యోగం

వచ్చింది. అయిదు

కోట్లు సేవ్ చేసి ఇండియాకు 2012 డిసెంబర్ లో తిరిగి వచ్చాడు. వ్యాపారం చేయాలనుకున్నాడు. 2,50,000 యుఎస్ డాలర్లతో ఫుడ్ మెషిన్ ను కొన్నాడు.

అతను ఈరోజు క్యూఎస్.ఆర్ (క్విక్ సర్వీస్ రెస్టారెంట్) ఫ్రెష్ ఫుడ్ సప్లయ్ స్టార్టప్ కు ఓనర్. 2014లో చెన్నైలో సెంట్రల్ రైల్వే స్టేషన్ తో కలిపి మూడు ప్రదేశాలలో శాఖలున్నాయి. ఈరోజు చెన్నై, పూణె, కలకత్తా ఎయిర్ పోర్ట్ లలో కలిపి మొత్తం ఆరు ప్రదేశాలలో ఔట్ లెట్స్ ప్రారంభించారు. సతీష్ స్టార్టప్ కంపెనీ అనేక ప్రముఖ రెస్టారెంట్లతో టైఅప్ అయింది. ఆ రెస్టారెంట్ల నుంచి ఫుడ్ ప్యాకెట్లను ట్రైలర్ వారి ఔట్ లెట్స్ కి తీసుకువచ్చి అక్కడ నుంచి ఆర్డర్ పై డెలివరీ చేస్తుంటారు. ప్రతీ యూనిట్ నుంచి గంటకు 140 ఫుట్ ప్యాకెట్లు డెలివరీ చేస్తారు. ఒక్కొక్క ఔట్ లెట్ లోనూ 300 ప్యాకెట్ల వరకు స్టోర్ చేసే సౌలభ్యం వుంది.

అయిదు, ఆరు రెస్టారెంట్ల నుంచి 20 నుంచి 25 రకాల ఫుడ్ ఐటమ్స్ వస్తాయి. ఆర్డర్ పై డెలివరీ చేయడమే కాకుండా డొమెస్టిక్ ఎయిర్ పోర్ట్ లో కస్టమర్లకు రిటైల్ గా కూడా ఆహారపదార్థాలను అమ్ముతారు. తెల్లవారు జామున 4 గంటల నుంచి రాత్రి 11 గంటల వరకు వీరి ఔట్ లెట్స్ ఓపెన్ చేసే ఉంటాయి. 2017-18 ఆర్థిక సంవత్సరానికి వీరి టర్నోవర్ రూ. 5కోట్లు. దాన్ని రాబోయే సంవత్సరాలలో 50 కోట్లకు పెంచాలనే లక్ష్యంతో పనిచేస్తున్నాడు సతీష్. మరో నెల రోజులలో మరో 12 ఔట్ లెట్స్ ను ముంబై లోని సెంట్రల్ రైల్వే స్టేషన్ తో సహా వివిధ ప్రదేశాల్లో ఏర్పాటుచేయడానికి ప్రణాళికలు రూపొందిస్తున్నాడు సతీష్.

- హరిత

మనిషి వెన్నంటి ఉండే వాసనలు

ప్రాచీన విజ్ఞానం

210



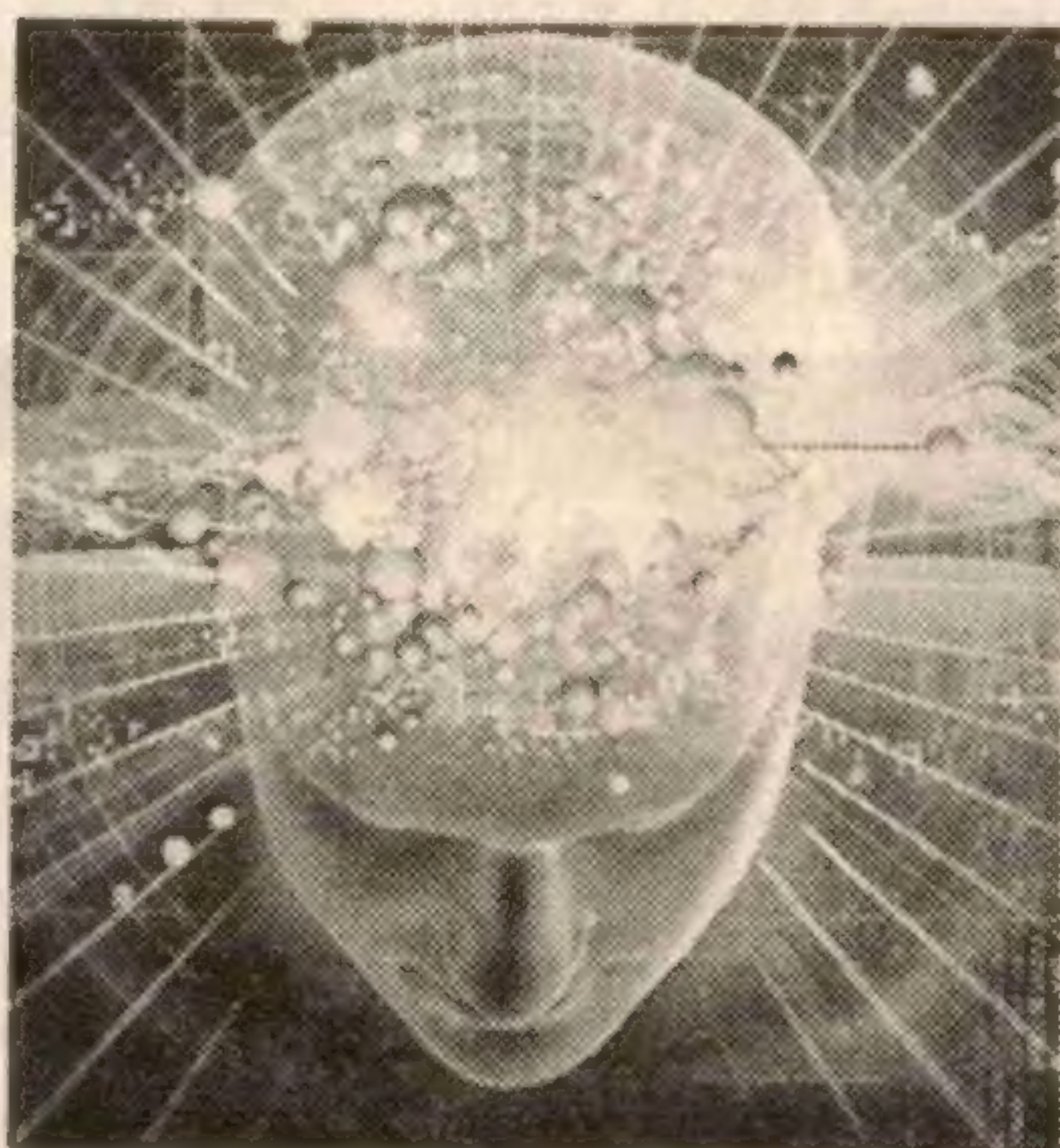
సాధారణంగా మెదడుకు మూడు స్థితులుంటాయి. అవి జాగ్రద, నుషుప్త, స్వప్న స్థితులు. అందరూ సులభంగా గ్రహించే విషయం ఇది. జాగ్రద స్థితిలో మనిషి మేల్కొని ఉంటాడు. అతడి ఇంద్రియాలు విషయాలను గ్రహిస్తూంటాయి. మెదడుకు అందిస్తూంటాయి. మెదడు అందిన సమాచారాన్ని విశ్లేషించి దానికి తగిన స్పందనను పంపుతుంది. అంతేకాదు, అలా అందిన సమాచారాన్ని జ్ఞాపకాల గదిలో పొరలు పొరలుగా దాచుకుంటుంది. ఇది మనం నిత్యం వాడే కంప్యూటర్ లాంటిదే.

ఏ దైనా కంప్యూటర్ కీ బోర్డుపై నొక్కగానే కంప్యూటర్ స్పందించి అడిగిన సమాచారం ఇస్తుంది. దానితో పాటే మనం అడిగిన విషయం పలు స్థలాలలో దాస్తుంది. 'బ్యాకప్'గా కూడా సేవ్ చేస్తుంది. ఎప్పుడయినా మనం మళ్ళీ ఆ విషయం అడగగానే గతంలో అడిగింది గుర్తు పెట్టుకుని వెంటనే సమాచారాన్ని అందిస్తుంది. అవసరమైతే గతంలో ఎప్పుడు ఆ విషయాన్ని అడిగామో చెప్తుంది. ఏదైనా కారణాల వల్ల కంప్యూటర్ పాడయినా 'హార్డ్ డిస్క్'లో ఆ సమాచారం నిక్షిప్తమై ఉంటుంది. కంప్యూటర్ ను ఆపేసినా ఈ సమాచారం కంప్యూటర్ లో ఉంటుంది. మళ్ళీ 'ఆన్' చేయగానే చూపిస్తుంది.

భారతీయ తత్వ శాస్త్రవేత్తలు మెదడు 'కంప్యూటర్' లక్షణాన్ని గుర్తించారని అనటం కన్నా కంప్యూటర్ ను రూపొందించిన వారు మానవ మేధ లక్షణాన్ని గ్రహించి తదను

గుణంగా కంప్యూటర్ ను తయారు చేశారనటం సబబు. ఎందుకంటే మానవ సృష్టి ఏదైనా, ఎంత అద్భుతమైనదయినా, అది అతని అనుభవంతో, చూసిన దానితో, నిజంతో, ఊహతో ముడిపడి ఉంటుంది.

అంటే మనిషి తయారీ ఎంత లేదన్నా భౌతిక పరిధి దాటదన్నమాట. కానీ భారతీయ ఋషులు భౌతిక పరిధి దాటి దర్శించారు. అందుకే కంప్యూటర్ ఆఫ్ అయినా దానిలో ఎలాగయితే సమాచారం నిక్షిప్తమై ఉంటుందో, కంప్యూటర్ పాడయినా, హార్డ్ డిస్క్ లో సమాచారం ఎలా భద్రంగా ఉంటుందో, అలాగే, మానవ మేధలో అనుభవాలన్నీ నిక్షిప్తమై ఉంటాయనీ, ఇవి మనిషి శరీరం నశించటంతో నశించవనీ తెలుసుకున్నారు. అంటే ఒక శరీరాన్ని వదలి మరో శరీరాన్ని స్వీకరించినా,



ఆత్మకు 'వాసనలు' అంటుకుని ఉంటాయనీ, మళ్ళీ శరీరంలో ఒదిగినప్పుడు అవి వెంటనంటి ఉంటాయనీ ప్రకటించారు. అంతేకాదు, ఎలాగయితే కంప్యూటర్ వాడే వ్యక్తి ప్రమేయం లేకుండా కంప్యూటర్ లోని పలు సిస్టమ్స్ నేపథ్యంలో తమ పని తాము చేసుకుంటూ పోతాయో, అలాగే మనిషిని వెన్నంటిని అనుభవాలు, జ్ఞాపకాలు, వాసనలు వాటి పని అవి చేసుకుంటూ పోతాయని ప్రకటించారు. ఇది జాగ్రదావస్థలోనే కాదు నుషుప్త అవస్థలోనూ జరుగుతాయి. స్వప్నావస్థలో తెలుస్తాయి అని తెలుసుకున్నారు. అందుకే 'నిద్ర'లో మనిషి తానే వరు? ఎక్కడున్నాడు? అన్నవన్నీ మరచిపోయి 'అస్తిత్వం' కోల్పోయే దశలో ఉన్నామెలకువ రాగానే అతనికి అన్నీ గుర్తుకు వస్తాయి. ముందుకు నడిపిస్తాయి. కానీ

నిద్రావస్థలో ఏం జరిగిందో అతడికి తెలియదు. 'నిద్రలో నన్ను తన్నావు?', 'నెట్టావు?', 'గుర్తు పెట్టావు?', 'కలవరించావు', 'అరిచావు' వంటివి వేరే వారు చెప్తే గ్రహిస్తాడు తప్ప అతడికి తెలియదు. 'పాము వచ్చింది. నీ దగ్గరకు నీ మీద పాకింది' అంటే కొట్టి పారేస్తాడు.

'స్వప్నావస్థ' మేధ అన్ని స్థితులలోకి అతి విచిత్రమైన స్థితి. పాశ్చాత్య శాస్త్రవేత్తలు, మనిషి నిత్య జీవితంలోని అనుభవాల స్పందనలు, తీరిని కోరికలు, ఆవేశాలు, స్వప్నాలలో ప్రతీకాత్మకంగా ప్రదర్శితమవుతాయని తీర్మానించారు. కానీ భారతీయ శాస్త్రవేత్తలు ఇలాంటి తీర్మానాలతో సంతృప్తిపడలేదు. నిద్రావస్థలో మనిషికి ఏమీ తెలియదు. అయినా అతని శరీరంలో అవయవాలు తమ పనులు తాము చేసుకుంటూ పోతాయి. ఆహారం జీర్ణమవుతుంది. గుండె రక్త ప్రసరణ కావిస్తూనే ఉంటుంది. చర్మం కణాలు నశిస్తూంటాయి. కొత్త కణాలు ఉద్భవిస్తూనే ఉంటాయి. ఇలా 'నేను' అనే మనిషి ప్రమేయం లేకుండా బోలెడన్నీ పనులు సాగుతూనే ఉంటాయి. క్షణక్షణానికి గడిచే కాలానికి తగ్గట్టు శరీరంలో మార్పులు వస్తూనే ఉంటాయి. ఇదెవరి పని? ఎవరి వల్ల ఇది జరుగుతోంది? అని ప్రశ్నించి పరిశోధించారు. ఫలితాలను తర్కించి, విశ్లేషించారు. వారి తీర్మానాలను ఇతరులు పరిశీలించి, పరిశోధించి నిగ్గు తేల్చారు.

ఇంతకన్నా ఆశ్చర్యకరమైనది ఏమిటంటే, మనిషి నిద్రలో ఉన్నాడు. అతడికి తన ఉనికి గురించిన స్పృహ లేదు. చైతన్యం లేదు. అలాంటప్పుడు ఈ స్వప్నాన్ని చూస్తున్నదెవరు? ఎవరి వల్ల స్వప్నం అతని మనోఫలకంపై దర్శనమిస్తోంది? ఎందుకని స్వప్నాలు వస్తున్నాయి?

ప్రశ్నోపనిషత్తులో గార్వ

సౌర్యాయణుడు, పిప్పలాదుని అడిగిన ప్రశ్న ఇదే. ప్రశ్నోపనిషత్తులోని నాలుగవ ప్రశ్న ఇది.

భగవన్నే తస్మిన్ పురుషే కాని స్వపంతి? కావ్యస్మిన్ జగ్రతి కతన ఏష దేవః స్వప్నాన్ పశ్యతిః కన్యై తత్సుఖం భవతి? కస్మిన్ను సర్వే సంప్రతిష్ఠితా భవంతీతి॥

'దేవా' మానవుడిలో నిద్రించేవి ఏవి? మేలుకుని ఉండేవి ఏవి? కలలు కనేదెవరు? సుఖం అనుభవించేది ఎవరు? వీరంతా దేనిపై ఆధారపడి సుస్థిరులై ఉన్నారు?

ఇదీ ప్రశ్న. దానికి సమాధానం వశిష్ఠుడి మంత్రానికి మరింత వివరణాత్మకమైన అర్థాన్నిస్తుంది.

(మిగతా వచ్చే వారం)

- కస్తూరి మురళీకృష్ణ

సెల్ నెం. 98496 17392

నేను
మా ఊరు



బండి ఉష



కళ్ళముందు నిలిచే సజీవ జ్ఞాపకం!

“జననీ జన్మ భూమిశ్చ స్వర్గాదపీ గరీయసి” ఎవరికైనా ఎప్పుడైనా జన్మభూమి స్వర్గం కన్నా మిన్నగానే ఉంటుంది. స్వంత ఊరు వెళ్ళినప్పుడు ఈ గాలి, ఈ ఊరు, ఈ నేల నను కన్న నావాళ్ళు” అనే పాట మదిలో మెదులుతూనే ఉంటుంది.

నా పేరు ఉష. మా ఊరు ఆరెంపుల. తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని ఖమ్మం జిల్లాలో ఉంది. జిల్లా ప్రధాన కేంద్రానికి పది కిలో మీటర్ల దూరంలో వరంగల్ హైవే పక్కన ఉంటుంది. మా ఊరి పేరు వినగానే మనసు దూదిపింజమయి అలౌకిక ఆనందంలో తేలియాడుతుంది.

నేను పుట్టి పెరిగిన ఊరు ఆరెంపుల. నా బాల్యం గడిచింది అక్కడే. నాకు విద్యా బుద్ధులు నేర్పించి నా భవితకు బాటలు పరిచింది.

మా నాన్న పేరు బండి వెంకటనర్సయ్య. అమ్మ లక్ష్మి. ఇద్దరూ క్రమశిక్షణకు మారుపేరు. నాన్న చదువుకున్నప్పటికీ వ్యవసాయమే చేసేవారు. పంటలు బాగా పండించేవారు. అమ్మ గృహిణి. తాతయ్య, నానమ్మ పక్కనే ఉండేవారు. తాతయ్య పద్యాలు బాగా పాడేవారు. ఎప్పుడూ బంధువుల రాకతో ఇల్లు కళకళలాడుతూ ఉండేది.

నాకు ఒక తమ్ముడు, చెల్లి ఉన్నారు. నేను, చెల్లి టీచర్స్ గా పనిచేస్తున్నాము. తమ్ముడు అమెరికాలో సాఫ్ట్వేర్ ఇంజనీర్. అమ్మానాన్న మమ్మల్ని ఉన్నత విలువలతో పాటు మా కాళ్ళ మీద మేము నిలబడేలా చేసారు. అలాంటి తల్లిండ్రులు మాకుం డటం గర్వకారణం. అమ్మా, నాన్నంటే ఊళ్ళో వాళ్ళకు గౌరవమే.

ఊరిలో మా ఇల్లు సెంటర్ లో ఉండేది. ఇంటి ముందర వేప, రావి చెట్లు కలిసి ఉండేవి. వాటి చుట్టూ 2వరుసల్లో పెద్ద గద్దె గుండ్రంగా ఉండేది. దానికి ఆనుకొని ఊర బావి ఉండేది. మగవారంతా ఉదయం, సాయంత్రం ఆ గద్దెపై చేరి లోకాభిరామా యణం మాట్లాడుకునేవారు. అలా ఇంటి ముందు ఎప్పుడూ ఎంతో సందడిగా ఉండేది.

సెలవు రోజుల్లో పిల్లలం అందరం ఆ గద్దెపై ఆడుకొనేవాళ్లం. ఆ జ్ఞాపకాల మూట ఎప్పుటికీ మిఠాయి పొట్టమే.

ఊరబావి మత సామరస్యానికి ప్రతీకగా

ఉండేది. బావి హిందువుల మధ్య ఉన్న పుట్టికీ ముస్లింల మొహరం పండుగప్పుడు వాడుకొనేవారు.

మా ఊరిలో ఎక్కువగా రైతులు ఉండేవారు. పంటలు బాగా పండేవి. వరి, జొన్న, మిరప, శనగ, కందులు, పెసలు బాగా పండించేవారు. పంటలు వచ్చినప్పుడు కొంత



మందికి ఉచితంగా పెట్టేవారు. రైతు కుటుంబం కావున మా ఇల్లు ఎప్పుడూ పంటలతో నిండి ఉండేది. నాన్న మిరప విపరీతంగా పండించేవారు. పంటలు చేతికొచ్చినప్పుడు మాక్కావల్సినవన్నీ కొనేవారు.

మా ఊరిలో అన్ని పండుగలు ఘనంగా చేసేవారు. పండుగంటే ఆడపిల్లలతో సందడే సందడి. తొలి ఏకాదశి నుంచి ఉగాది వరకు అన్ని పండుగలు జరుపుకునేవారు.

నేను బాగా చిన్నగా ఉన్నప్పుడు ఊరిలోని మహిళలంతా పాటలు పాడుతు బతుకమ్మ ఆడేవారు. ఆ పాటలు నాకిప్పటికీ గుర్తే. ఎనిమిదవ తరగతిలో ఉండగా నేనూ ఆడాను. అది నాకు ఎంతో సంతోషమనిపించింది. పాటలు పాడిన అనంతరం అందరూ బతుకమ్మని తీసుకొని చెరువులో వదలటం,

అక్కడ అందరూ ప్రసాదాలు పంచుకుంటూ మనస్ఫూర్తిగా మాట్లాడుకోవటం ఎంత బాగుండేది.

దీపావళి వచ్చిందంటే పిండివంటలు, టపాసుల మోతే. నరక చతుర్దశి రోజు తెల్ల వారుజామున శిగంటకే నిద్రలేపేవారు నాన్న. అప్పుడు తలస్నానం చేసాక కొన్ని టపాసులు పేల్చేవాళ్ళము. తెల్లవారాక ఆడపిల్లలమం తా ఒక దగ్గర చేరి కబుర్లే కబుర్లు. ఒక్క దీపావళి ఏమిటి? ప్రతి పండుగలోనూ ఆనందం, హడావిడి కన్పించేది.

బోనాల పండుగ చేసేవారు. ఇంటింటికీ వచ్చి మట్టికుండలో అన్నం, మజ్జిగ వేయించుకొని తీసుకెళ్ళేవారు. సంక్రాంతి పండుగ పుడు ఆడపిల్లలంతా ఇంటి ముందర పెద్ద పెద్ద ముగ్గులు వేసేవాళ్ళు. అందరం కలిసి అందరి ముగ్గులు చూడటానికి వీధంతా కలియతిరిగేవాళ్ళము.

ఎండాకాలం ఆరుబయట పడుకొని నక్షత్రాలు లెక్కపెట్టడం గొప్ప ఆనుభవం. రాత్రి పూట బ్రహ్మాంగారి జీవిత చరిత్రను బుర్ర కథగా చెప్పేవాళ్ళు. అది మా ఇంటి ముందరే కావడం వలన ఊరంతా అక్కడికి చేరేవారు. ఆ 5 రోజులు ఎంత ఆనందమో, జీవితమంటే ఇదేనేమో అనిపించేది.



హోలీ పండుగప్పుడు పొలాలలో పనిచేసే మహిళలు అర్ధరాత్రిపూట లయబద్ధమైన చప్పుట్లతో పాటలు పాడుకుంటూ ఇంటింటికి తిరిగే వారు. అందరూ ఎంతో కొంత డబ్బులు ఇచ్చేవారు.

సెలవు రోజుల్లో ఎప్పుడైనా ఒకసారి తోట దగ్గరకు వెళ్ళటం అంటే మనసు ఆనందంతో కుప్పిగంతులు వేసేది. తుమ్మెదలను పట్టుకొనే వాళ్ళము. సరదాగా తోటంతా కలియ తిరిగి వచ్చేటప్పుడు దారిలో ముళ్ళగోరింట పువ్వులు కోసుకునే వాళ్ళము.

నా చిన్నప్పుడు ఒకసారి మా నాన్నగారు 'శనగకాయలు కాసాయి. తోట దగ్గరకు వెళదాము రా' అని తీసుకెళ్ళారు. దారిలో మా గురువు నారాయణగారు కలిసి మాతోపాటు తోటకు వచ్చారు. తోటలోకి వెళ్ళాక నాకు కాయలు కనిపించలేదు. నాన్న సారు మాట్లాడుకుంటున్నారు. కాయలు కాసాయి అని అబద్ధం చెప్పారని గొడవ చేసాను. అప్పుడు వాళ్ళు నవ్వుకుంటూ శనగ చెట్టు పీకి ఇచ్చారు. భూమిలో కాస్తాయన్న విషయం తెలియని అమాయకత్వం గుర్తుకొస్తే ఇప్పటికీ నవ్వు ఆగదు. ఇప్పటి పిల్లలకయితే ఇలాంటి చాలా విషయాలు తెలియవు కదా అనిపిస్తుంది.

మా ఊరి మధ్యలో ఆంజనేయస్వామి దేవాలయం ఉంది. అక్కడ శ్రీరామనవమి బాగా చేసేవారు. ఊరికి దూరంగా చెరువు గట్టుపై సరసింహస్వామి గుడి ఉండేది. కొన్ని ప్రత్యేక సందర్భాలలో ఆ గుడికి వెళ్ళే వాళ్ళం. చెరువు గట్టుపై నడుస్తూంటే ఒక వైపు నీరు, మరో వైపు పొలాలు కనువిందు చేసేవి. ఊరి చివర గుట్టు ఉండేది. అది చాలా శోభాయ మానంగా ఉండేది.

ఆ గుట్టులో గ్రానైట్ రాళ్ళు ఉండటం వలన ఆ తర్వాత కాలంలో తొలచబడింది. ఆ గుట్టుపై మోదుగు చెట్లు బాగా ఉండేవి. ఆకులు తెప్పించి మా పెద్దమ్మ గారు విస్తర్లు కుట్టేవారు. నేను సరదాగా తన దగ్గర నేర్చుకొని తరువాత చాలా వేగంగా కుట్టేదాన్ని.

నేను ఎం.ఎ., బి.ఇ.డి. చేసినా నా మొదటి గురువు మా అమ్మే. అమ్మ తరువాత మా ఇంటి పక్కనే వున్న ఒక సారు నాకు 3 సంవత్సరం నుండి చదువు చెప్పారు. అప్పటి నుండే నా చదువు ఆరంభమయ్యింది. మూడవ తరగతి వరకు అక్కడే చదువుకొని ఆ తరువాత ఊరి చివరనున్న గవర్నమెంట్ స్కూల్లో చదివాను. అనంతరం ఖమ్మంలోని వివేకానంద ట్యూటోరియల్స్లో చదివాను. క్రమశిక్షణతో పాటు మరింత ఆధ్యాత్మిక భావాలు పెంపొందాయి.

నేను, తమ్ముడు, పెద్దనాన్నగారి పిల్లలు స్కూలుకి ఖమ్మం రిక్షాలో వెళ్ళేవాళ్ళము. టీచర్స్ చాలా ప్రేమగా చూసేవారు. 10వ తరగతి పరీక్షలప్పుడు నన్ను వాళ్ళింట్లోనే ఉంచుకున్నారు.

గ్రామంలో బొడ్డురాయి వేయటం, వన భోజనాలకెళ్ళటం, ఎవరికి ఏ కష్టమొచ్చినా

అందరూ ఒక్కటవ్వటం చూస్తుంటే ఐక్యమత్వానికి నిర్వచనం ఇంతకన్నా వేరే ఉండదేమో అనిపించేది. అప్పుడప్పుడు మా ఇంటి ముందర సినిమాలు వేసేవారు. అప్పట్లో అదో గొప్ప. బ్లాక్ అండ్ వైట్ సినిమాలయినా ఊళ్ళో వాళ్ళందరూ చూడటానికి వచ్చేవారు.

మా ఇంటి పక్కనే పొన్నాయి (బొడ్డు మల్ల) చెట్టు ఉండేది. ఆ పూల పరిమళం బాగా ఆకర్షించేది. పొన్నాయి పూలతో మాల తయారు చేసేవాళ్ళం. పూల రెక్కలతో బుడగలు చేసేవాళ్ళం.

మా తరగతిలో నేను, మా పెద్దనాన్నగారమ్మాయి ఫణి చాలా చిన్నవాళ్ళము. పెద్ద వాళ్ళు కబడ్డీ, రింగ్ ఆడేవాళ్ళు.. మా స్కూల్ గుట్టుమీద ఉండేది. ఒకేచోట రాళ్ళు బొమ్మ రిల్లులా పేర్చబడ్డాయి. నేను, తను అక్కడ ఆడుకొనేవాళ్ళము. సెలవు రోజులలో కొద్దిసే పైన బొమ్మలాట ఆడేవాళ్ళము.

మా ప్రధానోపాధ్యాయులు శంకరయ్య గారంటే మాకు చాలా భయం. ఎవరినీ ఏమీ అనేవారు కాదు కానీ ఆయన్ని చూస్తే పిల్లలు బాగా భయపడేవాళ్ళు. కోటయ్య సారు సైన్స్ చెప్పేవారు. వీరయ్య సారు హిందీ చెప్పేవారు. వారిద్దరికీ పిల్లలంటే చాలా అభిమానం. ఇన్ని సంవత్సరాల తర్వాత కూడా పిల్లల్ని గుర్తుపట్టి పలుకరిస్తారు. దీన్నిబట్టి వారు ఎంత ఉత్తమ ఉపాధ్యాయులో అర్థం చేసుకోవచ్చు.

వర్షం వచ్చినప్పుడు బజారులో వెళుతున్న నీళ్ళలో పడవలు తయారు చేసి వేసేవాళ్ళం. నాది ముందంటే నాది ముందని పోటీలు పడేవాళ్ళం. వర్షంలో తడిసిన చెట్లను చూస్తే చేతులు ఊరుకొనేవి కావు. చెట్ల క్రింద చేరి కొమ్మలు ఊపుతుంటే, కొమ్మల మీద చినుకులు జారి మీద పడుతూ గిలిగింతలు పెట్టేవి.

రావి ఆకులతో బూరలు చేయటం, కోతి కొమ్మచ్చి, అష్టా-చెమ్మా, డాడి, వామన గుంటలు ఇలా ఎన్ని ఆటలు ఆడేవాళ్ళమో నిజంగా బాల్యం అందమైన హరివిల్లే.

ఊరంతా ఐక్యమత్యంగా ఉండటం వలన ఎటువంటి గొడవలు ఉండేవి కావు. బాల్యమంతా సరదాగా, సంతోషంగా గడిచింది. అందరి ఆప్యాయతల మధ్య రోజులు ఇట్టే గడిచిపోయాయి. రాజకీయ, కుల, మత, గొడవలు లేని మా ఊరు మాకే పెద్ద కానుక.

మా ఇంట్లో ఆవులు, గేదెలు ఉండేవి. ఆవుదూడలంటే నాకు చాలా ఇష్టం. అమ్మ ఏదైనా పెట్టగానే ఆవుదూడకు కొంత తిని పించేదాన్ని. అది అలవాటయ్యి నన్ను చూడగానే తలూపుతూ రమ్మని పిలిచేది.

శివరాత్రికి కూడలి జాతర బాగా జరిగేది. మా ఇంటి ముందర నుండే ఎద్దుల బండ్లు వెళ్ళేవి. అక్కడ మూడు ఏరులు కలుస్తాయి. శివుని కల్యాణం జరిగేది. మాకు 10 కి.మీ. దూరంలో ఉండేది. ఎద్దుల బండికి పైన కప్పు వేసుకొని అప్పుడప్పుడూ మేమూ వెళ్ళే వారం. ఏరులో స్నానం, గుడిలో దర్శనం ఆ తరువాత బొమ్మలు, గాజులు కొనుక్కోవటం, ఇంటికి వచ్చాక కూడా బొమ్మలతో

ఆడుకుంటూ చాలా రోజులు ఆనందంలో తేలియాడటం, ఇవన్నీ గుర్తుస్తుంటే మళ్ళీ బాల్యం తిరిగొస్తే ఎంత బావుండు అనిపిస్తుంది.

ఇప్పుడు ఊరికి అప్పుడప్పుడు వెళుతున్నా అది యాంత్రికంగా అనిపిస్తుంది. సౌఖ్యాల వెంపర్లాటలో తీరిక లేని జీవితాల నడుమ ప్రతీది యాంత్రికమవటం వలన ఆనందం కనుమరుగవుతుంది. ఖమ్మం జిల్లాలో అతి పెద్ద జాతర ఇదే. శివరాత్రికి లక్షల్లో భక్తులు దర్శనం చేసుకొంటారు.

మానవుని అత్యాశ వలన ప్రకృతి ధ్వంసమైంది. వర్షాలు సరిగా లేకపోవటం వలన ఆ ఏరులో నీరు అంతంత మాత్రమే.

ఏ ఇంట్లో పెళ్ళి జరిగినా అందరూ కలిసి చేసేవారు. పెళ్ళిళ్ళు ఎంత బాగుండేదో. పందిళ్ళు, గోడలకు ఎర్రమట్టి, మట్టితో అలకటం,



ముగ్గులు వేయటం ఎంతో జీవకళ ఉట్టిపడేది.

ఆధునికతలో భాగంగా అన్ని పల్లెలలో మాదిరిగానే మా పల్లె (ఆరెంపుల) వలస బాట పట్టింది. ఊరిలో ఇప్పుడు పెద్దవాళ్ళు మాత్రమే ఎక్కువ ఉంటున్నారు. అయినా ప్రేమలో, ఆదరణలో ఏమాత్రం మార్పులేదు. ఏ కార్యక్రమం జరిగినా అందరం కలుస్తాం. సరదాలలో, సంతోషాలలో మునిగి తేలుతాం. పెళ్ళయ్యి ఖమ్మంలో స్థిరపడినా మా వారితో, వీలున్నప్పుడు పాపతో మా ఊరు వెళుతూనే ఉంటాను.

ఉద్యోగరీత్యా నేను గణిత ఉపాధ్యాయుని. ప్రవృత్తి రీత్యా యోగా టీచర్ని. అరవింద యోగా సెంటర్ను స్థాపించి ప్రతిరోజూ ఉదయం, సాయంత్రం ఉచితంగా శిక్షణ ఇస్తాను. కవితలు, కథలు, పద్యాలు, ఆధ్యాత్మిక వ్యాసాలు రాస్తుంటాను. పురస్కారాలు అందుకొన్నాను. ఈ మధ్యనే "ఉషా కిరణాలు" కవితా సంపుటి విడుదల చేసాను. ఉదయం నాలుగు గంటల నుంచి సాయంత్రం 7 గంటల వరకు తీరిక ఉండదు. అయినా కూడా ఏమాత్రం ఖాళీ దొరికినా మా ఊరు ముంగిట వాలిపోవడమే నాకు ఇష్టం.

ఎందుకంటే ఈ జీవితంలో సంతృప్తి ఉంది. మా ఊరిలో ఆనందం ఉంది. కాలక్రమంలో రావి చెట్లు గద్దె శిథిలమయినా అక్కడికి వెళ్ళి నిలుచుంటే ఎన్నో సజీవ జ్ఞాపకాలను నా కళ్ళ ముందర నిలుపుతుంది. జీవితానికి సరైన నిర్వచనమిస్తుంది. వీలుంటే మీరు కూడా ఒకసారి మా ఊరును దర్శిస్తారు కదూ.

- బండి ఉష

ఫెల్ నెం. 96763 77462

గురుబ్రహ్మ
గురువిష్ణు
గురుదేవో మహేశ్వరః
గురుసాక్షాత్ పరబ్రహ్మ
తస్మై శ్రీ గురవే నమః

గురువు గొప్పదనం తెలియజేసే శోక్లం ఇది. ప్రతి వ్యక్తి జీవితంలోనూ అందరికంటే గొప్పవ్యక్తి గురువు. అందుకే గురువును బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులతో పోల్చారు మన పెద్దలు. అంతేకాదు... ఆది యుగం నుంచి ఆధునిక యుగం వరకు ఆయనే రుషి అన్నారు.

బాలల భవితకు నిచ్చే వేసే అక్షర శిల్పిగా కొనియాడారు. జన్మనిచ్చి... లోకానికి పరిచయం చేసిన అమ్మ మొదటి గురువైతే...

గుండెలపై తన్నుతూ ఆటలాడే శిశువుకు నడక నేర్పే నాన్న రెండో గురువు.

లోకంలో ఎలా నడుచుకోవాలో నేర్పి, విద్యాబుద్ధులు అందించి ఉన్నత ప్రమాణాలు గల వ్యక్తిగా తీర్చిదిద్దే ఉపాధ్యాయుడు మూడో గురువు. అందుకే...

మాతృదేవో భవ

పితృదేవో భవ

ఆచార్యదేవో భవ... అంటూ తల్లిదండ్రుల తరువాత స్థానాన్ని గురువుకు ఇచ్చారు.

ఎంతో సృజనాత్మకమైన వృత్తి... ఇతరులను ప్రేరేపించడానికి అవకాశాలున్న వృత్తి...

తనను తాను ఇతరులకు కానుకగా అర్పించుకోవడానికి ఒక వ్యక్తి ఉపాధ్యాయ వృత్తి చేపడతారు.

భావి పౌరులను... లోకాన్ని మెరుగుపరచాలన్న ఆశతోనే ఉపాధ్యాయ వృత్తిని స్వీకరిస్తారు. కష్టాలు... సవాళ్ళు ఎన్ని ఎదురైనా వేలాదిమంది ప్రీపురుషులు అంకితభావంతో ఉపాధ్యాయ వృత్తిపట్ల ఆకర్షితులవుతున్నారు.

సనాతన భారతీయ సంప్రదాయంలో గురువు ప్రాధాన్యత గణనీయమైంది. యుగాల నాటి నుంచి గురుశిష్య బంధాన్ని చిరంజీవిగా నిలుపుతోంది. ఆధునిక కాలంలో విద్యార్థికి, ఉపాధ్యాయుడికీ మధ్య సంబంధం ఎలా ఉండాలో కూడా ఆచార్య డా. సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణ జీవితం అనేక పాఠాలను నేర్పించింది. అయితే వారికి నేడు ఏమేరకు గౌరవ మర్యాదలు లభిస్తున్నాయి... నేడు ఉపాధ్యాయుల పరిస్థితి 'గతమెంతో ఘనం' అన్న చందంగా తయారైంది.

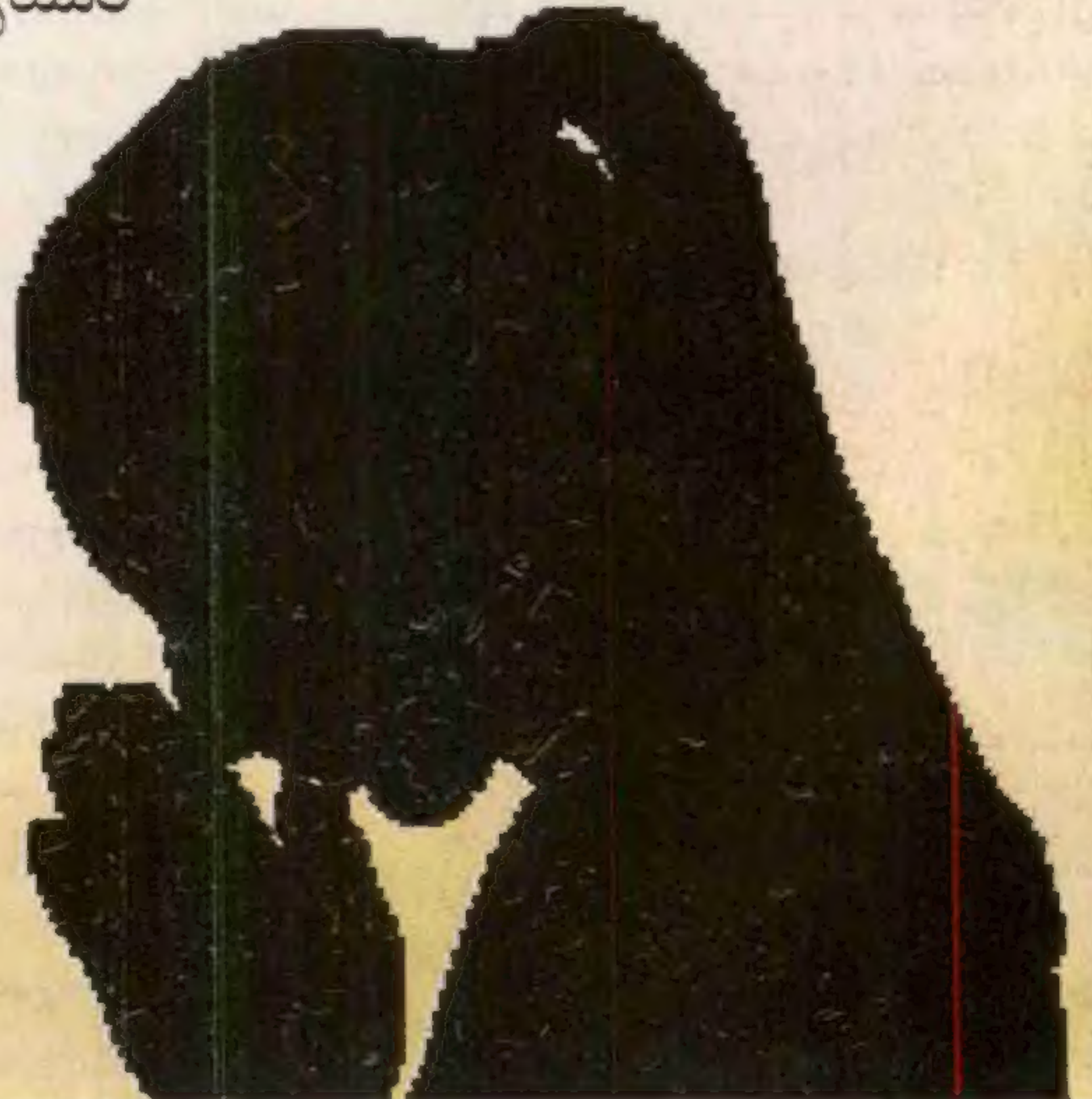
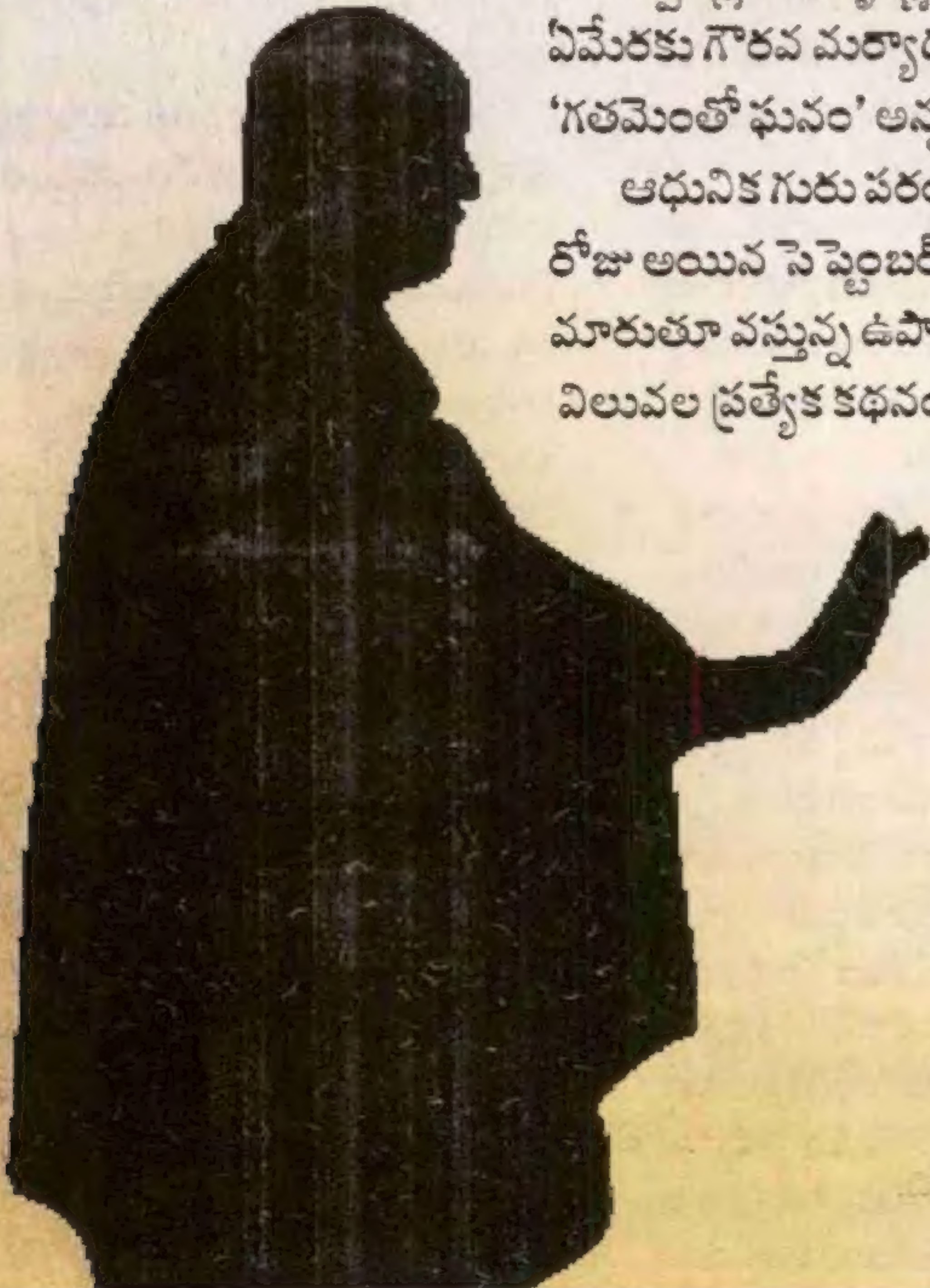
ఆధునిక గురు పరంపరకు ఆద్యుడు అయిన డా. సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్ పుట్టిన రోజు అయిన సెప్టెంబర్ 5 ఉపాధ్యాయ దినోత్సవం సందర్భంగా తరతరాలుగా మారుతూ వస్తున్న ఉపాధ్యాయుల విలువల ప్రత్యేక కథనం.



5న

ఉపాధ్యాయుల
దినోత్సవం

గురువును
గౌరవిద్దాం!



“నాలో మంచి ఉపాధ్యాయుడి లక్షణాలున్నాయని గుర్తించి ప్రోత్సహించిన నా భార్య కోరిక మేరకు... విద్యలోని చిలువను గుర్తించిన నేను ఉపాధ్యాయ వృత్తిని చేపట్టాను. నా వృత్తి నాకు చాలా ఆనందాన్నిస్తోంది. ”

-జక్కపీకి చెందిన జెడ్కోల్డ్

“అభిగ్రులకు సహాయం చేయాలన్నది నాకు చిన్నప్పటి నుండి ఉన్న కోరిక. అందుకు నర్సు లేదా టీచర్ అవ్వాలనుకున్నాను. టీచర్ గా అవకాశం రావడంతో నేను ఒక తల్లిని కూడా కావడంతో నా వృత్తి పట్ల ప్రేమను పెంచింది”

-కెవ్యాలోవిరోజ్ మేరీ అనే టీచర్.

“ఉపాధ్యాయుల నుండి ప్రజలు చాలా ఆశిస్తారు. అయినా మన పాఠశాలల్లో అంకిత భావంతో పనిచేస్తున్న ఉపాధ్యాయులకు తాము చేస్తున్న కృషికి ప్రజల నుండి ప్రశంసలు చాలా తక్కువగా లభిస్తుంది.”

-కెన్ ఎల్విస్,

యుఎస్ క్విట్ ఆఫ్ పిడ్స్, అప్రెన్టిస్.

ఇలా... ప్రపంచ వ్యాప్తంగా అనేక దేశాల్లో వృత్తిపట్ల గౌరవం, అభిమానంతో ఉపాధ్యాయ వృత్తిని చేపట్టినవారు ఎందరో ఉన్నారు. ఒకప్పుడు ‘బతకలేక బడిపంతులు’ అనేవారు. ఇప్పుడు ‘బతకడానికి బడిపంతులు’ అంటున్నారు. అయితే తల్లిదండ్రులు, విద్యార్థులు ఉపాధ్యాయులకు ఇచ్చే విలువ, గౌరవ మర్యాదలు సన్నగిల్లాయి. కార్పొరేట్ స్కూల్స్ లో ఉపాధ్యాయులకు కమాండింగ్ పాత్ర లేదు. పిల్లల్ని ఏమాత్రం కట్టిడి చేయడానికి ప్రయత్నించినా తమ పిల్లల్ని ప్రేమగా వదిలి వేయడంలేదని తల్లిదండ్రులు మేనేజ్మెంట్లకు ఫిర్యాదులు చేస్తున్నారు. తత్ఫలితంగా మేనేజ్మెంట్ ఆగ్రహానికి గురవుతున్నారు. ఇక ప్లేస్కూల్స్ లో అయితే ఉపాధ్యాయులే ఆయాలుగా మారుతున్నారు. విద్యార్థులను క్రమశిక్షణతో పెట్టాలనుకునే ఉపాధ్యాయులపై వారి స్వేచ్ఛను హరిస్తున్నారని కేసులు కూడా బనాయిస్తున్నారు.

నాటి బాంధవ్యం

గతంలో ఉపాధ్యాయులంటే విద్యార్థులకు, విద్యార్థులంటే ఉపాధ్యాయులకు అభిమానం ఉండేది. తమ భవిష్యత్తుకు మార్గం చూపే ఉపాధ్యాయులంటే విద్యార్థులకు, క్రమశిక్షణతో నడుచుకునే విద్యార్థులంటే ఉపాధ్యాయులకు అభిమానం, ఆప్యాయత ఉండేది. ఉపాధ్యాయుల పట్ల విద్యార్థుల్లో ఎంతో భక్తిభావం కనిపించేది. ఉపాధ్యాయులు కూడా పాఠశాల విడిచిన తరువాత సాయంత్రం వేళల్లో విద్యార్థుల ఇళ్లకు వెళ్లి విద్యార్థుల చదువులు ఎలా కొనసాగుతున్నాయనే విషయమై తల్లిదండ్రులతో చర్చించేవారు. ఫలితంగా తప్పులు చేసేందుకు విద్యార్థులు వెనుకంజవేసేవారు. తాము తప్పుగా

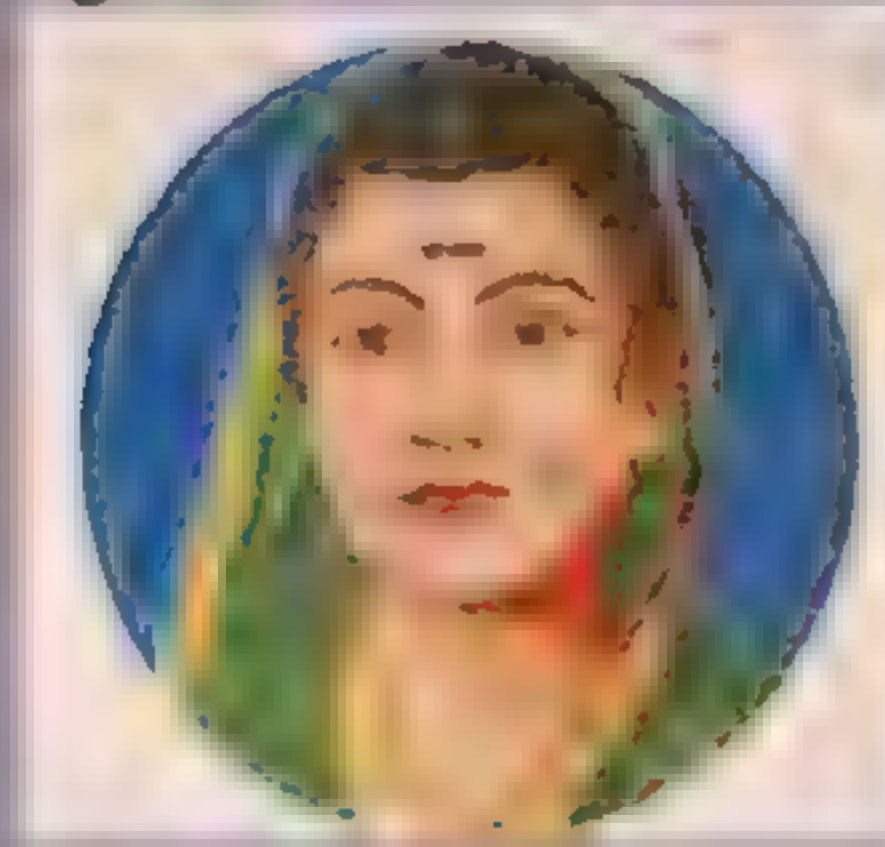
వ్యవహరిస్తే ఆ విషయాన్ని తమ తల్లిదండ్రులకు చెబుతారనే భయంతో విద్యార్థులు సక్రమంగా నడుచుకునేవారు.

క్లాసులో పాఠాలు సరిగ్గా చివరపోయినా, హోంవర్క్ చేయకపోయినా, పుస్తకాలు, చెప్పిన నోట్సులు రాయకపోయినా ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులను దండించేవారు. తరగతి గదిలో ఉన్నంతవరకే వారు విద్యార్థుల పట్ల ఆవిధంగా వ్యవహరించేవారు. ఆ తరువాత వారిని ఆప్యాయతతో పలుకరించి దగ్గరకు తీసుకునేవారు. ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులను తమ సొంత పిల్లలుగా చూసుకునేవారు. విద్యార్థులను ప్రేమగా చూసుకునే ఉపాధ్యాయులను సమాజం ఎంతో గౌరవంగా చూసుకునేది. ఉపాధ్యాయుల పట్ల ఎంతో గౌరవభావం వ్యక్తమయ్యేది. అప్పట్లో ఉపాధ్యాయులు కూడా తమ విధులను సక్రమంగా అంత్యంత భక్తిశ్రద్ధలతో, అంకితభావంతో నిర్వహించేవారు. అందుకే వారిని సమాజం చాలా ఉన్నతంగా గౌరవించేది. బదిలీలపై నో లేక పదోన్నతిపై నో ఇతర ప్రాంతాలకు వెళ్లే ఉపాధ్యాయులకు విద్యార్థులు కన్నీటి వీడ్కోలు పలికేవారు. అంతలా ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు ఒకే కుటుంబ సభ్యులుగా కలిసిపోయేవారు. పాఠశాలానికి చెందినవారు ఇప్పటికీ తమకు చదువు చెప్పిన ఉపాధ్యాయులను గౌరవించడం కనిపిస్తూ ఉంటుంది.

మృగ్యమైన సంబంధాలు

ఇప్పుడు గురుశిష్యుల మధ్య అలాంటి సంబంధాలు మృగ్యమైపోతున్నాయి. ఉపాధ్యాయుల పట్ల విద్యార్థులకు విధేయత, గౌరవాభిమానాలు తగ్గముఖం పట్టాయి. విద్యార్థుల పట్ల ఉపాధ్యాయులతోపాటు వారి తల్లిదండ్రులు తగిన శ్రద్ధ తీసుకోకపోవడం వల్ల విద్యార్థుల్లో నిర్లక్ష్యం ఎక్కువగా కనిపిస్తోంది. అంతేకాదు గత కొన్నేళ్లుగా సమాజంలో చోటుచేసుకుంటున్న మార్పులు, ఆధునిక పోకడల కారణంగా విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయుల మధ్య నెలకొన్న సంబంధాల్లో ఊహించని మార్పు కనిపిస్తోంది. ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థుల మధ్య సంబంధం తరగతి గదుల్లో పాఠాలు చెప్పేంతవరకేన్న ఆధిప్రాయం విద్యార్థులు వ్యవహరించే తీరుతో వ్యక్తమవుతోంది. అయితే మారుతున్న కాలం, ఆధునిక పోకడల ప్రభావం గురు, శిష్యుల సంబంధాలపై కూడా చూపుతోంది. తమకు జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించే ఉపాధ్యాయులను గౌరవించాలనే కనీస విషయాన్ని కూడా విద్యార్థులు విస్మరిస్తున్నారు. ఉపాధ్యాయుల పట్ల భయం భక్తితో ఉండాలన్న విచక్షణాజ్ఞానం విద్యార్థుల్లో కొరవడింది. ఎవరూ గౌరవంగా ప్రవర్తించడంలేదు. అలాగే ఎలక్ట్రానిక్ మాధ్యమాలలో, సినిమాల్లో ఉపాధ్యాయులపై అసభ్యకరంగా పాత్రలు సృష్టించి గురువులను కించపరుస్తున్నారు. వాటి ప్రభావం కూడా విద్యార్థుల ప్రవర్తనపై ఎక్కువగా వుంటోంది.

పూజ్య గురువులు



మనదేశంలో అత్యంత ఉన్నత స్థానాన్ని ఆదరించిన డా. సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్, డా. అబ్దుల్ కలాం ఉపాధ్యాయులే. ప్రపంచంలో అత్యంత సేవలందించిన మడర్ టెరిస్సా కూడా ఉపాధ్యాయురాలే. ఈ ప్రసంగం లోలి అమెరికన్ మోడర్ ముగ్గాయిగా ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి గాంచిన లెనోర్ లావెల్ వివరించి ఉపాధ్యాయులను గూర్చి భావిస్తూ భోక్తిరావు భావంతో రాసిన ప్రాథమిక భారత చరిత్రలో గౌరవనీయంగా ఉపాధ్యాయులను వివరించిన ఉర్షుతులుగా రీతా ఉద్వాల, మలే నలమ సంస్కర్త ఈ మహా ఉపాధ్యాయ గురువారాధనా పుస్తకం ప్రస్తుతన విద్యార్థుల ముందుకు వచ్చింది.

ప్రతిరోజూ ఓ సవాల!

ఉపాధ్యాయ వృత్తి చాలా సులువైనదని కొందరు అంటారు. కాని వాస్తవానికి అత్యంత సవాలైన వృత్తి. ఒక ఉపాధ్యాయుడు ఒక చిన్న విషయం తప్పుగా చెప్పినా అది కొన్ని వందల మంది విద్యార్థులకు చేరుతుంది. కనుక ఉపాధ్యాయుడి స్థానం ఎంత గొప్పదో అందరూ అర్థం చేసుకోవాలి. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో విద్యార్థుల సంఖ్య మరి ఎక్కువగా ఉండడం, వారికి సరిపడినంతమంది ఉపాధ్యాయులు లేకపోవడం విచారకరం. అంతమంది విద్యార్థులను మేనేజ్ చేయడం, విద్య చెప్పడం ఉన్న ఉపాధ్యాయులకు ఓ సవాలగా మారింది.

అలాగే ప్రైవేటు పాఠశాలల్లో తగిన జీతాలు లేకపోవడం... పై అధికారుల నుండి ఒత్తిడి, విద్యార్థులు సరిగ్గా స్పందించకపోవడం, టీచర్లు కూడా పేపర్ వర్క్ విపరీతంగా చేయాల్సి రావడం, ఎన్నో స్వయం త్యాగాలు చేయడం... ఇలా ప్రతి దినం ఉపాధ్యాయులకు ఓ సవాలే. మనదేశంలోనే కాదు ఇతర దేశాలలో ఉపాధ్యాయులు కూడా పేపర్ వర్క్ గురించి ఫిర్యాదు చేస్తుంటారు. న్యూయార్క్ సిటీలో ఉపాధ్యాయుడిగా ఉన్న డయానా “ఉపాధ్యాయుల సమయాన్ని ఎంతగానో తినేసే విపరీతమైన పేపర్ వర్క్ ఎందుకూ పనికిరానిది. ఎప్పుడు చూసినా రాత్రి పనే. రాయడంతోనే రోజంతా గడిచిపోతోంది.” అంటుంది.

శిష్యుల గురుభక్తి...!

పూర్వం భారతదేశంలో గురువుల పట్ల చాలా గౌరవం ఉండేది. విద్యార్థి గురువు ఆధీనంలో ఉండేవాడు. గురువుకు హితం చేసేవారు. శిష్యులు గురువుకు వ్యతిరేకంగా ఎప్పుడూ మాట్లాడేవారు కాదు. గురువు పొరపాటునగాని, కావాలనిగాని ఏదైనా తప్పు చేస్తే గురువు మాత్రమే తెలిసేలా రహస్యంగా చెప్పేవారు. అంతే కానీ ఇప్పటిలా నలుగురిలో గురువు తప్పు వేలెత్తి చూపించి తాము అందరిలో హీరోలుగా చెలామణీ అయ్యేవారు కాదు.

ఆశ్రమాలు, గురుకులాలలో వుండే విద్యార్థులందరూ ఈ నియమాలను తప్పకుండా పాటించేవారు.

- గురువు నిద్రలేవడానికి ముందే నిద్రలేవాలి.
- నిద్ర లేచిన వెంటనే గురువు పాదాలకు అభివాదం చేయాలి.
- గురువు అనుగ్రహం కలిగే రీతిలో సత్ప్రవర్తనతో మెలగాలి.
- త్రికరణ శుద్ధిగా గురువు పనులు చేయాలి
- గురువు ఎదుట పడుకుని మాట్లాడకూడదు.
- గురువు నిలబడితే నిలబడి జవాబు చెప్పాలి. ఆయన నడుస్తూంటే నడుస్తూ మాట్లాడాలి.
- గురువు ఉపదేశం ఏకాగ్రతతో వినాలి. మనస్సును చపలంగా ఉంచుకోకూడదు.
- గురువు కూర్చుంటే విద్యార్థి పడుకోరాదు.
- గురువు పనిచేస్తూంటే యథాశక్తిగా పనిచేయాలి.
- గురువంటే కిట్టనివారితో చేరకూడదు. అలాగే ఒక దేవుని గౌరవించినట్లుగా గురువును గౌరవించాలి అని ధర్మశాస్త్రాలు ఇలా చెబుతున్నాయి.
- గురువును త్రిమూర్తులుగా ఆరాధించడం గురుభక్తి.
- గురువును సాక్షాత్తు విశ్వేశ్వరునిగా భావించి పూజించాలి.
- దేవునికి కోపం వచ్చినా గురువు ఆ కోపం తొలగించగలడు.
- గురువుకు శిష్యుడిపై కోపం వస్తే దేవుడు కూడా దాన్ని తగ్గించలేడు.
- గురువు అనుగ్రహిస్తే మోక్షం కూడా ప్రసాదించగలడు.
- గురుభక్తి లేనివారికి మోక్షం రాదు. ఈ గురుభక్తి దార్శిక విద్యల అధ్యయనంలో కొందరు ఆచరించేవారు.



ఇప్పటి మాట

ఇప్పుడు విద్యార్థికి గురువు పట్ల వినయ విధేయతలే ఉండడంలేదు. ఇక గురుభక్తి ఎక్కడ? మేం వేలాది, లక్షలాది రూపాయలు ఫీజులు కడుతున్నాం అనే భావం వల్ల గురువును గౌరవించడం మానేశారు. తల్లిదండ్రులు కూడా పిల్లలకు గురువును గౌరవించాలనే భావం నేర్పడం లేదు.. విద్యార్థులకు పాఠ్యాం



శాలలో ఎక్కడా గురువును గౌరవించాలనే భావం కాగడా పెట్టి వెదికినా కనబడడంలేదు.

ఇక సినిమాలలో టీచర్లను జోకర్గా చూపుతున్నారు. విద్యార్థులు తరగతి గదిలో టీచర్లపై కాగితాల ఉండలు చుట్టి వినరడం, వరండాలో రాళ్ళు పడవేయడం చేస్తున్నారు. విశ్వవిద్యాలయాలలో కూడా మార్కుల కోసం కులపతి ఇంటిపైన దాడి చేయడం, పూలకుండీలు పగల కొట్టడం వంటి సంఘటనలు కూడా జరుగుతున్నాయి. ఇలాంటి అకృత్యాల వల్ల టీచర్లకు విద్యార్థిపై వాత్సల్యం ఉండడం లేదు. విద్యార్థికి గురువుపైన, గురువు చెప్పే విద్యపైన కూడా లక్ష్యం ఉండడంలేదు. అలాగే...

ఒకరు లేదా ఇద్దరు సంతానం వుండడంతో తల్లిదండ్రులు పిల్లల తప్పులను కూడా వెనుక వేసుకుని టీచర్లతో గొడవపడటానికి

కూడా వెనుకాడటంలేదు. అలాగే నేడు కొంతమంది టీచర్లు కూడా దారి తప్పు తున్నారు. పాఠాలు నేర్పమంటే పిల్లలపై తమ ప్రతాపం చూపించటమే అనుకుంటున్నారు. విద్యార్థులను క్రూరంగా హింసిస్తున్నారు. ఫీజు కట్టలేదని చితకబాదే టీచర్లు, విద్యార్థి నులను లైంగికంగా వేధించి అరెస్టయిన మాన్యువల్ వార్తలు పేపర్లలో చూస్తూనే వున్నాం. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో ఒకప్పుడు పవిత్రంగా

ఉండే గురుశిష్య సంబంధం కలుషితమవుతోంది.

సమాజంపై ప్రభావం చూపించే చలన చిత్రాలలో కూడా టీచర్లను, ప్రధానాధ్యాపకులను జోకర్లుగా చూపించడం కూడా కొన్ని

దశాబ్దాలుగా జరుగుతోంది. ఈ మొత్తం పరిస్థితి వల్ల విద్యావ్యవస్థలో ఉన్నత ప్రమాణాలు పతనం కావడానికి దారితీస్తున్నాయి. సైన్సు విద్యార్థులలోకన్నా ఆర్ట్స్ విద్యార్థులలో విశృంఖలత ఎక్కువగా కనబడుతోంది. ఇక వృత్తివిద్యా కళాశాలల్లో అధ్యాపకులే విద్యార్థులను వీడిస్తున్నారనే భావం కూడా ఉంది. విద్యా ప్రమాణాలు మెరుగుపడడానికి విద్యార్థులలో క్రమ శిక్షణ, వ్యక్తిత్వ వికాసం పెంపొందడానికి గురు శిష్య సంబంధం మెరుగుపడవలసిన అవసరం ఉందనేది నిర్వివాదం.

- డా. చిత్రావూరి

శివరామకృష్ణశర్మ

రిటైర్డ్ రిడర్

ఫోన్ నెం.99634 55584



వినయమే తొలిమెట్టు

గురువు కూర్చునే ఆసనం, ఆయన వినియోగించే వస్తువులను కూడా సాక్షాత్తు గురువే అనే భావనతో ఉండేవారు అప్పటి విద్యార్థులు. పాఠం ముగించుకొని గురువు వెళ్లాక... ఆయన వినియోగించిన ఆసనాన్ని తాకడానికి సాహసించేవారు కాదు. గురువుపై అంతటి భక్తి ప్రపత్తులుండేవి. గురుపూజోత్సవం అంటూ ఓరోజు కేటాయించి గురువులను సన్మానిస్తారు. అది సరికాదు. విద్యార్థులు చెప్పే సమాజంలో ఒక వ్యక్తిగా గుర్తింపు నిచ్చిన గురువు పట్ల గౌరవం, అభిమానం ఎప్పుడూ ఉండాలి. గురువులను గౌరవించే సంస్కృతి తల్లిదండ్రులు పిల్లలకు నేర్పించాలి. వినయంతోనే విద్య రాణిస్తుంది కనుక పిల్లలు వినయంగా ఎలా మనసుకోవాలో తెలియజేయాలి.

విద్యార్థుల ప్రవర్తన

పాఠశాల ఒక సామాజిక దేవాలయం. అక్కడ అందరూ సమానం. పేద, ధనిక భేదాలు ఉండకూడదు. పురాణాల కాలం నుంచి మన విద్యావ్యవస్థలో ఇది కనిపిస్తుంది. దశ రథ మహారాజు కుమారులైన రామ లక్ష్మణులు, వశిష్టుడి దగ్గర, బలరామకృష్ణులు సాందీపని ముని దగ్గర, ధనవంతుల పిల్లల్లా విద్యనభ్యసించలేదు. నిరాడంబరంగా, సామాన్యుల్లాగే చదువుకున్నారు. సామాజిక, రాజనీతి విషయాల్లో శ్రీరామ చంద్రుడు ఈనాటికీ ఆదర్శమూర్తిగా భావించడానికి కారణం గురువు దగ్గర వినయంగా విద్యనభ్యసించడమే. శ్రీకృష్ణుడు నిరుపేద అయిన కుచేలుడితో స్నేహం చేశాడు. వారి మైత్రి గురుకులం వరకే పరిమితం కాలేదు. కృష్ణుడు ఎంతో ఉన్నతస్థాయికి ఎదిగాక కూడా కుచేలుడిని ఆదరించాడు. తన సరసన కూర్చోబెట్టుకుని గౌరవించేంతటి సంస్కారం ఆనాటి విద్యావిధానం నేర్పినదే.

గతి మార్చే గది

తరగతి గది అంటే నాలుగు గోడలు కావు... తరగతి గది ఉద్యోగం చేసే క్షేత్రం మాత్రమే కాదు. ఒక స్వచ్ఛమైన జీవనశైలి గల ప్రదేశం. నిరంతరం ప్రవహించే ప్రవాహం. తరగతి గది ఉపాధ్యాయుల, విద్యార్థుల ఆలోచనా విధానాన్ని ఎలివేట్ చేస్తుంది. తరగతి గదిలో జరిగే విషయాలు, చర్చలు క్రమంగా విద్యార్థుల ఆలోచనలను పెంచుతాయి. సమాజ నిర్మాణంలో అదొక సోపానమనే భావన కలగాలి. తరగతి గదిలో ఉండే ప్రతి విద్యార్థి తనలో దాగివున్న అద్భుతమైన ప్రతిభను సామూహిక కార్యక్రమంలో ప్రదర్శించే స్థాయికి టీచర్ తీసుకురావాలి. పోటీతత్వంతో కాదు,

తల్లిదండ్రుల పాత్ర

- పిల్లలకు మంచి మర్యాదల బోధన ఇంటి నుండే ప్రారంభం కావాలి.
- పిల్లలకు తల్లిదండ్రులే తొలి విద్యాబోధకులుగా ఉండాలి. అమెరికా ఉపాధ్యాయుల సమాఖ్య ఈ విషయంలో నిక్కచ్చిగా వ్యవహరిస్తోంది.
- స్కూల్లో పిల్లలకు ఉపాధ్యాయులు ఇచ్చే క్రమశిక్షణకు మద్దతు ఇవ్వాలి.
- పిల్లల మాటలు విని ఉపాధ్యాయులను ప్రశ్నించకూడదు.



ఉపాధ్యాయుల పాత్ర

- తల్లిదండ్రుల గురించి ఉపాధ్యాయులు తెలుసుకోవాలి. దానివల్ల ఇరువురికీ ప్రయోజనం కలుగుతుంది.
- విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులతో సామరస్యంగా మాట్లాడాలి. వారితో మాట్లాడేటప్పుడు కఠిన సాంకేతిక పదజాలాన్ని ఉపయోగించకూడదు.
- తల్లిదండ్రులతో పిల్లల గురించి మాట్లాడుతున్నప్పుడు ప్రోత్సాహకరమైన అంశాలను మాట్లాడాలి.
- పిల్లలపై నిందారోపణలకన్నా ప్రశంసా వాక్యాలే ఎక్కువ మేలు చేస్తాయి.
- వారి పిల్లలు విద్యార్థిగా విజయం సాధించాలంటే వారి పాత్రను విడమరచి చెప్పాలి.
- తల్లిదండ్రులను మాట్లాడనివ్వాలి. చెప్పేది ఆసాంతం వినాలి. ఆ తర్వాతే ఉపాధ్యాయులు మాట్లాడాలి.
- పిల్లల ఇంటి వాతావరణాన్ని గురించి అర్థం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నించాలి.
- విద్యార్థుల గురించి మాట్లాడాల్సిన అవసరం అయితే పర్సనల్ గా పిలిచి చర్చించాలి. సాధ్యమైతే వారి ఇంటికి వెళ్ళడం మంచిది.



సామూహికమైన టీమ్ స్పిరిట్ గా మార్చే ప్రయత్నం చేయాలి. విజయమైనా, అపజయమైనా కానీ ఆది వ్యక్తులది కాదు. అందరిది. తరగతి గదిలో తప్పులు జరగవచ్చు. తప్పులను సమర్థించుకోవడం కన్నా సవరించుకోవటంలోనే గొప్పతనం వుంటుంది. తరగతి గదిలో తామందరం భాగస్వాములనే భావన కలిగి ఉండాలి. తన గతంకన్నా, వర్తమాన శైలినే ప్రధానమనుకోవాలి. ఉపాధ్యాయుడు నేను అనేదానికన్నా మనం అనే భావనతోనే తరగతి గదికి నాయకత్వం వహించాలి. నాయకత్వం గొప్ప కళ. ఎక్కడ ఉన్నతమైన భావాలు, వ్యక్తిత్వం, నూతన ఆలోచనలు మొలకెత్తుతాయో అదే తరగతి గది. విద్యార్థుల గతిని మార్చే గది.

గురువును గుర్తించండి...

ప్రతి వ్యక్తి జీవితంలోనూ ప్రధాన పాత్రధారి గురువు. అలాంటి గురువులను గౌరవించండి. స్కూల్లో చేరినప్పటి నుంచి అక్షరాలు దిద్దిస్తారు. తప్పుటడుగులను సరిదిద్ది, మంచి నడవడికను అలవర్చి జీవితాన్ని మలుపు తిప్పుతారు.

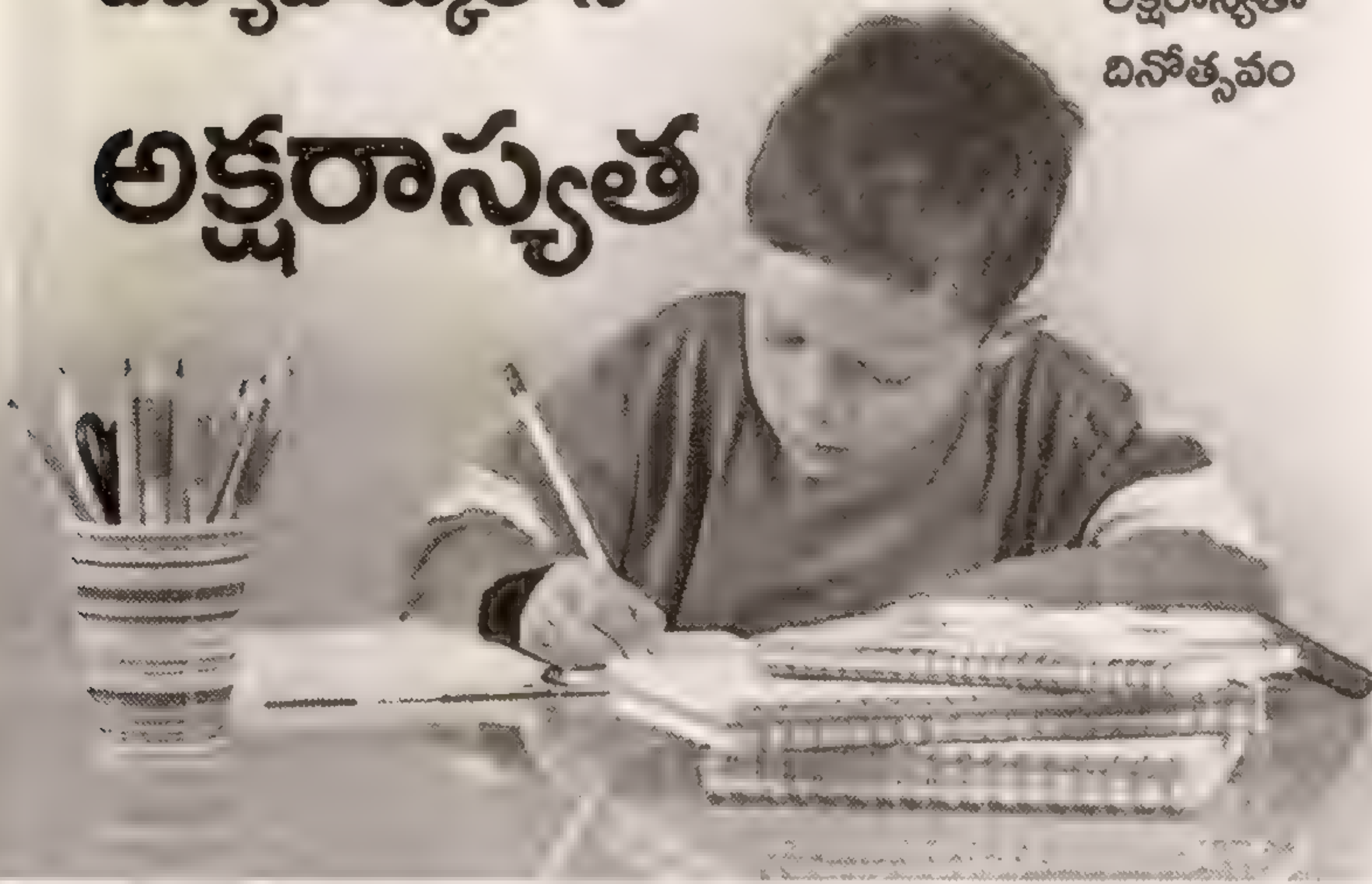
కోపగించుకుంటారు... చేతిపై బెత్తంతో ఓ దెబ్బ వేస్తారు... ఇవన్నీ ఎందుకు... జీవితాన్ని... పదును పెట్టడానికే కదా! క్లాసులో ప్రశ్నలు వేసి వేధిస్తున్నారని అనుకోవద్దు. వాటి ద్వారా తెలియని ప్రపంచాన్ని పరిచయం చేసుకోండి. తరచుగా పరీక్షలు పెడుతున్నారని అనుకోవద్దు. ఆ పరీక్షలు ఆత్మ విశ్వాసాన్ని పరీక్షించేవే అనుకోవాలి. టీచర్లు వేసిన మార్కులు సామర్థ్యాన్ని నింపుతాయి. ఒక విశాల ప్రపంచాన్ని సృష్టిస్తారు ఉపాధ్యాయులు. ఒక మహాక్షిగా మలుస్తారు. అటువంటి గురువులు కనిపిస్తే తెలీనట్లు ప్రవర్తించడం చాలా తప్పు. తన శిష్యులు ఎంత ఉన్నతస్థానాల్లో ఉన్నారో చూసి గర్విస్తారు గురువులు. వారికి నమస్కరిస్తే మనసారా ఆనందిస్తారు. అంతకుమించిన గురుదక్షిణ ఏముంటుంది గురువులకి. తన ఆదర్శాలకు అనుగుణంగా శిష్యుడిని తయారుచేసేవాడే నిజమైన గురువు. తన గురువు వ్యక్తిత్వాన్ని తనలో ప్రతిబింబింపజేసేవాడే నిజమైన శిష్యుడు.

- వై.వసంత

దేశంలో అక్షరాస్యత పెరుగుతోంది. దానికి తగినట్టు మనిషిలో సంస్కారం పెరగడం లేదు. చదువూ, సంస్కారం అనేవి జంటపదాలు. కనుక ఈ రెండింటికీ సంబంధం ఉండి తీరాలి. కానీ, తరతరాలుగా మన పూర్వీకులను పరిశీలించినట్లయితే, ఏమాత్రం చదవని నిశానీలు కూడా పెద్ద కాలేజీలు, పాఠశాలలూ ఏర్పాటు చేశారు. పూర్వం చదువుకునేవారు, ఇప్పుడు చదువుకొంటున్నారు అదీ లేదా.

విద్యాహక్కుతోనే అక్షరాస్యత

8న ప్రపంచ
అక్షరాస్యతా
దినోత్సవం



ఆధునిక జీవన విధానంలో చదువుకు ప్రాధాన్యం పెరిగింది. అందువల్ల తమ ఆర్థిక స్థితిగతులతో నిమిత్తంలేకుండా అందరూ చదువుకుంటున్నారు. పదేళ్ళ కాలంలో అంటే 2001నుంచి 2011 వరకూ అక్షరాస్యత శాతాన్ని పరిశీలించినట్లయితే, అది 64.8 శాతం నుంచి 74.04 శాతానికి పది శాతం పెరిగింది. అయినా దేశంలో 21కోట్ల మంది పిల్లలకు చదవడం, రాయడం రాదు. పిల్లల్లో చదువు పట్ల ఆసక్తిని పెంచేందుకు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఎన్నో పథకాలు అమలు జేస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా, అట్టడుగు వర్గాల పిల్లలు ఆర్థిక సమస్యల కారణంగా చదువు మధ్యలో మానేస్తున్నారని (డ్రాప్ అవుట్) వారిని స్కూలుకు ఆకర్షించేందుకు ప్రభుత్వం మధ్యాహ్న భోజన పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. ఈ పథకాన్ని విద్యా హామీ పథకం కింద దేశవ్యాప్తంగా లక్షా 12వేల పాఠశాల్లో అమలు జేస్తున్నారు. ఈ పథకం కింద ఇంతవరకూ 12 కోట్ల మంది పిల్లలు ప్రయోజనం పొందినట్టు ప్రభుత్వ గణాంకాలు తెలుపుతున్నాయి. అయితే, ఈ పథకానికి కేటాయించిన నిధులు పక్కదారి పడుతున్నట్టు తరచూ ఆరోపణలు వస్తున్నాయి. సర్వశిక్షా అభియాన్, బ్లాక్ బోర్డు పథకం వంటి పథకాల ద్వారా కూడా అక్షరాస్యతను పెంచేందుకు కేంద్రం కృషి చేస్తోంది. మగపిల్లలకన్నా ఆడపిల్లలు చదువు పట్ల ఇప్పుడు ఎక్కువ ఆసక్తి చూపుతున్నారు.

విద్యా, ఉద్యోగ రంగాల్లో ఇప్పుడు ఆడవారిదే పైచేయి. ఆంధ్రప్రదేశ్లో ప్రస్తుతం 67 శాతం అక్షరాస్యత ఉందనీ, 2019 నాటికి నూరు శాతం అక్షరాస్యతను సాధిస్తామని ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబునాయుడు ప్రకటించారు. అయితే, అభిలభారత స్థాయిలో తీసుకుంటే బీహార్ కంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ వెనకబడి ఉందని గణాంకాలు తెలుపుతున్నాయి. కంప్యూటర్ విద్య నభ్యసించే పిల్లల సంఖ్య ఆంధ్రలో కన్నా, తెలంగాణలో ఎక్కువ ఉందని లెక్కలు పేర్కొంటున్నాయి. వార్తా ప్రసార సాధనాలు పెరిగిన తర్వాత ప్రపంచంలో, దేశంలో ఏ మూల ఏం జరిగినా తక్షణం వార్తాస్రవంతుల్లో వస్తున్నాయి. తాజా సమాచారం కోసం ప్రజలు ఇప్పుడు పత్రికల కన్నా, టెలివిజన్ చానల్స్ మీదే ఎక్కువ ఆధారపడుతున్నారు.

చదువు ఇప్పుడు ఖరీదు కావడం వల్ల చదువుకొనలేని వారంతా వృత్తులు, ఉపాధుల వైపు మళ్ళుతున్నారు. ఎన్ని డిగ్రీలు సంపాదించినా ఏమి ఫలం సరైన ఉద్యోగం దొరకక ఇబ్బందులుపడుతున్న యువకులు ఎంతోమందిని మనం చూస్తున్నాం. చదువు పూర్తి అవగానే ఉద్యోగం దొరుకుతుందన్న హామీ ఇచ్చేందుకు ఏ ప్రభుత్వమూ కూడా ఇప్పుడు సిద్ధంగా లేదు. ఉన్న ప్రభుత్వ సంస్థలే ప్రైవేటీకరణ చేస్తున్న ప్రస్తుత తరుణంలో ప్రభుత్వంలో ఉద్యోగాలు ఇక అందని మాను పండేనడం నిరాశ కాదు. వాస్తవం. అయితే, బలహీన వర్గాలకు ము

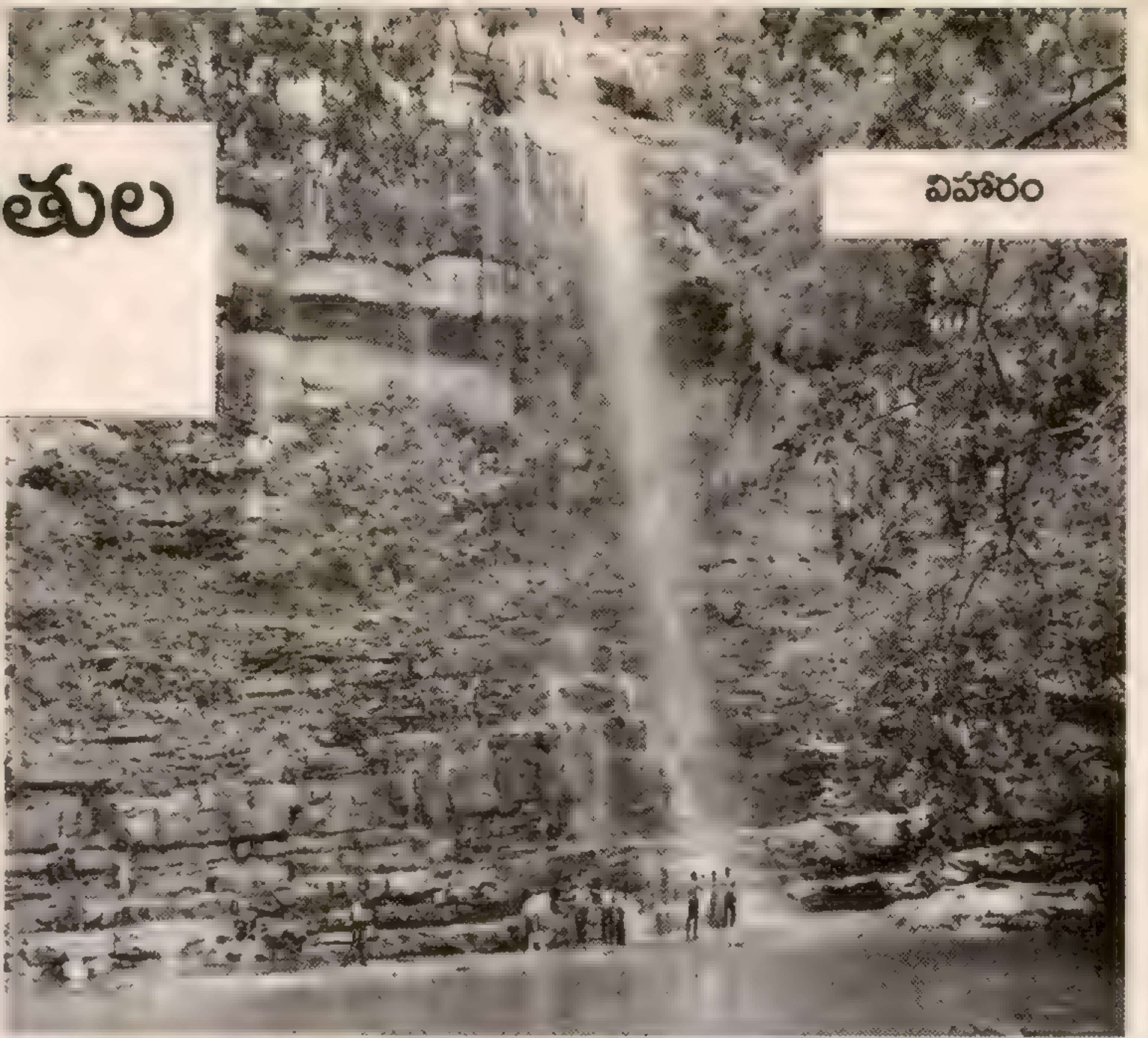
ఖ్యంగా, షెడ్యూల్లు కులాలు, తెగల వారికి ఉన్నత విద్యా సంస్థల్లో విద్యా అవకాశాలు కల్పించడంవల్ల ఆ తరగతుల్లో చదువుకున్న వారిసంఖ్య పెరుగుతోంది. వారికి చదువు పూర్తి కాగానే ఉద్యోగావకాశాలు రిజర్వేషన్ల ద్వారా లభిస్తుండటం వల్ల ఆ తరగతులు, తెగల్లో ఉన్నతవిద్యావంతుల సంఖ్య పెరుగుతోంది. కలెక్టర్లు, పోలీసు సూపరింటెండెంట్లు, ఇంజనీర్లు వంటి ఉద్యోగాల్లో ఇప్పుడు ఈ తరగతుల వారు రాణిస్తున్నారు. అదే మాదిరిగా ఆదివాసుల్లో కూడా చదువుకున్న వారి సంఖ్య నానాటికీ పెరుగుతోంది. అందువల్లనే నాలుగు దశాబ్దాల క్రితం కన్నా ఇప్పుడు వామపక్ష తీవ్రవాదం తీవ్రత బాగా తగ్గింది. గతంలో ఆదివాసులు, గిరిజనులు తీవ్రవాదుల ప్రభావానికి సులభంగా లోనయ్యేవారు. ఆదివాసుల్లో మామూలు డిగ్రీ చదువులే కాక, ఉన్నత విద్య నభ్యసించిన వారి సంఖ్య బాగా పెరుగుతోంది. కంప్యూటర్లు, సెల్ ఫోన్ల వినియోగం కూడా ఈ తరగతుల్లో బాగా పెరుగుతోంది. వాతావరణ పరిస్థితుల గురించి ఇంటర్నెట్, ఇతర సమాచార సాధనాల ద్వారా ఎప్పటికప్పుడు తాజా సమాచారాన్ని తెలుసుకుని మారుమూల ప్రాంతాల వారు సైతం తుపానులు, వరదల రాకడ గురించి తెలుసుకుని అప్రమత్తమవుతున్నారు. అక్షరాస్యత పెరిగింది. కానీ, చదువుకు తగిన ఉపాధి మాత్రం లభించకపోవడం వల్ల ఉద్యోగార్థుల్లో నిరాశానిస్పృహలు పెరుగుతున్నాయి.

అంతేకాక, గతంలో ప్రభుత్వ సంస్థల ద్వారానే విద్యాభ్యాసం జరిగేది. ఇప్పుడు ప్రైవేటు సంస్థలు రంగ ప్రవేశం చేసి పేద, మధ్యతరగతి వర్గాల వారి మూలుగులను పీల్చేస్తున్నాయి. ఇంత ఖర్చు చేసి చదివినా సరైన ఉద్యోగం దొరకడన్న నిరాశతో చదువును మధ్యలో మానేసి చిన్నచిన్న పనులలోకి వెళ్తున్నారు. అక్షరాస్యతతో పాటు ఉపాధి అవకాశాలు పెరిగితేనే ప్రజలకు చదువు మీద ఆసక్తి పెరుగుతుంది. అయితే, లోకజ్ఞానాన్ని పెంచుకోవడానికి, ప్రపంచ గమనం ఏ రీతిలో ఉందో తెలుసుకోవడానికి ప్రతిఒక్కరికి చదువు తప్పనిసరి. చదువు అందుబాటులో ఉండేట్టు చూడాల్సిన బాధ్యత కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలదే. చదువు చట్ట బండలు కాకుండా ఉండాలంటే విద్యా విధానంలో మార్పులు రావాలి. డబ్బుతో నిమిత్తం లేకుండా చదువు అందరికీ అందుబాటులో ఉండాలి. విద్యాహక్కును నినాదంగా కాకుండా చిత్తశుద్ధితో అమలు జేస్తే నూరు శాతం అక్షరాస్యత సాధించడం కష్టమేమీ కాదు.

-చల్లా అనంత పద్మ నాభస్వామి

అరుదైన వృక్షజాతుల నిలయం

విహారం



ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని కర్నూలు, ప్రకాశం, కడప, గుంటూరు జిల్లాలతో పాటు తెలంగాణ రాష్ట్రం లోని మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో విస్తరించి ఉన్న నల్లమల అడవులు పేరు పొందిన అభయారణ్యాలు. దేశంలోని పంతొమ్మిది పెద్దపులుల రక్షిత అరణ్యాల్లో ఇక్కడ ఉన్న రాజీవ్ అభయారణ్యం ఒకటి. దీనిలో ఎలుగుబంట్లు, చిరుతపులులు, పెద్దపులులతోపాటు పెక్కు అంతరించిపోతున్న వన్య ప్రాణులు జీవిస్తున్నాయి. పలు అరుదైన జాతులకు చెందిన వృక్షాల నిలయం ఈ అరణ్యాలు.

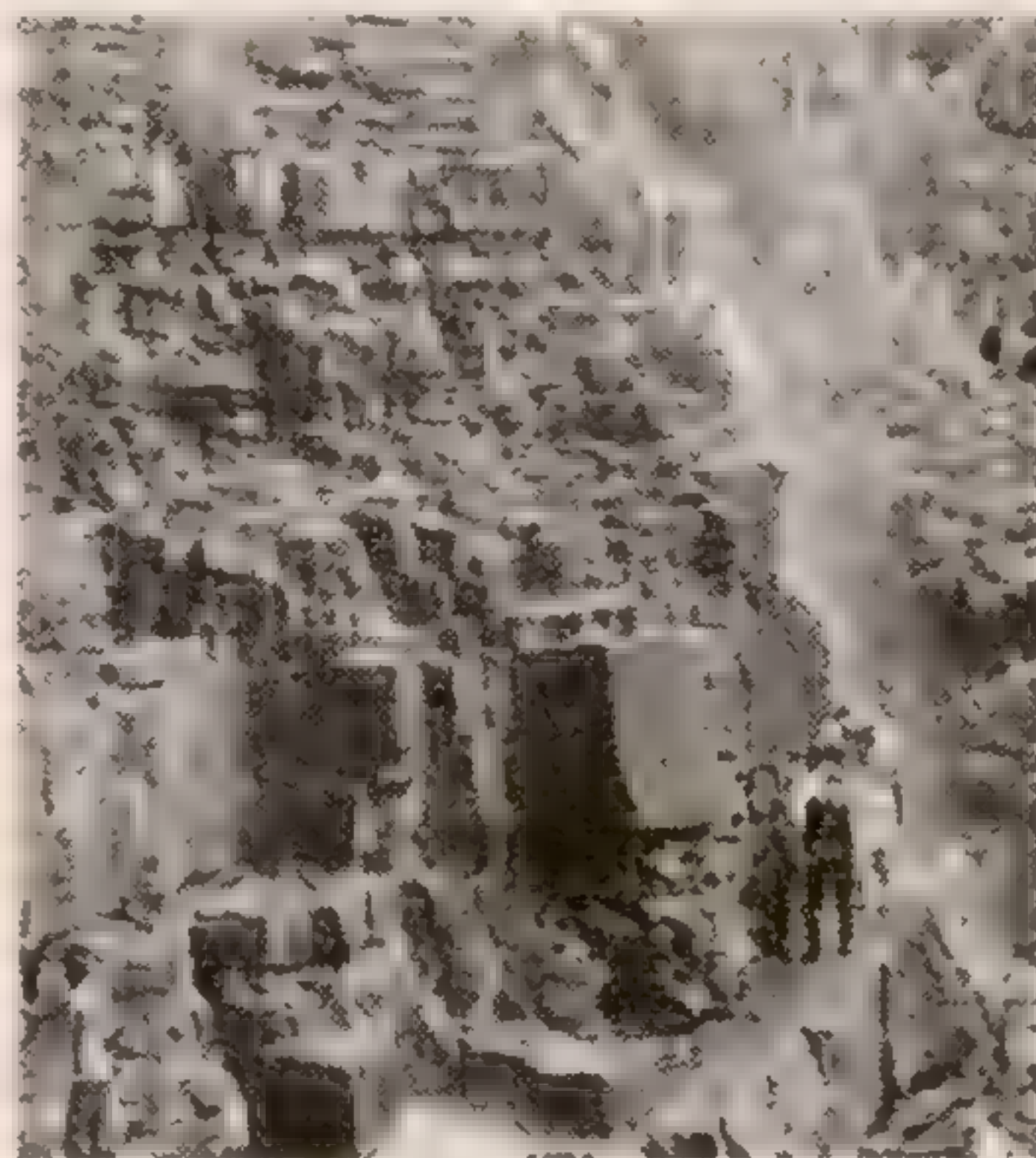
ఎత్తైన తూర్పు కనుమల పర్వతాల మీద దట్టంగా పెరిగిన అడవులలో ఎన్నో దివ్య క్షేత్రాలున్నాయి. వీటిల్లో తిరుమల, అహోబిలం, శ్రీశైలం అగ్రస్థానంలో ఉంటాయి. ఇవి కాకుండా నెమలిగుండ్ల రంగనాయక స్వామి, మాలకొండ స్వామి, మహానంది, నవ నంది క్షేత్రాలు, త్రిపురాంతకం, ఇష్టకామేశ్వరి క్షేత్రం, గుండ్ల బ్రహ్మేశ్వరం, సలేశ్వరం, లొద్ది మల్లయ్య ఇలా ఎన్నో పురాతన చారిత్రక దా మాలు ఈ అడవుల్లో కనపడతాయి. కానీ చిత్ర మైన విషయం ఏమిటంటే వీటిల్లో కొన్ని ఆలయాలు వారానికి ఒక రోజున, మరికొన్ని సంవత్సరానికి ఒకటి నుండి మూడు రోజులు మాత్రమే తెరవడం, వీటిల్లో చాలా ప్రదేశాలు శ్రీశైలానికి దగ్గరలో ఉండటం విశేషం.

మార్చి నెలలో చేసిన శ్రీశైలం యాత్ర ప్రధానోద్దేశం బైత్ర పౌర్ణమికి మాత్రమే శిరోజుల పాటు దర్శనమిచ్చే సలేశ్వరం లింగమయ్య గుహను దర్శించుకోవడం, కాకపోతే దర్శించుకోలేక పోయాము. కారణం స్థానిక వార్తా పత్రికల్లో వచ్చిన వార్త ఆధారంగా మేము బైత్ర పౌర్ణమికి ముందు రోజు సలేశ్వరం వెళ్లే దారికి ముఖద్వారమైన అమ్రాబాద్ పెద్ద పులుల రక్షిత అడవి దగ్గరికి చేరుకున్నాం. ముందు రోజు శ్రీశైలం చేరుకొని శ్రీ భ్రమరాం బా సమేత శ్రీమల్లిఖార్జున స్వామివార్లను సేవించుకొన్నాము.

పౌర్ణమికి ఒకరోజు ముందు నుంచి యాత్రికులను అడవిలోకి అనుమతి ఇస్తామని అన్నట్లుగా స్థానిక పత్రికల్లో పేర్కొన్నారు. కానీ అటవీశాఖ అధికారుల నుండి ఎలాంటి ఉత్తర్వులు లేనందున అమ్రాబాద్ దగ్గరి సిబ్బంది మాలాగా అక్కడికి వచ్చిన వారిని ఎవరినీ

లోనికి అనుమతించలేదు. కొంతమంది మాత్రం అటవీశాఖ వారు ఏర్పాటు చేసిన వాహనంలో వాహన విహారం చేసి ఫరహాద్ వ్యూ పాయింట్ వరకు వెళ్లి వచ్చారు. అన్ని ప్రయత్నాలు వృథా కావడంతో చేసేదేమీ లేక శ్రీశైలానికి తిరుగు ప్రయాణమయ్యాము. శ్రీశైలానికి సలేశ్వరం డెబ్బై కిలోమీటర్ల దూరం.. దట్టమైన అడవి ప్రకృతి సౌందర్యాన్ని చూస్తూ కలిగిన ఆశాభంగాన్ని తొలగించుకొని ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. శ్రీశైలం మరో 50 కిలోమీటర్లు ఉంది, అనగా ఎడమ వైపు, మల్లెల తీర్థం, ఎనిమిది కిలోమీటర్ల దూరం అన్న బోర్డు కనపడింది.

ఏదో ప్రత్యేకత ఉన్నది అనిపించింది. అక్కడ ఉన్న టీస్టాల్ దగ్గర టీ తాగుతూ వాకబు చేశాం. నీరు తక్కువగా ఉన్నదట, కానీ



బాగుంటుంది, చుట్టూ చిక్కటి అడవి వెళ్ళండి అన్నదామె. కారును అటు తిప్పాము. సన్నటి తారు రోడ్డు పూర్తి అటవీ ప్రాంతానికి చెందిన వాతావరణాన్ని చూపించే చిన్న చిన్న గ్రామాల గుండా సాగి చివరికి మల్లెల తీర్థం దగ్గరికి చేరాము. అన్ని ప్రక్కలా ఎత్తైన పర్వతాలు, వాటి మీద పచ్చని చెట్లు ఎండ ఎక్కువగా ఉన్నా అక్కడ చల్లగా అనిపించింది. లోయ లోనికి మెట్ల మార్గం ఉంది. కాకపోతే నిర్మాణం పనుల మూలంగా అస్తవ్యస్తంగా ఉన్నాయి. నెమ్మదిగా లోపలికి దిగాము. అక్కడ

పర్యాటకశాఖకు చెందిన వ్యక్తి మనిషికి రూ.20 చొప్పున వసూలు చేశాడు.

ఎదురుగా వంద అడుగుల ఎత్తు నుండి ధారాలు ధారలుగా నేలకు జాలు వారుతున్నట్లుగా నీటి ప్రవాహం. ఆ ప్రవాహం కారణంగా ఏర్పడిన పెద్ద కోనేరు చుట్టూ సూర్య కిరణాలను అడ్డుకుంటూ దట్టంగా ఎత్తుగా శాఖోపశాఖలుగా పెరిగిన రకరకాల చెట్లు ఎక్కువగా అడవి మామిడి చెట్లుకనిపించాయి.

చెట్ల కొమ్మల మీద నుండి రాళ్ళ మీదకి అక్కడి నుండి ఏమరపాటుగా ఉన్న యాత్రీకుల చేతుల్లోని వస్తువుల మీదకి దండయాత్ర చేస్తున్న వానర దండు జలపాతం దగ్గరికి వెళ్లాలంటే కొద్ది ఎత్తు ఎక్కి మళ్ళీ కిందకు దిగాలి. అక్కడ చిన్న వినాయక విగ్రహం, శివలింగాలు ఉన్నాయి. అక్కడే ఉంటున్న సాధువులు పూజాధికారులు నిర్వహిస్తున్నట్లుగా అనిపించింది. మా బృందంలో జలపాతాన్ని చూడగానే స్నానం చేయాలనిపించిన ముగ్గురు అప్పటికే అక్కడ జలక్రీడలు చేస్తున్న వారితో కలిసిపోయారు. వానాకాలంలో జల ప్రవాహం అధికంగా ఉన్నప్పుడు యాత్రీకుల తాకిడి ఎక్కువగా ఉంటుందట. ఏడాదంతా కొద్దో గొప్పో నీరు ఉంటుందట. గతంలో జలపాతంలో ఎందరో మునులు ఇక్కడ తపమాచరించి మహేశ్వరానుగ్రహంతో ముక్తిని పొందినట్లుగా స్థానిక నమ్మకం. శ్రీశైలంలో శివరాత్రి ఉత్సవాల సందర్భంగా కార్తీక మాసంలో వచ్చే భక్తులలో తెలంగాణకి చెందినవారు తప్పనిసరిగా ఇక్కడికి వస్తారట. ఎందుకంటే ఇది హైదరాబాద్ వెళ్లే దారిలో ఉండటం, సలేశ్వరం దర్శించుకోలేదన్న అసంతృప్తి మల్లెల తీర్థం సందర్శనంతో చాలా మట్టుకు తొలగిపోయింది. సుమారు 3 గంటల ప్రకృతితో మమేకమై శ్రీశైలం మీదుగా విజయవాడకు తిరుగు ప్రయాణమయ్యాము.

- ఇలపావులూరి వెంకటేశ్వర్లు
ఫోన్ నెం: 6302237224

తిరుపతి కొండ కథలు

మఠాలు-సత్రాలు

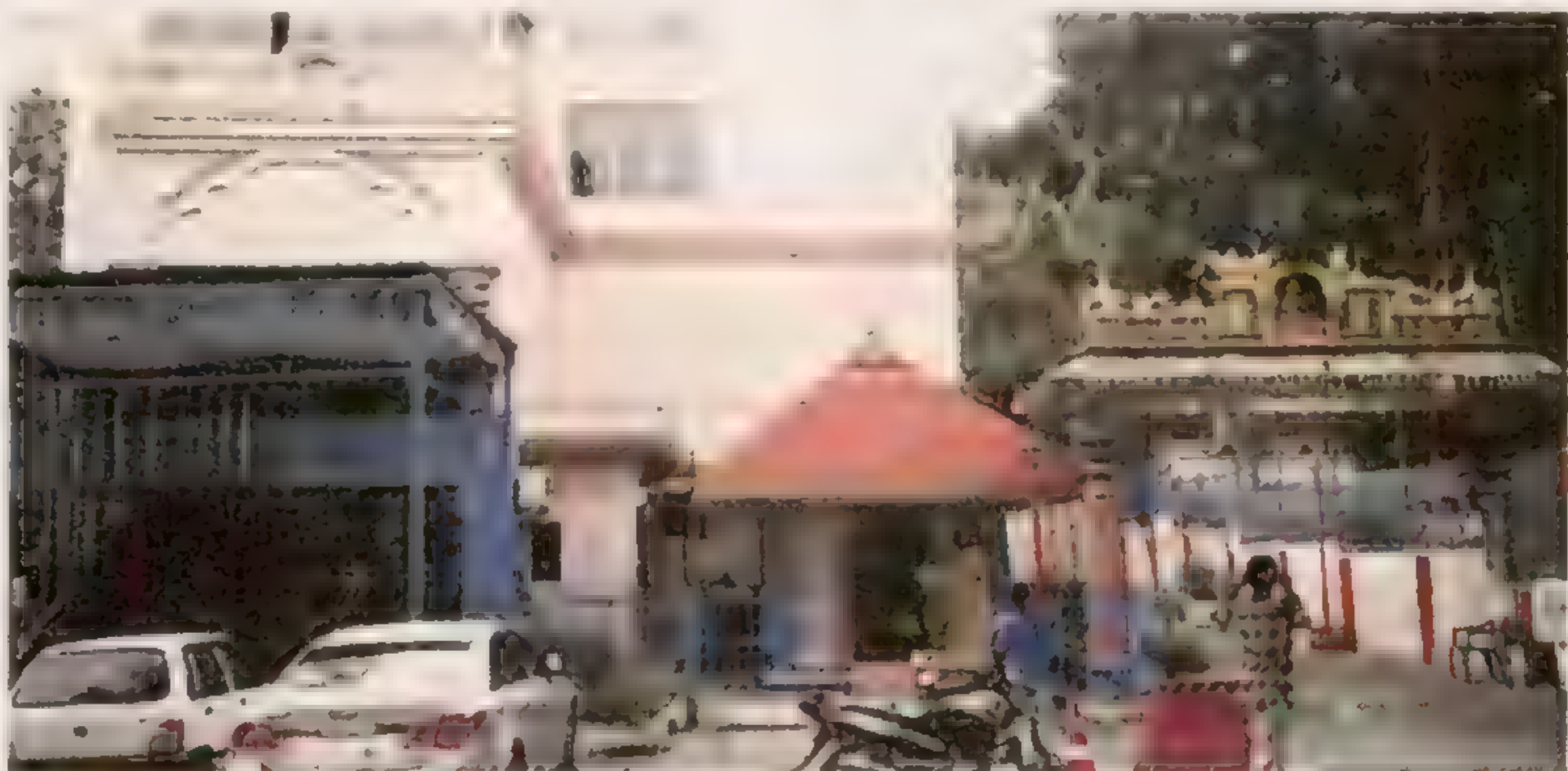
(గతవారం తరువాయి)

పెద్ద జియ్యంగార్ మఠాన్ని వెయ్యేళ్ళకు ముందు రామానుజాచార్యులు ప్రారంభించారు. చిన్న జియ్యంగార్ మఠాన్ని మణవాళ మహాముని 650 సంవత్సరాలకు ముందు ప్రారంభించారు. తిరుమలలో పెద్ద జియ్యంగార్ మఠం అఖిలాండం, బేడి ఆంజనేయస్వామి గుడి పక్కనుంది. చిన్న జియ్యంగార్ గుడి శ్రీవారి ఆలయానికి వెనుకవైపుంది. తిరుపతిలో పెద్ద జియ్యంగార్ మఠం గోవిందరాజస్వామి గుడి ఉత్తరమాడ వీధిలో మ్యూజియం పక్కనుంది. చిన్న జియ్యంగార్ మఠం గోవిందరాజస్వామి గుడి వీధిలో ఉంది. పెద్ద జియ్యంగార్, చిన్న జియ్యంగార్ లేకుండా తిరుమల శ్రీవారి ఆలయంలో, గోవిందరాజస్వామి ఆలయాలలో ఏమీ చేయడానికి వీలులేదు. వీళ్ళు దేవుని కైంకర్యాలకు ఏర్పడినవారు. ఈ రెండు గుళ్ళల్లోని కైంకర్యాలలో ఒకరు తప్పనిసరిగా హాజరవుతారు. లేకపోతే ఏకాంకి పాల్గొంటాడు. తిరుమలలోని శ్రీవారి గుడికి, తిరుపతిలోని గోవిందరాజస్వామి గుడికి ఏకాంత సేవ అయ్యాక బీగాలు వేశాక బీగాలన కొయ్య పెట్టిలో ఉంచి నీలు వేసి పెద్ద జియ్యంగార్ మఠాల్లో భద్రపరుస్తారు. ఈ మఠాలలో వేంకటేశ్వర, వరదరాజ, రంగనాథ, సీతారామలక్ష్మణ, ఆళ్వారులు పూజలందుకొంటుంటారు. జియ్యంగార్లు అనుష్ఠానం అంటే స్నానం, జపం చేసి కైంకర్యాలకు వెళ్తారు" అన్నాడు అత్తి దేవరాజన్.

"తిరుపతి కోదండరామాలయం సమీపంలో గాలిగోపుర మఠం ఉంది. దీనికి మొన్నటి వరకు పారాధిపతులుండేవారు. ఇప్పుడు ఈ మఠానికి అధికారిని నియమించారు. ఈ అధికారులకు ఆలయ గౌరవ మర్యాదలుండవు. ఈ మఠానికి కోదండ రామాలయం ముందు అనేక అంగళ్ళున్నాయి. వాటి బాడుగలతో మఠం వ్యవహారాలు సాగుతుంటాయి. అలిపిరి నుండి కొండకు నడచి వెళ్ళేటప్పుడు చుక్కల పర్వతం మీద గాలిగోపురం ఉంది. ఆ గాలిగోపురాన్ని ఆనుకొని సీతారామలక్ష్మణుల ఆలయం ఉంది. ఆ ఆలయానికి ఎదురుగా ఆంజనేయస్వామి గుడి ఉంది. నడచి వెళ్ళే యాత్రికు

లు ఈ గుళ్ళను దర్శించి సేదతీరి తిరిగి నడకను కొనసాగిస్తారు. ఈ గాలిగోపురం సమీపంలోని 189 ఎకరాలు ఈ మఠం ఆధీనం కిందకు వస్తుంది. శ్రీకృష్ణదేవరాయలు వచ్చిపోయే యాత్రికులు సేదతీరడానికి, నీటి వసతి కల్పించడానికి 189 ఎకరాలను ఈ మఠానికిచ్చాడని అంటారు. ఇప్పటికీ గాలి గోపురంలో దూరి

కొండమీద కెళ్ళేటప్పుడు ఎడమవైపు పెద్ద రాతికట్టడ దిగుడు బావి ఉంది. క్రీ.శ. 1413లో ఉత్తర భారతదేశం నుండి మస్తు రామదాసుజీ తిరుపతికి వచ్చి గాలిగోపురం దగ్గరుండి దారి నపోయే యాత్రికులకు సేవ చేస్తుండే వాడు. ఆనాడు చీకటి పడుతూనే ప్రయాణాన్ని ఆపేసేవారు. అలా యాత్రికులు గాలిగోపురం దగ్గర బస చేసేవారు. యాత్రికులకు బసతో పాటు,



మజ్జిగను అందజేసేవాడు. ఆ తర్వాత ఆయన శిష్యులు గాలిగోపుర మఠాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. గాలిగోపురం వెనుక అంగళ్ళను కట్టి బాడుగకు ఇచ్చారు. యాత్రికులకు చపాతీ, దాల్చి ర్యాలను అన్నదానంగా పంచేవారు. ఆ రోజుల్లో డోలీలు మోసేవాళ్ళకు గుడిసెలు కూడా వేసిచ్చారు. ఒక రకంగా యాత్రికులకు భద్రతగా ఉండేవారు. వీళ్ళ ఆస్తులు, ఆదాయం పెరిగే సరికి వీళ్ళు శ్రీరంగంలో, రామేశ్వరంలో కూడా ఈ మఠం శాఖలను విస్తరించారు. గాలిగోపురం వెనుక వైపు పంతుమ్మిది మంది వీరాధిపతుల సమాధులు కూడా ఉన్నాయి. తిరుపతి కపిలతీర్థం రోడ్లోని రామచరణ్దాసు కాలనీ నేటి వరదరాజ నగర్ భూములు ఈ మఠానికి చెందినవే. తిరుమల కొండ మీదున్న రామ్ భగీవ గెస్ట్ హౌస్ భూములు కూడా ఈ మఠానివే. సంవత్సరానికొకసారి బర్సీ ఉత్సవం చేసి పెద్దలకు వండి పెట్టి అన్నదానం చేస్తారు. ప్రస్తుతం ఈ మఠం ఎండోమెంట్ వాళ్ళ ఆధీనంలో ఉంది" చెప్పాను.

"ఇలాగే తిరుపతిలో గోవిందరాజస్వామి ఆలయ ప్రాకారంలో బుగ్గ మఠం ఉంది. ఇప్పటికీ గోవిందరాజస్వామి ఆలయంలోని రెండవ గాలిగోపురం ముందు నీటి బుగ్గ ఉంది. మరొకటి సన్నిధి వీధి మొదట్లో ఉండేది. పాతికేళ్ళకు ముందు దానిని తొలగించి లేపాక్షి

ఎంపొరియం అంగడిని నిర్మించారు. అలా ఒక బుగ్గ కనుమరుగైపోయింది. ఈ బుగ్గల నిర్వహణకు, అంటే యాత్రికులకు నీటి వసతి కల్పించడానికి బుగ్గమఠం ఏర్పాటైంది. ఈ బుగ్గమఠం చాలా పురాతనమైందని తెలుస్తోంది. 370 సంవత్సరాల క్రితం అప్పటి చంద్రగిరి రాజులు వల్ల ఈ మఠం నిర్వహణకుగాను భూములను ఇనాములుగా ఇచ్చారు. ఆ భూముల ఆదాయంతో ఈ రెండు బుగ్గలు నిర్వహింపబడేవి. ఈ రెండు బుగ్గలకు కావలసిన నీళ్ళు తిరుపతికి పడమర వైపు రెండు కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉండే ఉల్లిపట్టెడ గ్రామం నుండి వచ్చేవి. ఉల్లిపట్టెడకు పడమర వైపున్న ఊట కాలువ నుండి నీటిని మళ్ళించి, భూగర్భంలో కాలువ ద్వారా గోవిందరాజ స్వామి గుడి బుగ్గల గుండా పారించేవారు. ఆ నీరు యాత్రికులకు ఎంతో ఉపయోగకరంగా ఉండేది. నేడు ఊటకాలువ నుండి భూగర్భంలో ఉన్న కాలువ ఊడిపోయి బుగ్గలకు నీరు రావడం లేదు. అయితే ప్రస్తుతం గోవిందరాజ

స్వామి రెండవ గాలిగోపురం ముందున్న బుగ్గలో మాత్రం దేవస్థానం వారు ఆకర్షణీయంగా బుగ్గలో నీరు నింపి ఫౌంటెన్ లా చూపరులకు కనువిందు చేస్తున్నారు. బుగ్గ మఠంలో 16 మంది మహంతులు పనిచేశారు. 1943 నుండి మహంతులు కనుమరుగైనారు. అయినా 1929 నుండి ఎండోమెంట్ ఆధీనంలోకి ఈ మఠం వచ్చేసింది. ఇప్పటికీ ఈ మఠం ఆధ్వర్యంలో గోవిందరాజస్వామికి ఉభయాలున్నాయి. అలాగే యాత్రికులుగా వచ్చే సాధువులకు భోజన వసతుల్ని, వారానికి రెండుసార్లు యాత్రికులకు అన్నదాన కార్యక్రమాలను మఠం గుడిలో నిర్వహిస్తారు. ఈ మఠం ఉత్తర భారత దేశంలోని స్వామిరామానందుల ప్రధాన మఠమని కూడా అంటారు" అన్నాడు కసిరెడ్డి.

"తిరుమల తిరుపతుల్లో ఉత్తరాది మఠాలున్నాయి. 'ఉత్తరోగోపతి గోప్తా' ఇది విష్ణు సహస్రనామం. ఇందులో దేవుడికి ఉత్తర అనే పేరుంది. ఈ ఉత్తర నామక పరమాత్ముడు మఠాన్ని స్థాపించడం వల్ల దీనికి ఉత్తరాది మఠం అనే పేరొచ్చిందంటారు. ఈ మఠ వీరాధిపతులుగా మొదట విష్ణువు, బ్రహ్మ, సనకన, దుర్వాస మునులు, గరుడ, కైవల్య తీర్థ వంటి వారి తర్వాత మధ్వాచార్యులు ఈ పీఠాన్ని అలంకరించారు. ఈ మఠం నుంచే రాఘవేంద్రస్వామి మఠం, వ్యాస రాజ మఠాలను

స్థాపించారంటారు.

ఈ మరం నిర్వహణలో తిరుపతి మిట్ట వీధిలో ఆంజనేయస్వామి గుడి ఉంది. మిట్టవీధిలోనే ఈ మరం కూడా ఉంది. ఇక తిరుమలలో అత్యాధునిక సౌకర్యాలతో అన్న దానాలతో ఉత్తరాది మరం కొనసాగుతోంది. ఈ మరాలలో యజ్ఞయాగాదులు, ప్రవచనాలు, వైదిక కార్యక్రమాలు, ఉపనయనాలు మాధ్య సాంప్రదాయంగా జరుగుతుంటాయి. ఈ మరం ప్రసక్తి శాసనాలలో కూడా కన్పిస్తుంది. బెంగళూరులో ప్రధాన శాఖ ఉంది” అన్నాడు అత్తి దేవరాజన్.

“తిరుపతి గోవిందరాజస్వామి గుడి ముందు, పుష్కరిణికి పడమరవైపు ఉత్తరాది శ్రీ వైష్ణవ మరం ఉంది. దీనికి మహంత్ కూడా ఉన్నాడు. ఇది ఉత్తర భారతదేశం, ఉత్తరప్రదేశ్ కు చెందిన మరం. నేపాల్, ఉత్తరప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర, బీహార్, మధ్యప్రదేశ్ నుంచి వచ్చే సాధువులకు అన్ని సౌకర్యాలు కల్పిస్తారు. ఈ మరానికి అలహాబాద్, పూరిలో కూడా శాఖలున్నాయి. ఇక్కడకొచ్చే సాధువులకు పంచెలు, సాధు స్త్రీలకు చీరలు పెడ్తారు. ఈ మరంలో వేంకటేశ్వరస్వామి, శ్రీదేవి, భూదేవిల ఆలయముంది” అన్నాడు కసిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి.

“ఉత్తరాది మరం కర్నాటక వాళ్ళది.. ఉత్తరాది శ్రీ వైష్ణవ మరం ఉత్తర భారతదేశం వాళ్ళ దన్నమాట” అన్నాడు బాలసుబ్రహ్మణ్యం.

“తిరుమలలో ప్రసిద్ధమైన వైఖానస ఆశ్రమం ఉంది. దీనిలో వైఖానస మహర్షి మందిరం ఉంది. వైఖానస మహర్షి సాక్షాత్తు విష్ణు స్వరూపంగా భావించడం వల్ల ఆయన విగ్రహానికి నాలుగు చేతులను చెక్కారు. ఈ ఆశ్రమం దక్షిణ భారతదేశ అర్చకులకు వనతి భోజన సదుపాయాలను కల్పిస్తుంది. వైఖానస అర్చ

అన్నాడు అత్తి దేవరాజన్.

“ఆశ్రమాలు మరాలు కావు కదా? మరి దీని గురించి ఎందుకు చెప్పారు?” అడిగాడు తప్పట రామప్రసాద్.

“ఆశ్రమాలు మరాలు కాకపోయినా ఇవి మరాలకున్న గౌరవాన్ని పొందుతున్నాయి. ఇక్కడే సమీపంలో శ్రీరంగం శ్రీమద్ అండివన్ ఆశ్రమం కూడా ఉంది. దీనికి ఆలయ గౌరవ మర్యాదలున్నాయి. ఇక్కడ గదులను తమిళ నాడు దాతలకు ఇస్తారు. బ్రాహ్మణులకు ఆచార భోజనం కల్పిస్తారు. బయట భక్తులు సుమారు 450 మందికి ఉచిత భోజనాన్ని ఆకులలో పెట్టి ఉంచుతారు. ఇక్కడ సాలిగ్రామంకు పూజలు చేస్తారు” అన్నాడు దేవరాజన్.

“తిరుమలలో మూల మరం కూడా చెప్పుకోదగ్గదే. ఉత్తర భారతదేశం మధ్యప్రదేశ్ లోని రీవా పట్టణంలో లక్ష్మణ్ బాగ్ మరం ప్రధానశాఖ ఉంది. రీవాలోని రాజు ఒకసారి స్వామి వారి దర్శనానికి తిరుమలకొచ్చాడు. ఇక్కడ ఆయనకు ఆహారం సరిపడలేదు. తమ ప్రాంతానికి చెందిన ఆహారం, తమ భాష మాట్లాడే మనుష్యులు, వసతి సదుపాయాలుంటే బాగుంటుందనుకొన్నాడు. వెంటనే లక్ష్మణ్ బాగ్ మరానికి స్థలాన్ని కొని దానం చేశాడు. ఈ మరంలో సీతారామలక్ష్మణులను పూజిస్తున్నారు. దీనిని శ్రీరామమందిర్ అంటారు. మధ్యప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర, జమ్ము, ఉత్తర ప్రదేశ్ నుంచి యాత్రికులు వస్తుంటారు. ఈ మరానికి తోట కూడా ఉంది. అక్కడే నేడు తరిగొండ వెంగమాంబ నిత్యాన్నదాన భవనం

కేంద్రీకరించబడ్డాయి.

ఉడిపి మరాన్ని ఎనిమిది మరాల వాళ్ళు రెండేళ్ళకొకసారి పూజలు చేసి నిర్వహిస్తారు. ఉడిపి మరంలో కృష్ణుడి మందిరం ఉంది. నిత్యాన్నదానం రెండుపూటలుంటుంది. అన్ని మరాల్లో జరిగినట్లు ఇక్కడ కూడా అన్ని కార్యక్రమాలు జరుగుతాయి” అన్నాడు కసిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి.

“తిరుమల, తిరుపతుల్లో రాఘవేంద్ర స్వామి మరాలున్నాయి. మధ్య బ్రాహ్మణులు ఇక్కడ పూజలు నిర్వహిస్తుంటారు. మధ్యాహ్నం శిష్యుడు రామచంద్ర తీర్థులు ఈ మరాన్ని ప్రారంభించాడు. ఇక్కడ కూడా వడుగు, వైదిక కార్యక్రమాలు, హోమాలు, శ్రాద్ధ కార్యక్రమాలను చేస్తారు. తిరుమలలో పుష్పగిరి మరం కూడా చెప్పుకోదగ్గదే. జగద్గురు పుష్పగిరి శంకరాచార్య అయిన శ్రీ విద్యా నృసింహ భారతీ స్వామీజీ దీనిని స్థాపించాడు. దీనిని ప్రధాన శాఖ కడప జిల్లాలోని చెన్నూరు దగ్గర పుష్పగిరిలో ఉంది. ప్రస్తుతం విద్యాశంకర భారతి 49వ పీఠాధిపతిగా ఉన్నారు. పుష్పగిరిలో పెన్నకు చెరోపక్క చెన్నకేశవుడు, శివాలయాలున్నాయి. తిరుమలలోని ఈ మరంలో వినాయకుడు, నృసింహస్వామి గుడులున్నాయి. శంకర జయంతి రోజు ఉచిత ఉపనయనాలు జరుగుతాయి. కల్యాణ మంటపం ఉంది. నిత్యాన్నదానాలున్నాయి. తిరుమలలో వల్లభాచార్య మరం కూడా ఉంది. గుజరాత్ లోని వడోదరలో ప్రధానశాఖ ఉంది. ఇది కూడా బ్రాహ్మణ మరమే. ఇక్కడ కూడా ఉచిత నిత్య భోజనాన్ని రోజుకు రెండుసార్లు పెడ్తారు. 27 గదులున్నాయి. ఈ మరం 84 శాఖలున్నాయి. హంపిమరం కూడా తిరుమలలో చెప్పుకోదగ్గది. ఇది గోగర్భండ్యాం ముందుంది. హోస్పేట్ లో ఈ మరం ప్రధానశాఖ ఉంది. శ్రీకృష్ణదేవరాయల పరంపర నుండి ఈ మరం కొనసాగుతోంది. సంవత్సరాని కొకసారి విద్యారణ్య నృసింహభారతి తిరుమలకొచ్చి ఆలయ గౌరవ మర్యాదలను స్వీకరిస్తారు. అలాగే వేంకటేశ్వర సుప్రభాతాన్ని రచించిన ప్రతివాది భయంకర్ మరం కూడా ఉంది. ఈ మరంలోని పెద్ద హాలులో పెళ్ళిళ్ళకు అనుమతియ్యరు. ప్రవచనాలు, సదస్సులకు అనుమతిస్తారు.

(మిగతా 20 పేజీలో)



కులు ఉపనయనాలు, నామకరణాలు, అక్షరాభ్యాసం ఇక్కడ చేస్తారు. ఇక్కడ మూడు వేళల్లో ఉచిత అన్నదానాలు చేస్తారు. ఈ ఆశ్రమం ఆధ్వర్యంలో గ్రంథాల ముద్రణ, గ్రంథ పరిష్కరణలు చేస్తుంటారు. ఇక్కడ ప్రవచనాలు, ఉపన్యాసాలు, సదస్సులు నిర్వహిస్తారు. సభ్యుల చందాలతో ఈ సంస్థ నడుస్తుంది. తిరుపతిలో ఈ ఆశ్రమం బైరాగి పట్టెడలో ఉంది”

కట్టారు. లక్ష్మణ్ బాగ్ మరం వరాహస్వామి గుడికి ముందు వైపు ఒక మూలన ఉండడం వల్ల దీనికి మూల మరం అనే పేరొచ్చింది. ఇక్కడ పది గదులున్నాయి. ఇక్కడ కూడా ఉపనయనాలు, పూజలు, హోమాలను నిర్వహిస్తుంటారు” అన్నాడు నేను.

“ఇక్కడే ఉడిపి మరం ఉంది. తిరుమల మాస్టర్ ప్లాన్ వల్ల మరాలన్నీ మాడ వీధుల్ని వదిలి పెట్టి కాస్త దూరంగా ఇక్కడ

కొన్ని సందర్భాలలో మన కళ్లే మనల్ని
మోసం చేస్తాయి. మరి కొన్ని సందర్భాలలో మనం
కళ్లారా చూసినా... అది నిజమేనా అన్న డౌట్
వస్తుంది. ఇక్కడి ఫోటోలను చూస్తే మీకూ అలాంటి
అనుమానాలే రావచ్చు. పోద్దురూ... టమాటాలోని
గింజలు మొలకొత్తడమేమిటి? అంత పెద్ద
స్ట్రాబెర్రీలుంటాయా? నిమ్మకాయకు అన్ని తొనలేంటి?
యాపిల్ కు రెండు తొడిమలెలా ఉంటాయి? ఈ
సందేహాలు మీకు కలగడం తప్పలేదు. కానీ... ఇవన్నీ
వాస్తవ చిత్రాలే.... ఈ అసాధారణమైన
ఫలాల సమాచారం
మీకోసం....

సమీక్ష నిజాలు

నిమ్మకు
ఇన్ని తొనలా..?

బిత్తాయికి తొనలుంటాయి కానీ...
నిమ్మకు తొనలుండవన్న విషయం
మనకందరికీ తెలిసిందే. కానీ.. చిత్రంలోని
నిమ్మకాయకు చూడడం ఏన్ని తొనలు
ఉన్నాయో. పైగా సాధారణ
నిమ్మకాయకన్నా ఇది చాలా పెద్ద సైజ్లో
ఉంది.



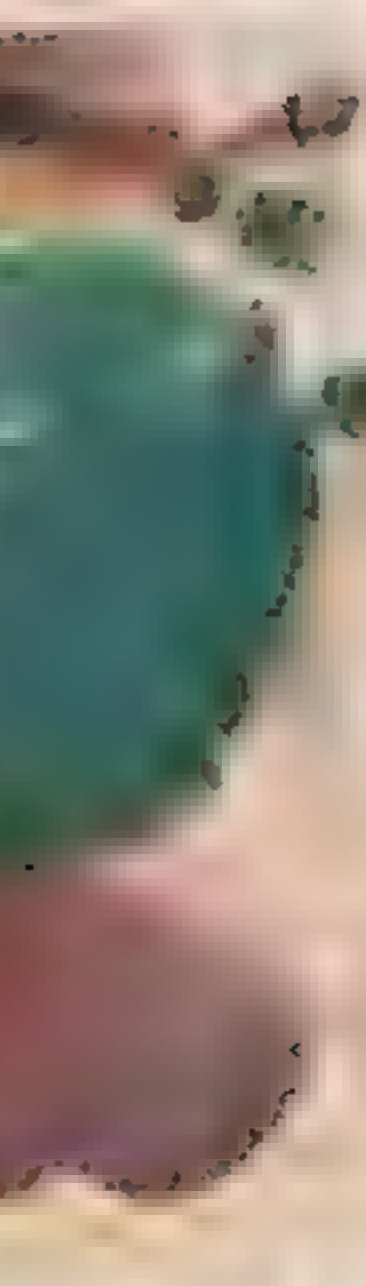
జామ యాపిల్..

రంగేమో యాపిల్లా ఉన్నది.
షేప్ మో... జామ కాయలా ఉన్నది... ఇంతకీ
ఇది ఏం పండు అన్న అనుమానం మీకు
వస్తున్నది కదూ... నిజానికి ఇది యాపిల్
పండే. కాకపోతే జామ కాయ షేప్ లో
పెరిగింది.



టమాటాలోనే
మొలకెత్తిన గింజలు...

సాధారణంగా
బంగాళాదుంపలపై మొలకలు
వస్తుంటాయి. కానీ.. ఇక్కడ
టమాటాలోని గింజలు మొలకెత్తి...
మొక్కలు పైకి పొడుచుకొచ్చాయి. ఇది
అసాధారణమని వ్యవసాయ
శాస్త్రవేత్తలు అంటున్నారు.



కాయ కాదు...
పురుగుల గూడు...

చూడగానే జామకాయలా ఉన్నా...
ఇది నిజానికి కాయకాదు. ఓ పురుగుల గూడు.
పైగా ఇది బెల్టాన్ కన్నా తేలికగా ఉంటుంది.
దీనిని ఓక్ యాపిల్ గాల్ అని అంటారు. ఆకుల
టిష్యూల మధ్య కందిరీగలాంటి పురుగు ఇలా
గూడుకట్టుకుంటుంది...



రెండు
తొడిమల యాపిల్...

సాధారణంగా యాపిల్ పండుకు
ఒకే తొడిమ ఉంటుంది. పండు
తినేటప్పుడు దాని చుట్టు తినమండా
జాగ్రత్త పడతాం. కానీ... చిత్రంలో
యాపిల్ కు రెండు తొడిమలున్నాయి.
ఇదేమీ ఫోటోషాప్ మాయ
కాదు. నిజంగా..
నిజం....



రాకాసి
స్ట్రాబెర్రీ....

స్ట్రాబెర్రీ
పండ్లు ఈ మధ్య
మన దగ్గర కూడా
విరివిగా
దొరుకుతున్నాయి. మేడి
పండు రుచిలో ఉంటాయి.
చిత్రంలో సాధారణ
స్ట్రాబెర్రీని, రాకాసి
స్ట్రాబెర్రీని చూడవచ్చు.
నాలుగైదు స్ట్రాబెర్రీల
కలిసి ఒకే పండుగా
పుట్టాయి



ఉసిరి ఆకారంలో
అంగూర్...

చూడడానికి ఇది తినే ఉసిరిలా
కనిపిస్తున్నది... కానీ.. అంగూర్
పండు. గుత్తికి విడివిడిగా
ఉండాల్సిన ఎనిమిది
అంగూర్ పండ్లు
కలిసి ఇలా ఉసిరి
ఆకారంలో
ఏర్పడ్డాయి.
అంగూర్ పండ్లు
ఇలా విచిత్ర
ఆకారాన్ని
సంతరించు కోవడం
చాలా అరుదు....

పొరదర్శక ప్రాణాలు...

సముద్రంలో మరో ప్రపంచమే దాగుంది. భూమి మీద అతి పెద్ద ప్రాణి... ఏనుగు. కానీ, సముద్రంలో ఏనుగును మించిన జీవులున్నాయి. అలాగే... మనకు భూమి మీద కనిపించని పొరదర్శక ప్రాణాలు కూడా సముద్రంలో కనిపిస్తాయి. ఈ పేజీలోని చిత్రాలన్నీ ఇలాంటి పొరదర్శక సముద్ర జీవులకు సంబంధించినవే. కరిగిపోయిన నీళ్ల బాటిల్ లా కనిపిస్తున్న ఈ సముద్ర జీవి అనేక చోట్ల దర్శనం ఇస్తుంది. ఇవన్నీ ఒక గొలుసులా ఒక దానికి ఒకటి అనుసంధామై ఉంటాయి. ఇలాంటి జీవులు సముద్రంలో 60 రకాల



అయితే, వయసు పెరుగుతున్న కొద్దీ... వీటిమన్ను పొరదర్శక స్వభావం తరిగిపోతుంది.

వరకూ ఉంటాయిని శాస్త్రవేత్తలు అంటున్నారు పొరదర్శక ప్రాణులలో ప్రధానమైనవి జెల్లీ ఫిష్లు. అప్పుడప్పుడు ఇవి తమ శరీరంలో చుట్టూ ఉన్న జాలను వెదజల్లి కొన్ని సముద్ర జీవులను ఆరవ్విస్తాయి. అవి తమ సమీపానికి రాగానే ఆరగించి ఆకలి తీర్చుకుంటాయి. ప్లాండర్ చేప పూర్తిగా పొరదర్శకంగా ఉంటుంది. శత్రువులనుంచి తప్పించుకోవడానికి ఇది ఈ జాతి చేపలకు ఎంతో ఉపకరిస్తున్నది.

ఇక నీ కుమండల్ అనే జీవీ లక్షల సంవత్సరాల చరిత్ర ఉంది. శత్రువులనుంచి తప్పించుకోని మనుగడ సాగించడం కోసం ఇవి పొరదర్శకంగా మారాయి. తమ శరీరానికి ఉన్న పొరదర్శక స్వభావంతో ఇవి తమ శత్రువుల కన్నుగప్పించుకుంటాయి. తమ ఆహారాన్ని నిర్భయంగా సేవరిస్తాయి. కాకపోతే, వాటి శరీరంలోని లక్షణాలను మనం స్పష్టంగా చూడవచ్చు...



అయిదేళ్లదం దివ్య జ్ఞానం

బుద్ధిని తప్పక ఉదయోగించవలెను

100% వనమూలికలతో చేసినది

ఎలాంటి దుష్ప్రభావాలు ఉండవు **మమ్మల్ని సంతోషించండి**



శృంగార సమస్య

అమెరికన్ ఆటోమేటిక్ లింగవర్ధక యంత్రం ద్వారా పురుషాంగాన్ని 6 నుండి 7 అంగుళాలు పొడవుగా, లావుగా, నిటారుగా మరియు శక్తివంతంగా చేసుకోండి. లైంగిక శక్తి 30 నిమిషాల వరకు పెంచుకోండి. దీనితోపాటు శీఘ్రస్థలనం, వీర్యకణాల క్షీణత వ్యాధి పూర్తిగా నయమవుతుంది. ఎటువంటి దుష్ప్రభావాలు ఉండవు. స్వప్నస్థలనం, నపుంసకత్వం మరియు సంతానలేమికి 100% ఫలితం ఇచ్చే చికిత్సకోసం వైద్యుడిని సంప్రదించండి.

ఆకర్షణీయమైన వక్షోజాలు

60 రోజులలో మీ వక్షోజాలు పెద్దగా, ఆకర్షణీయంగా మరియు అందంగా తయారవుతాయి. స్త్రీల సమస్యలు, రుతుక్రమం క్రమంగా రాకపోవడం, శృంగారంపై ఆసక్తి లేకపోవడం మరియు తెల్లబట్ట సమస్యలు నివారించబడును.

07539880120

మరాలు-సత్రాలు

(17వ పేజీ తరువాయి)

రామానుజులు గుడి ఉంది. ముప్పై గదులున్నాయి. ఇక్కడ శ్రీరంగం మఠం కూడా ఉంది. ఇది తమిళనాడు ఎండోమెంట్ ఆధీనంలో శ్రీరంగం గుడి వారి నిర్వహణలో ఉంది. తిరుమలలోని కాశీ మఠాన్ని కేరళలోని గురువాయూరు ప్రాంతం వారు నిర్వహిస్తారు. గోగర్భం దగ్గర మౌనస్వామి మఠం అయిన వానమామలై మఠం, శ్రీరంగం రామానుజ జియ్యర్ మఠం, సిద్దేశ్వర పీఠం, అవధూత దత్త పీఠం, విశాఖ శ్రీ శారద పీఠం, మలయాళ స్వామి ఆశ్రమాలు కూడా ఉన్నాయి" అన్నాను.

"తిరుమల, తిరుపతి మఠాలన్నింటిలోకి అతి పెద్దది, ప్రధానమైంది హాథీరాంజీ మఠాలు. హాథీరాంజీ వేంకటేశ్వరస్వామి భక్తుడు. తిరుమల తిరుపతిల్లోని దేవాలయాల పరిపాలనంతా ఈ మహాంతు హయాం నుండే వచ్చింది. ఈ మఠం కింద వేలాది కోట్ల భూములున్నాయి. ఇతర రాష్ట్రాల్లో ఆస్తులున్నాయి. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ఏర్పడేంత వరకు తిరుమల తిరుపతిలోని ఆలయాలు, తిరుత్తణి ఆలయం హాథీరాంజీ మఠం పాలనలోనే కొనసాగాయి" అన్నాడు అత్తి దేవరాజన్.

"మఠాలకు సత్రాలకు తేడా ఏమిటి?" అడిగాడు గుంటూరు బాలసుబ్రహ్మణ్యం.

"మఠం అంటే గుడిసె.. ఆశ్రమం.. సన్యాసులకు, విద్యార్థులకు వసతి గృహం.. బ్రాహ్మణ వటువుల పాఠశాల.. దేవాలయం. వివేకానందుడు సాధువుల కోసం వివిధ ప్రదేశాలలో మఠాలు స్థాపించాడు. యోగుల సమాధుల వద్ద మఠాలు ప్రాచుర్యంలో ఉన్నాయి. ఏరబ్రహ్మం మఠం అలాంటిదే. ఇక సత్రం అంటే మొదట వేదకాలంలో యజ్ఞానికి పేరు. సత్రయాగం అలాంటిదే. 13 నుండి 100 దినాల వరకు సాగే యజ్ఞం. తర్వాతి కాలంలో ఇల్లు, శరణాలయం, వైద్యశాల అనే అర్థాల్లో వాడబడింది. 'సత్రగృహం' అంటే బలి ఇచ్చే భవనం, శరణాలయం అనే అర్థాలున్నాయి. సత్రవసతి, సత్రశాల, సత్రగృహం సమానార్థకాలు. ఇక పూర్వకాలం నుండి మనకొక సామెత 'సత్రంలో భోజనం-మఠంలో నిద్ర' అనేది బహుళ ప్రచారంలో ఉంది. ఇదీ మఠానికి సత్రానికి ఉండే తేడా" అన్నాడు కసిరెడ్డి.

"సత్రాలను గురించి చెప్పండి. మఠాలతో సమానంగా యాత్రికులకు సత్రాలు భోజన వసతుల్ని చేకూర్చాయి కదా?" అన్నాడు తప్పిట రామప్రసాద్.

"అవును నిజమే! ఒకప్పుడు మఠాలు, సత్రాలు యాత్రికులకు భోజన వసతుల్ని చేకూర్చాయి. మఠాలు మతపరమైనవి, అందులో బ్రాహ్మణులకు అగ్రతాంబూలం ఇచ్చేవారు. బ్రాహ్మణులకు సరిపోయాకే మిగిలిన వారికి ప్రాధాన్యమిచ్చేవారు. అయితే కొన్ని సత్రాలు కూడా ఆయా కులాల వారికే కేటాయింపబడినా సాధారణ యాత్రికులకు చాలా

వరకు ఆశ్రయాన్ని కల్పించాయి. వైష్ణవ సత్రాలు అనేకం ఉన్నాయి. తిరుమలలో ఆలించియా ఆర్యవైశ్య సమాజంలో వైష్ణవకు ఉచిత భోజన వసతులున్నాయి. తిరుమలలో కర్నాటక ప్రభుత్వం వారి కర్నాటక సత్రం చాలా పెద్ద సత్రం. ఇటీవల మాస్టర్ ప్లాన్ అమలు వల్ల సత్రం చిన్నదైంది. అయినా కూడా నేడు ఇది పెద్ద సత్రమే. తిరుమలలో బావాజీ సత్రం, పూనాసత్రం, డేగ సత్రాలుండేవి. నేడు అవి లేవు. ప్రస్తుతం తిరుమలలో చిత్తూరు సత్రం, రాధాకృష్ణ సత్రం వంటి సత్రాలున్నాయి. అయితే తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం వారు సాధారణ యాత్రికులకు ఇప్పటికీ సుదర్శనం వంటి సత్రాలను నడుపుతున్నారు. ప్రైవేటు సత్రాలలో యాత్రికులు పెళ్ళిళ్ళు కూడా చేసేవారు. నేడు చాలా ప్రైవేటు సత్రాలు తిరుమల



లో కనుమరుగైపోయాయి. ఇక తిరుపతిలో గాంధీరోడ్డులోని మైసూర్ సత్రం, మహాంతులు నిర్మించిన ఒకటో సత్రం, దేవస్థానం వారు నిర్మించిన గోవిందరాజస్వామి రెండవ, మూడవ సత్రాలు చాలా ప్రసిద్ధమైనవి. రైల్వేస్టేషన్ పక్కనుండే ఒకటో సత్రాన్ని నేలకూల్చి నేడు విష్ణునివాస్ అనే అతి పెద్ద యాత్రికుల వసతి భవనాన్ని నిర్మించారు. అలాగే గోవిందరాజస్వామి రెండవ మూడవ సత్రాలు నేడు నడుస్తున్నా వీటిని రైల్వేస్టేషన్ విస్తరణ కోసం అడుగుతున్నారు. గోవిందరాజస్వామి తేరుకు ఎదురుగా ఉండే మధురై సత్రాన్ని నేలకూల్చేశారు. కొత్త వీధిలోని ఉప్పుటూరు సత్రం, సీతమ్మ సత్రం, దళితుల కోసం తమిళనాడు భక్తుడు నిర్మించిన చల్లప్ప మేన్త్రి సత్రం మాత్రం నేడున్నా అక్కడ నేడు యాత్రికులు బస చేయడం లేదు. చల్లప్ప మేన్త్రి సత్రాన్ని నిర్మించడమే కాకుండా దానికెదురుగా పెద్ద మంచినీళ్ళ గుంటను తవ్వించాడు. నేడు ఆ గుంట అన్యాయ క్రాంతమై పోయి పెద్ద అపార్థమెంటుగా వెలిసింది. చల్లప్ప మేన్త్రి సత్రం నేడు అంబేద్కర్ భవన్ గా మారిపోయింది. అలాగే ప్రకాశం రోడ్డులో నర్రావాళ్ళ సత్రం నేలమట్టమైపోయింది. ఇప్పటికీ పరసాల వీధిలోని ప్రైవేట్ సత్రాలలో కర్నాటక, సౌరాష్ట్రాల నుండి వచ్చే యాత్రికులు బస చేస్తున్నారు. చెన్నైకు చెందిన పెద్ద వ్యాపారవేత్త సతీమణి కోమలమ్మ అతి పెద్ద సత్రాన్ని నిర్మించారు. దేవస్థానం వారు వసతి గృహాలను నిర్మించడం వల్ల ప్రైవేట్ సత్రాలు పోయాయి" అన్నాను.

"తిరుమల తిరుపతిల్లో మఠాలకు, సత్రాలకు పూల తోటలుండేవి. మూలమఠం తోటలో నే నేడు తరిగొండ వెంగమాంబ నిత్యాన్నదాన భవనాన్ని కట్టేశారు. ఒకప్పుడు తిరుమలలో

వందకుపైగా పూల తోటలుండేవి. ఆయా తోటల నుండే తిరుమలేశుని కైంకర్యం కోసం పూలు వచ్చేవి. తిరుమలలోని తోటల పేర్లు చెప్పే కొండవీడు చాంతాడంత అవుతుంది. మొదట తిరుమల మొదటి పౌరుడు తిరుమల నంబి గజేంద్రమోక్షం పూల తోటను చిన్నదిగా ప్రారంభించాడు. ఆ తర్వాత తిరుమల ద్వితీయ పౌరుడు అనంతాళ్ళార్ పెద్ద పూలతోటను పెంచాడు. ఇప్పటికీ ఈ పూలతోట ఉంది. ఆనాడు రామానుజులు పూల తోటల పెంపకానికి ప్రాధాన్యమివ్వడం వల్ల అనేకమంది శ్రీ వైష్ణవుల స్ఫూర్తిని పొంది తిరుమలకు వచ్చి తోటలను పెంచారు. 13వ శతాబ్దం నుండి తిరుమలలో తోటలు బాగా విస్తరించాయి. విజయనగర రాజుల తొలి తరానికి ముందు అరిశనాలాయన్ పూదోట, తిరునందనవనం, రామానుజన్ తిరునందనవనం వనంతకోపన్ నందనం, పాపనాశనం దగ్గరుండే నందనవనం ఉండేవి. సాళువ నరసింహరాయల కాలం నుండి పూల తోటలు అధికమయ్యాయి. ఏకాంగుల, జియ్యర్ తోటలు కూడా ఈ కాలానివే. శ్రీ.శ. 1390 నుండి శ్రీ.శ. 1660 వరకు దాదాపు 55 నందన వనాలున్నాయని శాసనాలు చెప్తున్నాయి. తిరుమల నంబితోట, చామకూర తోటల్లో వైకుంఠం క్యూ కాంప్లెక్స్ వచ్చింది. మైసూరు తోటలో రెండవ క్యూ కాంప్లెక్స్, తాళ్ళపాక తోటల్లో గోగర్భం డ్యాం వచ్చింది. తరిగొండ వెంగమాంబ తోటలో కాన్వెంటు స్కూలు కట్టారు. పద్మావతి అతిథి గృహాల తోటలు నేడు వినియోగంలో ఉన్నాయి. అలాగే దేవస్థానం వారు అనేక కొత్త తోటలను ప్రారంభించారు. అలాగే తిరుమల తోట శ్రీకృష్ణదేవరాయ నగర్ గా రూపొందింది. దవనం తోట నేడు కెజెక్స్ కాన్వెంటు అయింది. తిరుమల ఉద్యానవనాల్లో అనేక కొత్త మొక్కలను సృష్టించి వాటికి దేవుళ్ళ పేర్లు పెట్టున్నారు" అన్నాను.

"మన పురాణాల్లో, కావ్యాల్లో ఉద్యానవనాలకు ఎంతో ప్రాధాన్యమిచ్చారు. మొదట అరణ్యం అనే అర్థంలో 'వనం' పదాన్ని ప్రయోగించారు. ఉదాహరణకు పాండవ వనవాసం. నగరాలకు తప్పనిసరిగా ఉండాల్సిన వాటిల్లో ఉద్యానవనం ఒకటి. అందుకే అష్టాదశ వర్ణనల్లో వన వర్ణన ఉంటుంది. ప్రబంధాలలో రాజుల ఉద్యానవనాలను వర్ణించడం ఉంది. సీతమ్మను రావణుడు బంధించింది తన ఉద్యానవనమైన అశోకవనంలోనే. ఆంజనేయుడు ఆ వనాన్నే చిన్నాభిన్నం చేశాడు. కాబట్టి మఠాలు, సత్రాలు, ఉద్యానవనాలన్నీ స్వామి వారి సేవల కోసమే ఉన్నాయి. మఠాలలోని భక్తి, సత్రాలలోని సేవ, తోటల్లోని పరిమళాలు తిరుమల తిరుపతిల్లో వ్యాపిస్తూనే ఉంటాయి" అన్నాడు కసిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి.

చర్చ ముగించి అందరం పైకి లేచాం. ఏడేడు లోకాలను ఏలే వేంకటేశ్వర స్వామిని 'గోవిందా, గోవింద' అంటూ.

- పేట శ్రీనివాసులురెడ్డి

ఫోన్ నెం. 9849307333

సాధారణంగా
రాబిన్స్‌ని వర్షం
ఇబ్బంది పెడుతుంది.
కిటికీలు తెరిచి
ఉన్నాయా? ఎక్కడైనా
నీళ్ళు కారుతున్నాయా?
మర్నాడు ఆఫీస్‌కి
రబ్బర్ బూట్లు
వేసుకెళ్ళాలా? లాంటి
ఆలోచనలు అతన్ని
ఇబ్బంది పెడతాయి.
ముఖ్యంగా ఆ రోజు
అతన్ని వర్షం ఇబ్బంది
పెట్టడానికి కారణం తన
ప్రియురాలు ఏన్. వర్షం
వల్ల ఆమె బయలుదేరి
ఉండదు. వెళ్లో ఓ రాత్రి
తమకి దొరికే
ఏకాంతాన్ని వర్షం
పోగొట్టిందని అతనికి
బాధగా ఉంది.

ఆ రాత్రి రాబిన్స్‌ భార్య నోరా నెలనరి బ్రిడ్జ్ ఆట ఆడటానికి వెళ్ళింది. అందుకే అతనా రాత్రి ప్రశాంతంగా టేబిల్ లేంప్ కాంతిలో ఓ పుస్తకాన్ని చదువుకో గలుగుతున్నాడు. నిజానికి పుస్తకం బదులు తన చేతుల్లో ప్రియురాలు ఏన్ ఉంటే బావుండేది అనుకున్నాడు.

అకస్మాత్తుగా అతనికి బిట్స్ గుర్తొచ్చింది. నోరా పెంపుడు కుక్క బిట్స్ నోరాతో పాటు తన ఇంటికి వచ్చింది. రాబిన్స్‌కి దాని మీద ఇష్టమూ లేదు. అయిష్టమూ లేదు. తటస్థ భావనే. ఇంట్లో ఉంటే తన కాళ్ళ దగ్గర తిరుగుతూండేది. వర్షంలో బయట చిక్కుకుందా?

వెంటనే గట్టిగా పిలిచాడు.

“బిట్స్! బిట్స్!”

నిమిషం తర్వాత పేజీ తిప్పి మళ్ళీ దాన్ని గట్టిగా పిలిచాడు. ఇంకో పేజీ చదివాక అయిష్టంగానే పుస్తకాన్ని నేల మీద ఉంచి లేచి ఇంట్లోని దాని కెన్నెల్లో చూసాడు. ఖాళీగా ఉంది. ఇల్లంతా తిరిగి అదెక్కడైనా నిద్ర పోతోందా అని చూసాడు. లేదు.

నోరా ఇంటికి వచ్చాక బిట్స్ ఇంట్లో లేదని తెలిస్తే గొడవ పెడుతుంది. తిట్టుకుంటూ రెయిన్‌కోట్ తొడుక్కుని టార్నలైట్ తీసుకుని, తలుపు తెరచుకుని బయటకి వెళ్ళాడు.

“బిట్స్! బిట్స్!”

గట్టిగా అరుస్తూ చుట్టూ లైట్‌ని ప్రసరించి చూస్తూ వర్షంలో వెతకసాగాడు.

తోటలోని ఇరవై ఆరు అడుగుల వాక్ వే మీద లైట్ కాంతి పడింది. ఆ వెలుగులో కనిపించిన తెల్లటి బొచ్చుని బట్టి అది బిట్స్‌గా గుర్తించాడు.

రెండడుగులు ముందుకి వేసి చటుక్కున ఆగిపోయాడు. అది చచ్చిపోయి ఉంటుంది. లేదా స్పృహ తప్పి ఉంటుంది అనే ఆలోచనలు అతనికి కలిగాయి. ఒంగి దాన్ని దాదాపు ముట్టుకో బోయాడు. కాని దాని కాలి కింద నించి కనిపించే వైర్‌ని చూసి ఆగి చటుక్కున ఓ అడుగు వెనక్కి వేసాడు. దాన్ని తోటలో స్ప్రింకర్స్ పని చేయడానికి ఉపయోగించే వైర్‌గా గుర్తించాడు. వర్షం వల్ల అది ఫైకి వచ్చింది. భూమి లోంచి బయటకి వచ్చిన అది నాలుగు అంగుళాల పొడవుంది. ఆ ఎర్రటి వైర్ పైన ఉండాల్సిన ప్లాస్టిక్ ఎక్కడ పోయిందో అతనికి కనపడలేదు.

బ్రిడ్జ్ ఆట నించి వచ్చాక బిట్స్‌ని తాకవద్దని నోరాకి చెప్పాలి. లేదా రాగానే కారు హెడ్‌లైట్ల కాంతిలో బిట్స్‌ని చూసి



“బిట్టీ.. బిట్టీ..” ఆమె
అరుపులు వినిపి
స్తున్నాయి.

అకస్మాత్తుగా నోరా
అరిచింది.

“రాబ్!”

అదే తనని ఆమె
ఆఖరిసారి పిలవడం

అనుకున్నాడు.

ఆనందంగా బయటకి
వెళ్ళిన రాబిన్స్‌నకి,
నిలబడి నిర్ధారతపోయి

చూస్తున్న నోరా,

ఇందాక బిట్టీని అతను

చూసిన చోట నేల

మీద ఒంగి బిట్టీని

చేత్తో ముట్టుకుని

ఎలక్ట్రిక్ షాక్‌కి అలాగే

ఉండిపోయిన అతని

ప్రియురాలు ఏన్

కనిపించారు.

వచ్చి దాన్ని ఎత్తుకుంటుంది. దాంతో ఆమె
కూడా షాక్‌కి గురై... అతని ఆలోచన అంతటితో
ఆగిపోయింది. కొన్ని విషయాలు అతనికి
గుర్తుకు వచ్చాయి.

“రాబ్! నీకు పెళ్ళిందని గుర్తుంచుకుని
విడిచిన బట్టల్ని బుట్టలో వెయ్..”

“రాబ్! సింక్‌లోని గిన్నెలు తోమడం ఈ
పూట నీవంతు. లేదా భోజనం లేదు..”

“రాబ్! ఇవి కొత్తగా కొనాల్సిన అవసరం
నీకుందా చెప్పు..”

“రాబ్! మా అమ్మకి పుట్టినరోజు బహుమతి
కొనాలి. నగం నీ వంతు..”

“రాబ్... రాబ్.. రాబ్.. కాస్తంత శుభ్రత
నేర్చుకో..”

నోరా గొంతు తనకి ఇక వినవడకుండా
ఉండటానికి ఇది మంచి అవకాశమా? అతనికి
అవును అనిపించింది. గయ్యాలి భార్యని తను
భరించలేడు. నోరాకి తండ్రి నించి సంక్రమించిన
ఆస్తి వల్ల ఆగాడు. లేదా ఈ పాటికి విడాకులు
తీసేసుకునే వాడు.

రాబిన్స్ నిశ్శబ్దంగా వెనక్కి తిరిగాడు.
నోరా రావడానికి ఇంకా ఐదారు గంటల నమ
యం ఉంది. అతను లోపలకి వెళ్ళి తలుపు
ము... పుస్తకాన్ని అందుకుని తెరిచాడు.
కాని దాని మీద మనసుని కేంద్రీకరించలేక
పుస్తకం మూసి టి.వి.ని ఆన్ చేశాడు. ఎన్నో
ఛానల్స్‌ని మార్చాడు.

కునుకు తీస్తున్న రాబిన్స్‌నకి డోర్ బెల్ మోగే
దాకా మెలకువ రాలేదు. వెంటనే చటుక్కున
లేచి కూర్చున్నాడు. బయటనించి తలుపు తాళం
తీసిన నోరా లోపలకి వచ్చింది. బిట్టీ ఎప్పుడూ
ఆ డోర్ బెల్ విని ముందు గదిలోకి
పరిగెత్తుకుని వస్తుంది.

“హలో రాబ్! డిన్నర్ రెడీ చేశావా?” కోట్
విప్పుతూ అడిగింది.

“లేదు..”

“ఎందుకని? బిట్టీ ఏది? బిట్టీ... బిట్టీ..”
పెద్దగా అరవసాగింది.

రాబిన్స్ జవాబు చెప్పలేదు. ఆమె
ఇల్లంతా వెతికాక ఇందాక రాబిన్స్ వెళ్ళిన
తలుపు లోంచి బయటకి వెళ్ళింది. రాబిన్స్
ఊపిరి బిగబట్టి వేచి ఉన్నాడు.

“బిట్టీ.. బిట్టీ..” ఆమె అరుపులు
వినిపిస్తున్నాయి.

అకస్మాత్తుగా నోరా అరిచింది.

“రాబ్!”

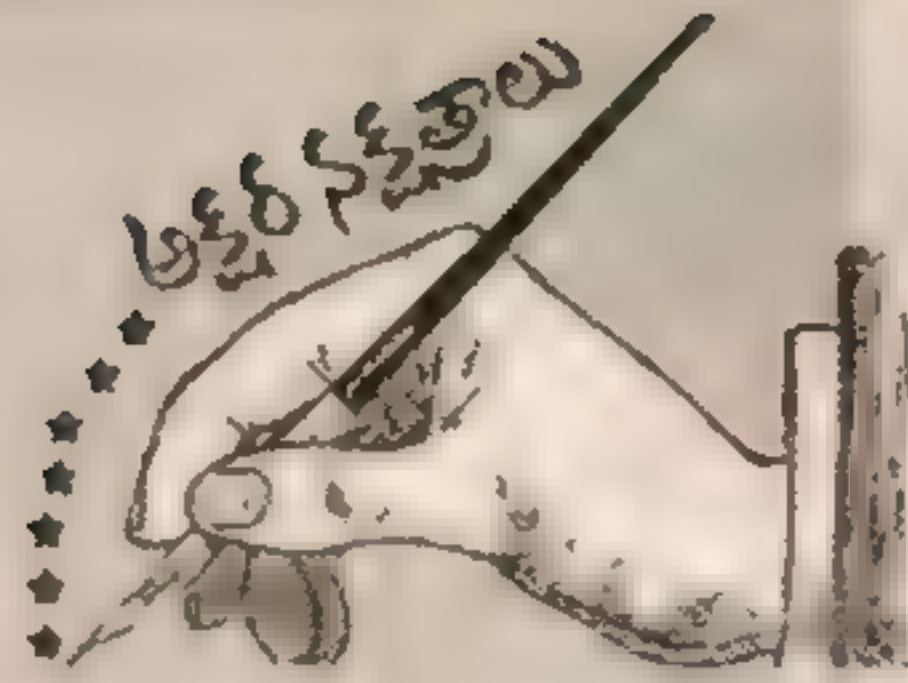
అదే తనని ఆమె ఆఖరిసారి పిలవడం
అనుకున్నాడు. ఆనందంగా బయటకి వెళ్ళిన
రాబిన్స్‌నకి, నిలబడి నిర్ధారతపోయి చూస్తున్న
నోరా, ఇందాక బిట్టీని అతను చూసిన చోట
నేల మీద ఒంగి బిట్టీని చేత్తో ముట్టుకుని
ఎలక్ట్రిక్ షాక్‌కి అలాగే ఉండిపోయిన అతని
ప్రియురాలు ఏన్ కనిపించారు.

(క్రిస్టోఫర్ కే అలన్

కథకి స్వచ్ఛానువాదం)



ఆయన ఒక కవి, ఒక రచయిత, మంచివక్త వీటన్నింటిని మించి ఆయన గొప్ప మానవతావాది. పరుల కష్టాలను తనవిగా చేసుకొని పదిమందికి సాయపడుతూ జీవితాన్ని ఒక సార్థకతతో సాగించిన వారాయన.



వేముల పెరుమాళ్ళు

మానవత్వమే ఆయన తత్వం

ఆయన రాజకీయ నాయకుడిగా కూడా ఎంతోమంది మెప్పుపొందారు. రాజకీయాలను ప్రజాసేవ కోసమని భావించారు. గ్రామీణుల సమస్యలు పరిష్కరించడానికి ఎప్పుడూ ఆరాటపడేవారు. అందుకు ఆయన ప్రజల మనిషిగా కొనియాడబడ్డారు. తెలంగాణ భాషా సాహిత్యాల పట్ల ఆయనకు అమిత ప్రేమ. గ్రామీణ సంస్కృతి, సంప్రదాయాల పట్ల పూర్తి అవగాహనుండేది. ఆకాశవాణిలో జ్యోతిషం, భావన అనే కార్యక్రమాల్లో వారి ప్రసంగాలు విన్నవారు నేటికీ ప్రసంగ పాఠాలను గుర్తుపెట్టుకున్నారు. ఆయన ప్రసంగాలలో సందర్భానుసారం తెలంగాణ గ్రామీణ ప్రాంతపు సామెతలను, జాతీయాలను ఉపయోగిస్తూ అందరిని ఆకట్టుకునేవారు. తెలంగాణ జాతీయాలను ఒకచోట చేరుస్తూ 'తెలంగాణ జాతీయాలు' పేరుతో ఒక గ్రంథాన్ని అందించారు. ఈ గ్రంథం అందించడానికి వారు ఎంతో పరిశోధన గావించారు. ఆయన ప్రసంగాలను వేముల ప్రభాకర్ 'మానవతా పరిమళాలు' పేరుతో ప్రచురించారు.

వేముల పెరుమాళ్ళకు శతక ప్రక్రియ పట్ల కూడా మంచి పట్టు ఉంది. ఆయన రాజరాజేశ్వర శతకం, (శ్రీ రాజరాజేశ్వరస్వామి దేవస్థానం, ధర్మపురి ప్రచురణ) 'లోగుట్టు' పేరుతో శతకాన్ని ప్రచురించారు. లోగుట్టు రాజనీతి శతకం. పెరుమాళ్ళు తెలంగాణ వాగ్గేయకారుడైన కైరం భూమదాసు కృతులను సేకరించి 'వరకవి కైరం భూమదాసు కృతులు' పేరుతో ప్రచురించారు. వేముల పెరుమాళ్ళు సేకరించి ప్రచురించిన 'తెలంగాణ జాతీయాలు' గ్రంథం ఆయన కీర్తిని రెండింతలు పెంచింది. ఆచార్య బి.రామరాజు, ఆచార్య నాయని కృష్ణకుమారి, డా॥దాశరథి రంగాచార్య, ఆచార్య రవ్వాశ్రీహరి వంటి వారెందరో వారి పరిశోధనాశీలతను, ప్రతిభను కొనియాడారు. ఒకరకంగా చెప్పాలంటే ఏ సాహిత్య సంస్థలో లేక విశ్వవిద్యాలయంలో చేయవలసిన పనిని పెరుమాళ్ళు ఒంటి చేత్తో చేసి తన ప్రజలను చాటుకున్నారు. "మానవతావాదం మనిషిలో పుట్టింది. మనిషితో పాటు, నాగరికతతో పాటు

మానవత ఎదిగింది. కాలానుగుణంగా అది ఇంకా పరిణతి పొందాలి. మతం మధ్యలో పుట్టింది. అది మానవతకు తోడునీడుగా ఉండాలి. మతం కన్నా జీవితం ముఖ్యం. సకల మానవుల హితం ముఖ్యం" అని తెలిపారు వేముల పెరుమాళ్ళు. ఆయనలోని మానవతావాదానికి ఇదొక మచ్చుతునకని చెప్పవచ్చు.

బహుముఖ ప్రతిభాశాలి అయిన వేముల పెరుమాళ్ళు 1943, జనవరి 8 కరింనగర్ జిల్లా రాయకల్లో జన్మించారు. కోరుట్ల, జగిత్యాల ప్రాథమిక విద్యను, శ్రీకాళహస్తిలో హైస్కూల్ చదువును పూర్తి చేశారు. అటు పిమ్మట గ్రామీణాభివృద్ధిలో డిప్లమా పట్టా పొందారు. గౌతమి సాహిత్య సమాఖ్య కరింనగర్ కార్యవర్గ సభ్యులుగా అనేక సభలు నిర్వహించారు.

ఆయన 'లోగుట్టు' శతకంలో రాజకీయ, సామాజిక అంశాలను తీసుకొని వాటిని ప్రతిభావంతంగా ఆవిష్కరించారు. "ఒక వ్యవస్థ స్థిరపడక మునుపే పాత/దానిని తొలగించ తగద దెవుడు/తుగ్లకయ్య పనులు తుంతుల తెచ్చును/మరువ రానిది పెరుమాళ్ళమాట". ప్రభుత్వాలు మారినప్పుడల్లా ఏవేవో కొత్త కొత్త విధానాలు తీసుకొచ్చి పాత విధానాల్ని మార్చడం వల్ల ఇబ్బందులొస్తాయన్న భావాన్ని తెలుపుతారు పెరుమాళ్ళు. అలాంటి వాటిని తుగ్లక్ చర్యలతో పోలుస్తారు పెరుమాళ్ళు. శాసనసభలోన శాంతి భద్రతలను/మంత్రి భంగపరిచి మైకు విరిచి/గంతులేయనింక కాపాడువారె? అని ఘాటుగా ప్రశ్నిస్తారాయన. ఈ పద్యం రాసి ముప్పై సంవత్సరాలు గడిచింది. అయినా శాసనసభల పరిస్థితుల్లో మార్పులేదన్నది నేడు మనం చూస్తున్నదే. దాన్నే పై పద్యంలో చూపించారాయన. "కైతల నల్లువారు పలు గ్రంథములన్ రచించువారు సం/గీతము నాట్యమారసిన నేర్పరు లాగమ వేద కోవిదుల్/జ్యోతిష శాస్త్రవేత్తలు యశోర్ధితులిచ్చట నుండి రన్న సం/ధాతవు నీవు కాదె వర ధర్మపురి నిలయాన్మకేసరి" అంటారు పెరుమాళ్ళు 'శ్రీ ధర్మపురి నృకేసరి

శతకం'లో. ధర్మపురిని నివాసంగా చేసుకొని ఎందరో కవులు, కళాకారులు తమతమ ప్రతిభను చాటుకున్నారని తెలుపుతారాయన.

"పాములు తేళ్ళు కుట్టవట వ్యాధులు పోవును జాడలేకపెన్/గాములు దూరముండునట గత్తర గావర రాదు యూళ్ళలో/క్షేమము నీ కృపన్ గలుగు చేకురు ధర్మపురినృకేసరి" ధర్మపురిలో వెలిసిన నరసింహ స్వామి కృప వలన మంచి జరుగుతుందని రోగాలు, అపాయాలు రాకుండా ఉంటాయని తెలుపుతారు ఈ పద్యంలో "నిన్న జూస్తా నిన్న లేవు/మొన్న జూస్తా మొన్నలేవు/రాయికంటి ఇంటికాడనో పెర్మన్న/ఇంటి ముందు అరుగు మీదనో పెర్మన్న/పల్లెటూరి భాష నీది/తెలంగాణ యాన నీది/ఎన్ని ముచ్చట్లెన్ని ముచ్చట్లై/తాత ముత్తల మాటలిప్పితివే పెర్మన్న/వంపునున్న చెర్యకట్ట/మిట్టనున్న గుడికోట/లకుమమ్మ కథలు చెప్పితివే/కాకతీయుల రాత చదివితివే పెర్మన్న/నిన్ను వింటే రేడియోల/వెన్న తీరు మనసుకరిగె/ఏడ నేర్చితివేడ నేర్చితివే/ఎన్ని కథలు ఎన్ని సామెతలే పెర్మన్న/నోరు లేని పేదవాళ్ళు/నోట్లె నాలుక వైనావు/కడుపునిండే మాటనీ దన్నా/కన్న తండ్రి ప్రేమ నీదన్నా పెర్మన్న/ధైర్యమున్న నిన్నుజూస్తా/దొరల జులుము జోరు తగ్గె/జనం మాటే నీమాటన్నా/మడమ తిప్పని పోరునీదన్నా పెర్మన్నా/పట్నమెల్లి వస్తనని/ఎర్ర బస్సు ఎక్కిపోతివి/అవ్వ నాన్నల తోవ బట్టితివా/అంబులెన్నుల తిరిగి వస్తీవా పెర్మన్నా" అంటూ వేముల పెరుమాళ్ళు పై తనకు గల అమితమైన ప్రేమను వ్యక్తం చేస్తారు ఈ గీతంలో వేముల ప్రభాకర్. ఈ గీతం ద్వారా వేముల పెరుమాళ్ళు వ్యక్తిత్వము ఆసాంతం మనకు అవగతమవుతుంది. నిరంతరం పెరుమాళ్ళు జనం మధ్యన ఉంటూ జన క్షేమం కాంక్షించారు. ఆ దారిలోనే ఆయన నడిచారు.

"శ్రమ, కర్మ, కష్టం, కృషి, క్రియ, సేద్యం, పాటు ఇవన్నీ ప్రాణులు తమ మనుగడ కోసం పుట్టినందున తప్పనిసరిగ చేసే విధులు. కూర్చుని తింటే గుట్టలాగవని శ్రమించకుండా బతుకు లేదు. ప్రతివారు ఫలమాశించక కర్మ చేయాలన్నది గీతోపదేశం. శ్రమించడం మానుకుంటే నశించడం జరుగుతుందటా రాయన. ప్రతి ఒక్కరు శ్రమతో జీవించాలంటారాయన. శ్రమవిలువేంటో, అది ఎందుకవసరమో పెరుమాళ్ళకు పూర్తిగా అవగాహనుంది. శ్రమైక జీవన సౌందర్యాన్ని అమితంగా ఇష్టపడ్డారు పెరుమాళ్ళు. ఆ దారిలోనే ఆయన నడిచారు, నడవమని అందరికీ తెలిపారు. ఏదిఏమైనా తన జీవన కాలాన్ని ఆసాంతం సద్వినియోగపరుచుకున్న మానవతావాది పెరుమాళ్ళు. బహుముఖ ప్రతిభావంతుడైన వేముల పెరుమాళ్ళు. 17, సెప్టెంబర్, 2005న కన్నుమూశారు.

- నియోగి

ఫోన్ నెం. 9553097319



వాస్తు-సిరి



పెట్టకండి. మూలల్లో నైరుతి మూలకు ఎంతైనా బరువును మోసే దిశగా పేరు తెచ్చుకుంది. ఎలాంటి మెటర్ వస్తువులనైనా ఈ దిశ ఆహ్వానిస్తుంది. కాకపోతే అగ్నికారకమైన గ్యాస్ సిలెండర్లను, ఇనుప స్టాలను మాత్రం మూలలో ఉంచకండి. బ్రతుకు బూడిదగా

కాని ఎలాంటి ఫర్నిచర్ని గాని, మంచాలని గాని గోడలకు తగలకుండా వేసుకోండి.

దక్షిణ వాయవ్య సింహద్వార ఇంటిలోని ఏ గదులలో అయినా పడమర, దక్షిణ గోడలకు మాత్రమే అలమరాలు, అటకలు పెట్టుకోండి. వాటిలో ఎటువంటి నూనె పదార్థాలు, కిరోసిన్, పెట్రోల్ సంబంధిత పదార్థాలను ఎంత తక్కువ బరువున్నా

చివుకుల

రాఘవేంద్రశర్మ

ఇంటిలో బరువులు ఏ దిశగా ఉంచాలి?

ఇంటి

నిర్మాణంలో వాస్తు

ఎంతటి ప్రాముఖ్యతను

సంతరించుకొన్నదో... ఆ తర్వాత

ఇంటిలోపల సామాన్ల అమరిక,

బరువులు ఏ దిశలో ఉంచాలి? ఎక్కువ

ఖాళీ స్థలాన్ని గదుల్లో ఏ ఏ దిశల్లో వదలా

లో తెలియజేసేది కూడా వాస్తు శాస్త్రమే.

పొరపాటున ఉంచకూడని దిశలో ఏమాత్రం

బరువైన సామాన్లను పెట్టామో ఇక ఆ

ఇంటి వాస్తు ప్రమాదకరంగా మారిపోతుంది.

ఇలాంటిపుడు రకరకాలైన అనారోగ్య సమ

స్థలు, ఆర్థిక ఇబ్బందులు, పిల్లల అభివృద్ధి

ప్రమాదాలు పీలవని పేరంటాల్లా వస్తాయి.

ఇంటి గదుల్లో ఉత్తరం, తూర్పు,

ఈశాన్యం కంటే నైరుతి, పడమర, వాయవ్యం

పల్లంగా ఉండి, తూర్పు ఈశాన్యాలలో

బాగా బరువైన, కొద్దిగా బరువున్న సామా

న్లను గాని, చెక్కతో చేసిన వస్తువులను గాని

ఆ ఇంట్లోని గదుల్లోని ఆయా దిక్కుల్లో

ఉంచితే ఇంట్లోని యజమానికి, యజమాను

రాలికి చాలా సంవత్సరాలపాటు మందులు

వాడితేనే కాని తగ్గని వ్యాధులు తగులుకుం

టాయి. ఆగ్నేయ భాగం మరియు దక్షిణ

భాగంలో బాగా ఎత్తుగా ఉండే ఎలాంటి

ఇనుప వస్తువులని పెట్టకండి. అలా కనుక

ఉంచితే.. స్త్రీ సంబంధమైన వ్యాధులు తర

చుగా బాధిస్తుంటాయి. అనుకోకుండా నర్తరీ

కూడా అవసరం పడొచ్చు. ఉచ్చస్థానంలో

సింహద్వారాలను పెట్టిన ఇళ్లలో చాలా

వరకు ఆ ద్వారాలకు వ్యతిరేక దిశలో ఎటు

వంటి బరువులను పెట్టకండి. ఇంట్లో పడే

సూర్యకిరణాలను యదేచ్ఛగా పడే విధంగా

తూర్పు దిశగా ఎటువంటి బరువులను

పెట్టకండి.

ఇంటిలోని దిక్కుల్లోని మూలల విష

యంలో చాలా జాగ్రత్త పడండి.

బరువులను ఎలా పడితే అలా మూలలో

మారుతుంది. ఇంట్లో అగ్ని ప్రమాదాలు,

ఇంటి కరెంట్ సీలింగ్లోని కరెంటు తీగలు

తగలపడే ప్రమాదం ఉంటుంది. ఈ

దిశలోని మూలల్లో ఎలాంటి వెంటిలేటర్లు

ఉన్నా అవి మూసుకుపోని విధంగా

బరువులని పెట్టుకోండి. ఇంకా పడమర

వాయవ్య మూలగా, దక్షిణ ఆగ్నేయ

మూలగా కిలోల కొద్దీ బరువులను పెట్టినా

ఎటువంటి చెడు ఫలితాలు చుట్టుకోవు. ఇక

ఇనుప బీరువాలను కాని చెక్క బీరువాలను

కాని కిటికీల క్రింద లేదా దిశా మూలల్లో

వంకరగా పెట్టకండి. మీ జీవితం

రకరకాలుగా అగమ్య గోచరంగా

మారిపోతుంది.

దక్షిణ నైరుతి దిశలోని గదిలోని తూర్పు

దిశామూలలకు తేలిక పాటి బరువులే కదాని

వేటినన్నా పెట్టారో ఫలితాలు ప్రమాద

కరంగా ఉంటాయి. అలాంటి గదిలో



సంసారం చేసే ఆడవారికి రకరకాలైన

చర్మవ్యాధులు అధిక రక్తస్రావం, శరీర

మంతా కురువులు తదితర రోగాల బారిన

పడతారు. అండర్ గ్రౌండ్ వాటర్ ట్యాంక్

కాని, బావి లేదా బోర్ వెల్, సెప్టిక్ ట్యాంక్

లాంటి మొదలైన నిర్మాణాలు ఉంటే వాటి

మీద ఎలాంటి బరువైన పూల కుండీలను

కాని, టూపీల్ వాహనాలను కాని, కార్లను

కాని ఉంచకండి. అలాంటి ఇంట్లో ఉంటున్న

మగవారు కాని, ఆడవారు కాని

ఆత్మహత్యల పాలవుతుంటారు.

ప్రమాదాలు తరచూ జరుగుతుంటాయి.

జీవితాంతం తలలో చుండ్రు బాధిస్తుం

టుంది. తలవెండ్రుకలు విపరీతంగా

రాలిపోయి చర్మరోగం బారిన పడతారు.

గదుల్లోని కిటికీల క్రింద అలమర్లను పెట్టి

వాటిలో ఎలాంటి బరువైన వస్తువులను

పెట్టకండి. ఏ దిశగా కాని, ఏ మూలగా

పెట్టకండి. అనుకోని కొన్ని సందర్భాలలో

వాస్తుకు విరుద్ధంగా బరువులను పెడితే

మాత్రం.. ఇంట్లోని సంతతికి రకరకాలైన

మానసిక వ్యాధులు తగులుకొంటాయి.

మాదక ద్రవ్యాలకు బానిసలౌతారు. తక్కువ

వయస్సులోనే గర్భసంచీ సమస్యలు

తరచూ వేధిస్తుంటాయి.

ఇంటి గదుల్లోని ప్రవేశ ద్వారం

తూర్పువైపుగా ఉండి, ఉత్తరదిశగా చాలా

వరకు ఇంటి నిర్మాణం కనక చేసి ఉండి,

దక్షిణం వైపు కాని నైరుతి వైపు కాని ఖాళీ

స్థలం ఉండేలా బరువైన సామాన్లను కనుక

ఉంచితే అలాంటి ఇంటి యజమానులు

ఇంట్లోని ఆడవారు రోడ్డు ప్రమాదాల

బారినపడుతుంటారు. మోకాళ్లకి, ఎముకలకి

సంబంధించిన సమస్యలతో

బాధపడుతుంటారు.

రోజూ వాడుకునేందుకు ఉపయోగించే

ఎలాంటి బరువైన వస్తువులనైనా తూర్పు

ఉత్తరం గోడలకు ఆనించి ఉంచకండి. ఈ

దిశను కేవలం నడిచే మార్గంగా మాత్రమే

ఇంట్లో వాడుకోవాలి. ఇలాంటి ప్రదేశంలో

కొన్ని రోజుల వరకే కదా అని వారం

రోజులు లేదా పదిరోజులో బరువులను

పెట్టకండి. అనుకోని అసౌకర్యాలు మిమ్మల్ని

వేధిస్తుంటాయి. అభివృద్ధి ఆగిపోతుంది.

చెప్పనలవికాని విధంగా పనులకు ఆటం

కాలు వస్తాయి. చాలా ఇళ్లలో ఇంట్లోని

చాలా కాలనాటి వాడని పాత సామాన్లని,

కాళ్లు విరిగిన, పాడైపోయిన పాత ఫ్యాన్లని,

చెడిపోయిన పాత టీవీలను తూర్పు ఉత్తరం

వైపు గోడలకు అటకలను పెట్టి వాటిలో

ఉంచుతారు. ఇలా చేయటం వాస్తు

విరుద్ధం. ఫలితాలు ముందు బాగున్నా

నిదానంగా వాస్తు దోషాలు కుటుంబాన్ని

దుఃఖమయం చేస్తాయి.

ఇనుప వస్తువులను, దూదితో చేసిన

పరుపులను, పగిలిన అద్దాలను, వాడేసిన

రంగు ఖాళీ డబ్బాలను దక్షిణ ఆగ్నేయం

వైపు మాత్రమే పెట్టుకోండి.

ఇంటికి ఈశాన్య దిశలో ఇంటి

రూఫ్లోంచి ఎటువంటి ఇనుప చువ్వలను

బయటకు వదలకండి.

అలా వదిలితే ఆ చువ్వలు మీ ఇంటి

బరువును, వాస్తును అతలాకుతలం

చేస్తాయి. అందుకే జాగ్రత్తగా వాటిని

కోయించి తీసేయించండి.

వాస్తుశిఖామణి, వాస్తురత్న

చివుకుల రాఘవేంద్ర శర్మ

ప్లాట్.నెం. 63, రోడ్ నెం.1, టి. నగర్,

చెన్నై షాపింగ్ మాల్ కి ఎదురుగా, డా.

ఎ.ఎస్.రావ్ నగర్, సికింద్రాబాద్-062 -

సెల్.నెం. 9642706128, 9291805128,

ఇమెయిల్:

sampadhavasthu@gmail.com

మనలో కొందరికి రోడ్డు మీద ఒంటరిగా నడవాలంటే భయం. అసలు బయటకు వెళ్ళాలంటేనే భయం. ఒక్కో సారి ఆ భయం క్లెమాక్స్ లో ఉంటుంది. రోడ్డు మీద అడుగు పెట్టగానే గుండె దడ మొదలవుతుంది. తమకు తెలిసిన వీధి అయినా ఆ భయంతో పరిసరాలన్నీ కొత్తగానే ఉంటాయి. రోడ్డు మీద నడుస్తూ ఉంటే అంతా అయోమయంగా అనిపిస్తుంది. మైండ్ ఆబ్సెంట్ అవుతుంది. ఎటువైపు నడుస్తున్నామో కూడా అంతుపట్టకుండా అవుతుంది.

ఈ పరిస్థితిలో గుండె కొట్టుకోవటం వేగం పెరుగుతుంది. కాళ్ళు వణుకుతాయి. తాను పరుగెడుతున్నదో, నడుస్తున్నదో తనకే అంతుపట్టని విషయం. ఇలాంటి పరిస్థితి కలిగిన వాళ్ళు ఎన్నోసార్లు నడుస్తూ నడుస్తూనే పక్కన ఉన్న గోడనో, లేక స్తంభానికో వెళ్ళి గుడ్డుకోవటం జరుగుతుంది. అలా రోడ్డు పక్క గుడ్డుకున్న వారికి తాను ఎక్కడున్నదీ అంతుపట్టదు. అంతా అయోమయంగా ఉంటుంది. ఇంకా అలా వణుకుతూనే ఉంటారు. ఒళ్ళంతా చెమటలు పోసేస్తాయి. గుండె, ఊపిరి వేగం పెరుగుతుంది. చివరికి అయోమయ పరిస్థితిలోనే ఇంట్లోకి వచ్చిపడతారు.

ఇటువంటి పరిస్థితి ఎందరిలోనో ఉంటుంది. భాళిగా ఉన్న ప్రదేశాలని చూసినా, విశాలంగా ఉన్న రోడ్లని చూసినా ఏదో తెలియని భయం వణికిస్తుంది. పదిమందితో కలిసి బయటకెళితేనో, కారులోనో, బస్సులోనో ప్రయాణిస్తేనో అంతగా అనిపించదు. ఒంటరిగా రోడ్డు మీద నడుస్తున్నప్పుడు విశాలమయిన పరిసరాలు, రోడ్డు కళ్ళముందు కనబడితే చాలు ఉప్పెనలా భయం ముంచుకొస్తుంది. ఇటువంటి భయాన్ని “ఎగరో ఫోబియా” అంటారు.

ఈ ఫోబియా ఉన్న వ్యక్తికి మార్కెట్ లో

‘ఎగరో ఫోబియా’ ఉన్న వ్యక్తులకి ట్రాంక్విలైజర్స్ వాడటం ద్వారా నిదానంగా భయాన్ని తొలగించవచ్చు. డిసెన్సిటైజేషన్ చికిత్స ద్వారా వారిలోని అభద్రతా భావాన్ని పోగొట్టవచ్చు. ధైర్యాన్ని పెంచవచ్చు. ఇటువంటి భయాన్ని మొదట్లోనే కౌన్సెలింగ్ ద్వారా తుంచితే చికిత్స పొందడం అవసరం. లేకపోయినట్లైతే మళ్ళీ జీవితంలో ఎన్నో మంచి అవకాశాలు కోల్పోతారు.

వికాసం



డా||విడియాల చక్రవర్తి
కౌన్సెలింగ్ సైకాలజిస్ట్
సెల్.నెం. 9440139025

ఎగరో ఫోబియా

రద్దీగా వున్న స్థలంలో, రోడ్డు మీదో విశాలమైన ఖాళీస్థలంలోనో నుంచున్నప్పుడు ఉప్పెనలా భయం ముంచుకొస్తుంది. కాళ్ళు వణుకు, గుండె దడతో పాటు గుండె ఆగిపోతున్నట్లు, గాలి అందనట్లు అనిపిస్తుంది. బుర్ర పని చేయదు. నరాలన్నీ పట్టు వదిలేసినట్లు అవుతాయి. ఈ పరిస్థితి ఉన్న వాళ్ళకి ఈ విధంగా ఎప్పుడు జరుగుతుందో, ఎక్కడ జరుగుతుందో కూడా తెలీదు.

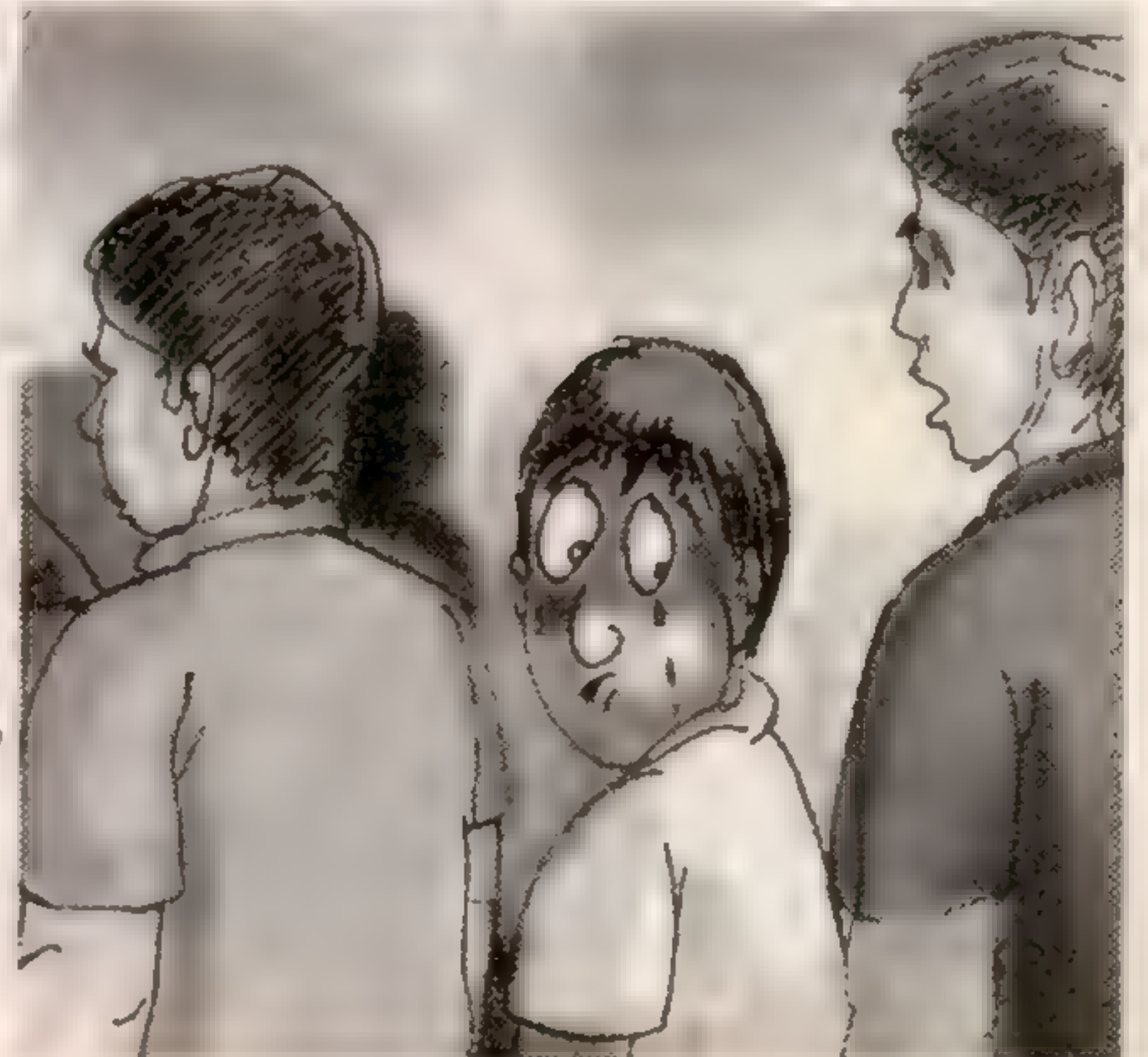
కొందరు బైటకు వెళదామని కాళ్ళకి చెప్పులు వేసుకుని గడప దాటబోయే సరికి విశాలంగా ఉన్న రోడ్డు కంటిముందు ప్రత్యక్షమై దడ వుట్టిస్తుంది. వేసిన అడుగునే వెనక్కి తీసుకుంటారు. ఆ క్షణంలో మాత్రం ఇది అర్థం లేని భయం అనిపిస్తుంది. మనస్సుని ఛీ కొట్టుకుని తెగింపు చేసుకుని మళ్ళీ అడుగు బయటకు వేస్తారు. రెండు అడుగులు బయటకు వేయగానే అంత తెగింపు ఏమై పోతుందో గాని భయంతో గుండె దడ మొదలవుతుంది. ఈ విధంగా అనేక సార్లు ముందుకీ వెనక్కి ఊగిసలాడి చివరికి బైటకి అడుగు పెట్టలేక ఆగిపోతారు.

ఎగరో ఫోబియా పరిస్థితి ఉన్న వాళ్ళకి ప్రతిరోజూ, ప్రతిసారీ అలాగే ఉంటుందా అంటే ఉండదనే చెప్పాలి. కొన్ని రోజుల పాటు హీరోల్లాగా ఊరంతా తిరగేసి వచ్చి గుండె నిబ్బరం బాగానే ఉందని మహా సంబర పడిపోతారు. కాని అంతలోనే అకస్మాత్తుగా భయం ముంచుకొచ్చేసి

అంతపెద్ద ‘హీరోలు’ ‘జీరోలు’ అయిపోతారు.

విశాలమైన స్థలాలు, విశాలమైన రోడ్లు కొంతమందిలో ఈ వింత భయం కలిగించడానికి కొన్ని సంఘటనలు కారణమనే చెప్పాలి. రెండవ అంతస్తలోనో, మూడవ అంతస్తలోనో కిటికీ దగ్గర నుంచుని రోడ్డు మీదకి చూసినప్పుడు అక్కడ నుంచి జారిపడితే ఏమైపోతామోనన్న భయం కలుగుతుంది. ఆ భయమే మరో రూపంలో ఆ రోడ్డు, ఆ విశాల స్థలాల్నే ప్రమాద ప్రదేశాలుగా మనస్సులో చోటు చేసుకుంటాయి. ఆ భవనం, ఆ కిటికీ అంటే భయం కాకుండా తమ కళ్ళకి కనబడిన రోడ్డు లేదా విశాలమయిన ప్రదేశం తమని మింగేసే భూతాలుగా మనస్సులో మిగిలిపోతాయి. ఇటువంటి భయం చిన్నతనంలోనే మొదలవ్వవచ్చు లేదా ఆ తరువాతయినా మొదలు కావచ్చు.

ఇలా విశాలమైన రోడ్లు, విశాలమైన ప్రదేశాలు చూసి భయంతో వణికిపోయే వాళ్ళ మనస్తత్వాన్ని పరిశీలిస్తే వాళ్ళల్లో న్యూరోసిస్ కనబడుతుంది. ఆ భద్రతా భావం ఎక్కువగా ఉంటుంది. అందుకని



బయటకు వెళ్లకుండా భద్రంగా ఉండాలనుకుంటారు. రోడ్డు మీదకి రాగానే భద్రత లేదనే భావం వారిని కుదిపేస్తుంది. భయంగా మారి గజగజలాడిస్తుంది.

‘ఎగరో ఫోబియా’ ఉన్న వ్యక్తులకి ట్రాంక్విలైజర్స్ వాడటం ద్వారా నిదానంగా భయాన్ని తొలగించవచ్చు. డిసెన్సిటైజేషన్ చికిత్స ద్వారా వారిలోని అభద్రతా భావాన్ని పోగొట్టవచ్చు. ధైర్యాన్ని పెంచవచ్చు. ఇటువంటి భయాన్ని మొదట్లోనే కౌన్సెలింగ్ ద్వారా తుంచితే చికిత్స పొందడం అవసరం. లేకపోయినట్లైతే మళ్ళీ జీవితంలో ఎన్నో మంచి అవకాశాలను కోల్పోతారు. ఇది అధిగమించలేని సమస్య కాదు. కుటుంబ సభ్యుల సహకారం దీనికి ఎంతో అవసరం. వారి తోడ్పాటుతో కౌన్సెలింగ్ తో ఆదిలోనే దాన్ని పోగొట్టుకోవటం ఎంతైనా మంచిది.

ఒక అడవిలో రెండు ఎలుకల గుంపులు ఉండేవి, ఒకదానికి నాయకుడు పల్లవుడు, ఇంకొక దానికి నాయకుడు మనోహరుడు.

తెలివితో కొట్టాలి దెబ్బ

పల్లవుడు చాలా చెడ్డవాడు. చుట్టు పక్కల ఉన్న ఎలుకలన్నీ తన మాటే వినాలని అనుకునేవాడు. తన ఏది చెబితే అది చేయాలి అనేవాడు. ఏవైనా వినకపోతే దాడి చేసేవాడు. దాంతో వానికి భయపడి అన్నీ అలాగే చేసేవి.

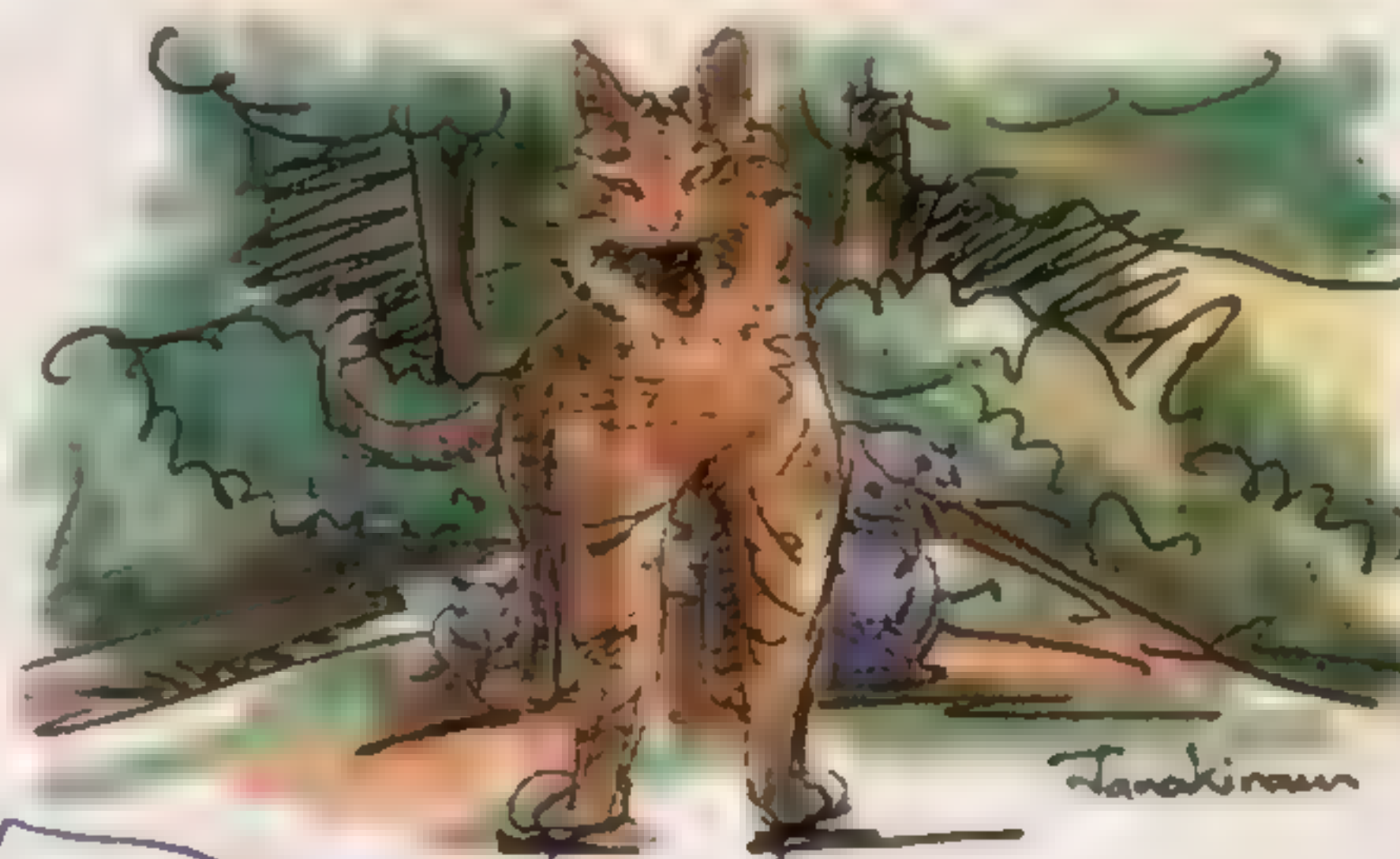
మనోహరుడు చాలా మంచివాడు. తన గుంపులోని ఎలుకలను సొంత బిడ్డలలాగా చూసుకునేవాడు. వాటికి ఏ ఆపద వచ్చినా ఆదుకునేవాడు. తోడునీడగా ఉండేవాడు. దాంతో ఎలుకలన్నీ మనోహరాన్ని ఎంత గానో అభిమానించేవి.

మనోహరునికి మంచి పేరు రావడం చూసి పల్లవుని కన్ను కుట్టింది. ఎలాగైనా సరే ఆ గుంపును దెబ్బ తీయాలని రక రకాల ఆయుధాలు తయారు చేయించాడు. ఒకసారి మనోహరునితో "నాకు లొంగి పోయి ఈ అడవి వదలి పారిపోతావా లేక యుద్ధానికి సిద్ధపడతావా" అంటూ సవాల్ విసిరాడు.

మనోహరుడు ఆలోచనలో పడ్డాడు. పల్లవుని దగ్గర చాలా ఆయుధాలు ఉన్నాయి. యుద్ధం వల్ల అనవసరంగా ఇరువైపులా చాలామంది చనిపోతారు. పిల్లలకు తండ్రులు, భార్యలకు భర్తలు

దూరమైపోతారు. అనేక మంది వికలాంగులు అవుతారు. సంపదంతా నాశనం అవుతుంది. యుద్ధం ఎలా చూసినా మంచిది కాదు. తనవల్ల పదిమందికి మేలు జరగాలే గానీ కీడు జరగకూడదు అనుకొని అడవి వదలి వెళ్ళడానికి సిద్ధపడ్డాడు. అది చూసి ఆ గుంపులోని ఎలుకలన్నీ కన్నీరు పెట్టుకున్నాయి. అప్పుడు ఆ గుంపులోని ఒక చిన్న ఎలుక "రాజా.. ఎవరికీ ఎటువంటి ఆపద కలగకుండా.. ఆ పల్లవుడే అడవిని వదిలి పారిపోయేలా నేనొక ఉపాయం చెబుతా వింటానంటే" అనింది.

పెట్టుకున్నాయి. అప్పుడు ఆ గుంపులోని ఒక చిన్న ఎలుక "రాజా.. ఎవరికీ ఎటువంటి ఆపద కలగకుండా.. ఆ పల్లవుడే అడవిని వదిలి పారిపోయేలా నేనొక ఉపాయం చెబుతా వింటానంటే" అనింది.



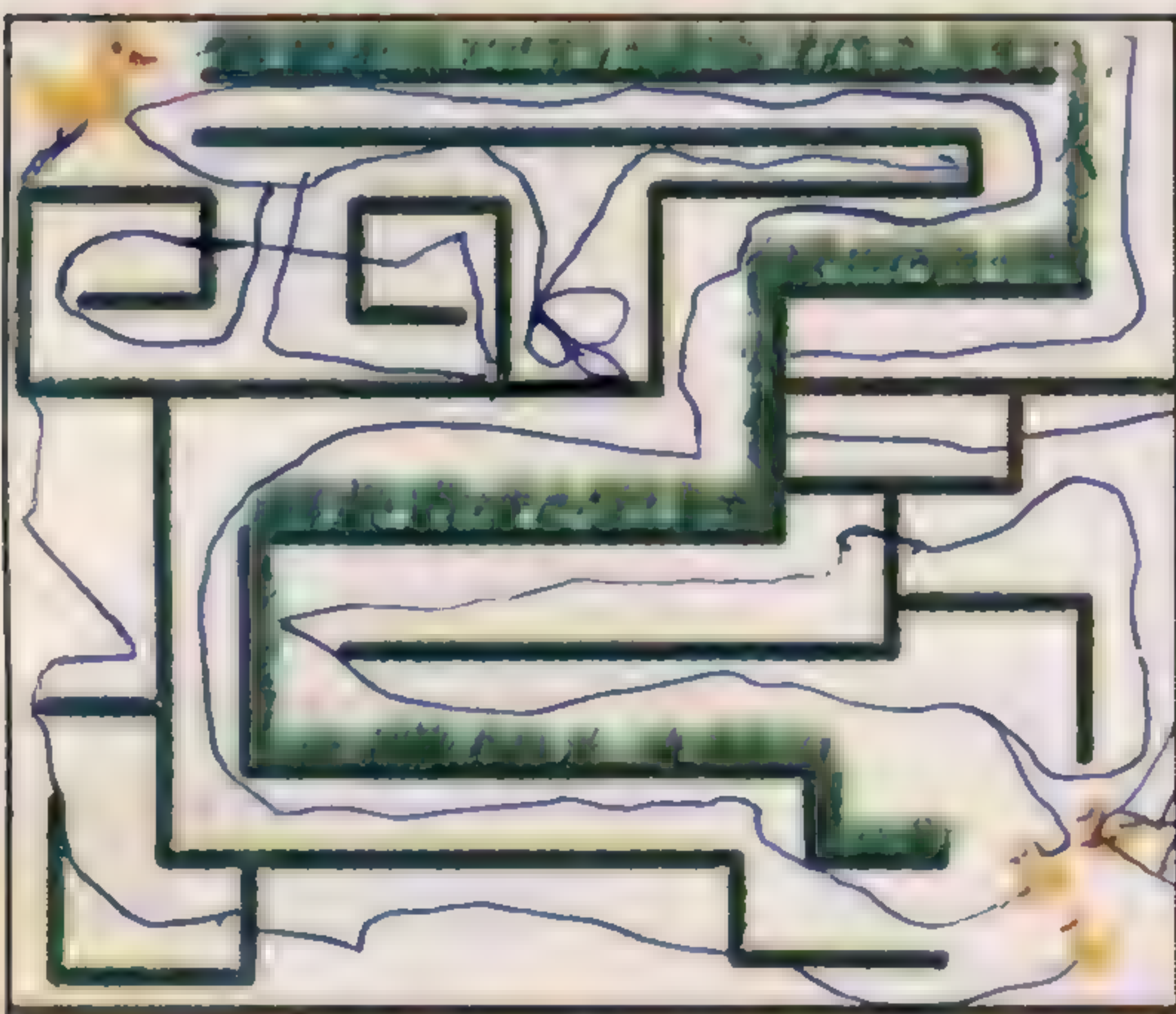
"మంచిమాట చెప్పడానికి వయసుతో పనిలేదు. తెలివితేటలు ఎవరి సొంతమూ కాదు. చెప్పు" అన్నాడు మనోహరుడు. "రాజా.. మన ఎలుకలన్నీంటికి పిల్లి అంటే భయం. అందుకే మనం అచ్చం పిల్లిలాగా ఒక పెద్ద నడిచే బొమ్మ తయారు చేద్దాం. యుద్ధంలో దాన్ని ముందు పెట్టి బైలుదేరుదాం" అంటూ ఏం చేయాలో చెప్పింది. అందరికీ ఆ ఉపాయం నచ్చింది.

వారం లోపల ఒక పెద్ద పిల్లి తయారయి పోయింది. దాని మెడలో ఒక పెద్ద గంట కట్టారు. వెంటనే అడవిలో ఒక పుకారు లేవదీసినారు. మనోహరుని మంచితనం చూసి సాయంగా యుద్ధం చేయడానికి పక్క ఊరు నుంచి ఒక పెద్ద పిల్లి వచ్చింది. అది మామూలు పిల్లుల కంటే పదింతలు పెద్దగా ఉంది. దెబ్బకు వంద ఎలుకలని చంపుతుంది" అని. ఆ మాటలు అడవంతా పాకిపోయినాయి. పల్లవుని వైపు ఉన్న ఎలుకలన్నీ భయంతో వణికి పోసాగాయి.

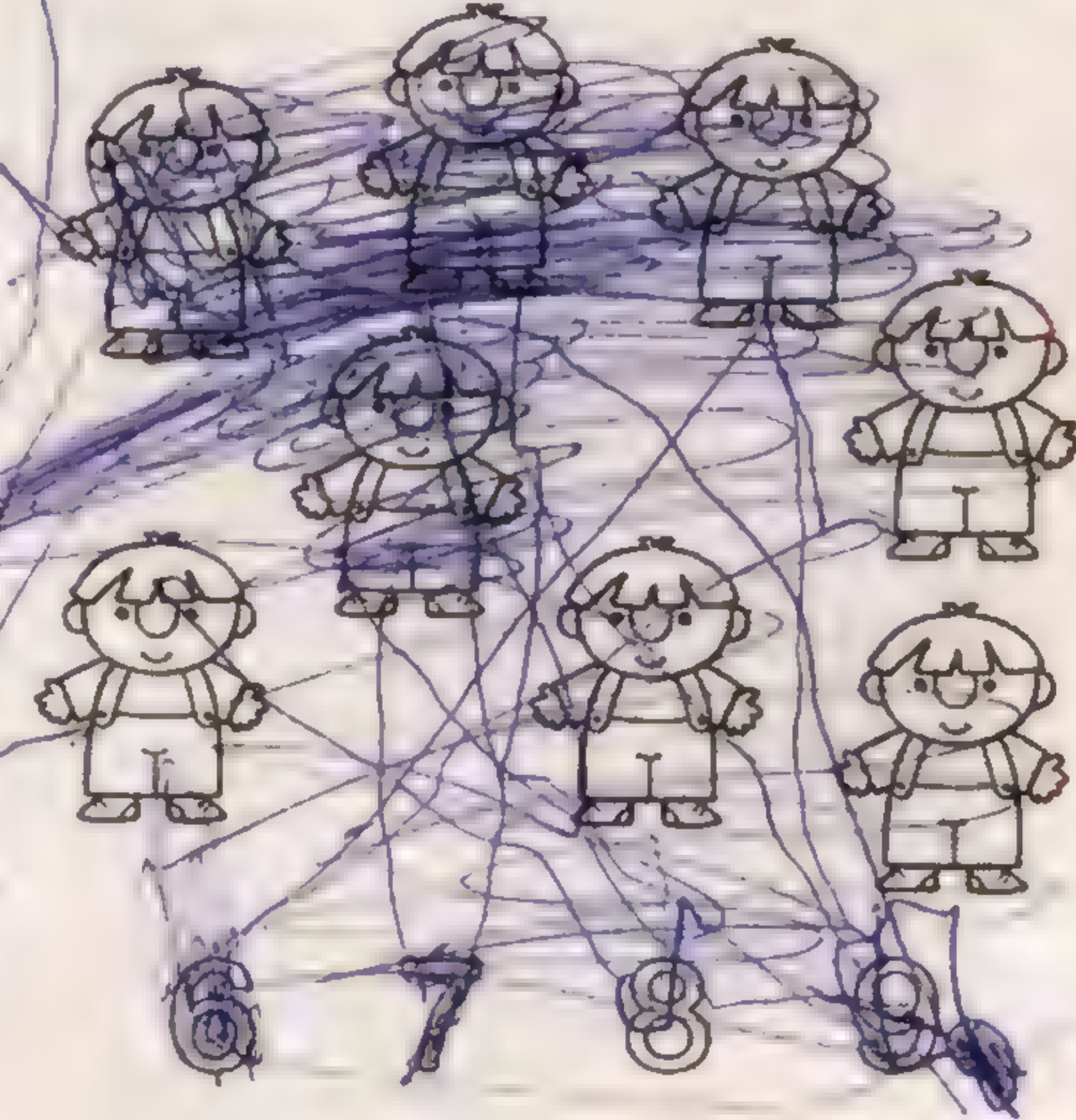
తరువాత రోజు.... యుద్ధంలో ముందు పిల్లి అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ భయంకరంగా మియావు అని అరుచుకుంటూ వెళ్ళింది. దాని మెడలో ఉన్న గంట గుండెలు అదిరిపోయేలా గణగణమని మోగసాగింది. దాని వెనుకే మనోహరుని సైనికులు. దూరం నుంచి దాన్ని చూసిన పల్లవుని సైనికులు అదిరిపడ్డారు. "అమ్మో.. నిజమే... ఎంత పెద్దగుంది. ఇది కొడితే దెబ్బకు వందమంది పచ్చడిపచ్చడి అయి పోతారు" అనుకుంటూ వెనక్కి తిరిగి ఆగకుండా పారిపోయారు. అంతే ఒక్క నిమిషంలో పల్లవుడు తప్ప అక్కడ ఎవరూ లేరు. పల్లవుడు అదిరిపడి "ఇంక ఇక్కడ పెట్టుకోగూడదు" అనుకుంటూ వెనక్కి తిరిగి అడవి వదలి పారిపోయాడు.

- డా॥ ఎం. హరికిషన్,
ఫెల్ నెం. 94410 32212

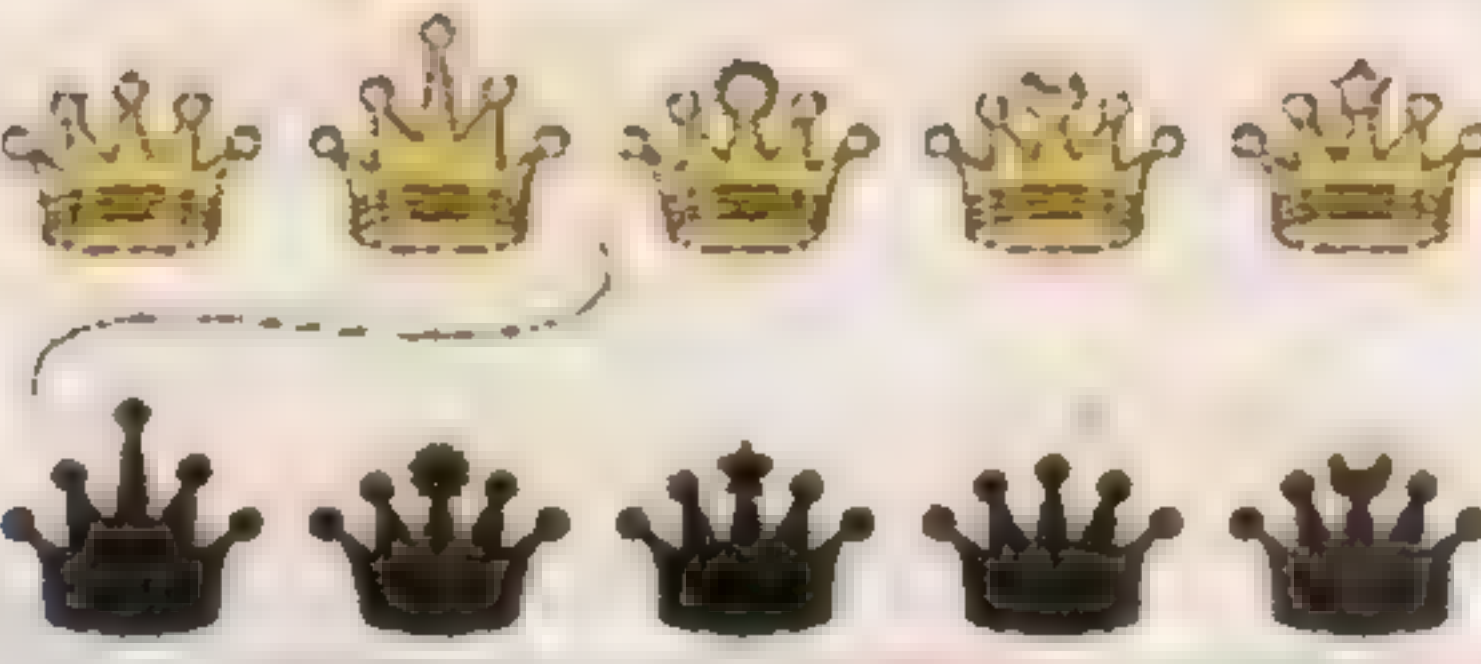
దారి కనుక్కోండి!



గణితం



నీడను జతపర్చండి

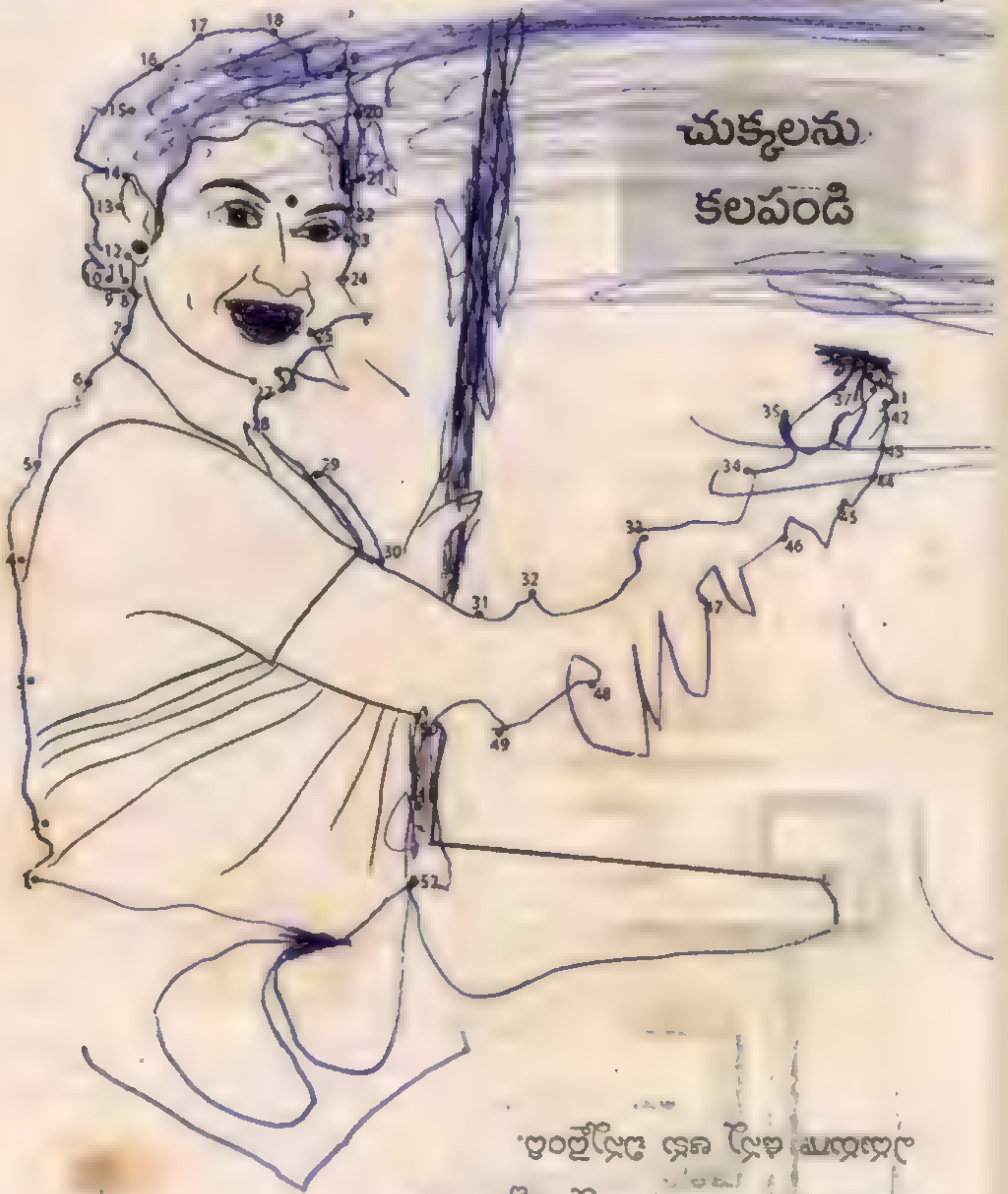


పిల్లలూ! పైన వున్న బొమ్మలను లెక్కపెట్టండి. దాని ఆధారంగా కింద ఇచ్చిన నెంబర్ ను సర్కిల్ చేయండి.



రంగులు వేయండి

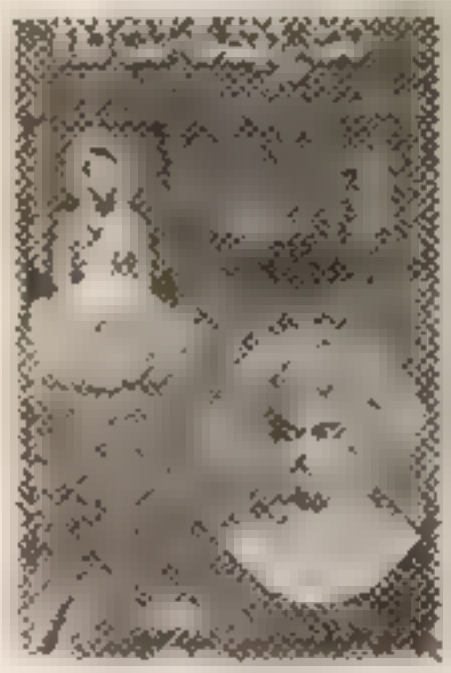
పిల్లలూ! కింద ఫోటోలో వున్న వ్యక్తి ఎవరో తెలుసు
కదా? కీ.శే. సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణగారు. మనం
ఉపాధ్యాయుల దినోత్సవం జరుపుకునేది ఈయన
జయంతి రోజునే...మరి ఆయన ఫోటోకు రంగులు వేసి
నమస్కరించండి.



చుక్కలను
కలపండి

- 1) కళ్ళ రంగును మారిం. 2) ఎడమవైపు ఆన్సెల్
- పుట్టిగొడుగు మీద ఆకలి తేడు. 3) కుడివైపు
- ఆన్సెల్ పుట్టిగొడుగు కళ్ళ కిందకి మోపున్యూ.
- 4) కుడివైపు ఆన్సెల్ పుట్టిగొడుగు మూతి
- ఆకలి పుట్టిగొడుగు మూతి (5) చిన్న పుట్టిగొడుగు
- ఎడమవైపు ఆన్సెల్ మూతి

రాధాకృష్ణగారు



గురు శిష్యులు
గోపిగోవి వరంధామయ్య
పేజీలు: 48, వెల: రూ. 25/-
ప్రతులకు: జి.వరంధామయ్య,
17ఓ1075-డి-6, తిలక్ నగర్,
గుంతకల్లు, అనంతపురం జిల్లా.
ఆంధ్రప్రదేశ్
ఫోన్ నెం: 9160605823



రాజదండం
డా॥ జనువాడ రామస్వామి
పేజీలు: 51 వెల: 30/-
ప్రతులకు: ఇం. నెం. 3-178, పీవో చిల్డ్రన్,
వయా: కనక మామిడి, మోహినాబాద్ మండల్,
రంగారెడ్డి జిల్లా: -501 504
సెల్ నెం: 9848583693



చేనేత నానీలు (ఆంగ్లానువాదం)
డా॥ పి.కమేశ్ నారాయణ
పేజీలు: 43, వెల: రూ. 50/-
ప్రతులకు: పున్న అంజయ్య, ఇం.నెం.
6-2-954/2, మీర్బాగ్ కాలనీ,
హైదరాబాద్ రోడ్, నల్గొండ, 508001
సెల్ నెం: 9441383888

సమీక్ష

ఒక పోరాట యోధుని జీవితం

సంఘటనల పరంపర జీవితం. ఒక వ్యక్తి జీవితంలో అనేక సంఘటనలుంటాయి. అలాంటి వాటినిన్నింటిని ఒకచోట చేర్చి అందించినప్పుడు అది ఆ యొక్క వ్యక్తి జీవితమే గాక సమాజగతంగా కూడా అనేక విషయాలు అవగతమవుతాయి. ప్రకాశం జిల్లా ఒంగోలు తాలుకాలోని దశరాజుపల్లెలో రాములమ్మ, వీరస్వామిలకు జన్మించిన అంజయ్య జీవితాన్ని అక్షరీకరించి అందించారు అంబట్ల రవి. రజక కులంలో పుట్టి ఆ జాతి అభ్యున్నతికి నిరంతరం పాటు పడుతూ పోరాటాలు చేసినవారు అంజయ్య. అట్టడుగు జీవితం నుండి రాష్ట్రస్థాయికి ఎదిగినవారు డా॥ యం. అంజయ్య. ఆయన కొంతకాలం కాంగ్రెస్ లోను, తర్వాత ఎన్.టి.ఆర్. ఆహ్వానంపై తెలుగుదేశంలోను పని చేశారు. పి.వి. నరసింహారావు ఆయనకు రాజకీయ గురువు. తెలుగుదేశంలోను ఎన్.టి.ఆర్. అంజయ్యకు మంచి స్థానమే ఇచ్చారు. ఆయనను రాజ్యసభకు పంపాలనుకున్నారు ఎన్.టి.ఆర్. ఆయన తెలుగు దేశంలో ఉన్నారని తెలుసుకున్న అప్పటి ప్రధాని పి.వి. అంజయ్యను పిలిచి మళ్ళీ కాంగ్రెస్ లో చేరమన్నారు. గురువు మాట కాదనలేక కాంగ్రెస్ లో చేరారు అంజయ్య. అలా రాజ్యసభ సభ్యుడు కాలేకపోయారు. ఇలాంటివి ఆయన జీవితంలో అనేక సంఘటనలున్నాయి. పదవులు వచ్చినట్టే వచ్చి చివరి నిమిషంలో ఆ పదవులు మరొకరికి దక్కుడం ఆయన అన్యాయానికి గురికావడం జరిగింది.

స్వప్రకృతినా, విప్రకృతినా ఆయన ఒక నిబద్ధతతో రజకాభివృద్ధికి పోరాడారు. వారి పోరాటాల ఫలితంగా రజకులకు కొంత న్యాయం జరిగిందనే చెప్పాలి. జలగం వెంగళ రావు, పి.వి.నరసింహారావు, టంగుటూరి



నేను...మీ అంజయ్య
(సంఘర్షణ - సంస్కరణ)
అంబట్ల రవి
పేజీలు: 198, వెల: రూ. 100/-
ప్రతులకు: సమర్థ్ క్రియేటివ్స్,
హైదరాబాద్, సెల్: 9885700047

అంజయ్య, ఎన్.టి.రామారావు, మట్టి చెన్నారెడ్డి, జనార్ధనరెడ్డి, రాజశేఖర్ రెడ్డి, చంద్రబాబు నాయుడు వంటి హేమాహేమీలైన నాయకులతో సన్నిహితంగా మెలిగారు. వారందరూ అంజయ్యను అభిమానించారు. పదవులు వచ్చినా, రాకున్నా నిరాశపడని నైజం ఆయనది. ఈ గ్రంథంలో ఇచ్చిన అంశాలు అందరిని ఆకట్టుకుంటాయి.

స్వయంగా తన జీవితంలోని ఘట్టాలను ఆయన చెపుతున్నట్లుగా అంబట్ల రవి తీర్చిదిద్దారీ గ్రంథాన్ని. అందుకు తగ్గట్టుగా ఈ గ్రంథానికి "నేను... మీ అంజయ్య" అనే పేరు పెట్టారు రచయిత. 75 ఏళ్ళ వయసు పై బడిన అంజయ్య జీవితమంతా పోరాటాల మయమే.

చాకలి వలమ్మ నాకు కులదైవం. రజక జాతి కోసం నేను సాగించిన పోరాటం వెనుక ఆ అమ్మ స్ఫూర్తి ఉంది! అని చెప్పుకున్నారు అంజ

య్య. ఆయన గాడ్లె మహారాజ్ ను కూడా అంతే ఆదర్శంగా తీసుకున్నారు. "గాడ్లె మహారాజ్ 1876 ఫిబ్రవరి 23న మహారాష్ట్రలోని అమరావతి జిల్లా షేన్ గావ్ అనే గ్రామంలో ఓ చాకలి కుటుంబంలో పుట్టారు. స్వచ్ఛమైన జీవితానికి మారుపేరు గాడ్లె. జీవితంలో ఎలా ఉండాలి? మనిషి ఎలా బతకాలి? చనిపోయినా నలుగురిలో బతికుండాలంటే ఏం చేయాలి? అన్నింటికీ దారి గాడ్లెనే. నాకు ఊహ తెలియక ముందే ఆయన తనువు చాలించారు. ఊహ తెలిసిన తర్వాత ఆయన గురించి తెలుసుకోవడం మొదలు పెట్టి... సమాజాన్ని నిండుగా చూడగలుగుతున్నాను" అని అంటారు అంజయ్య. ఆదర్శవంతమైన జీవితాలను చూసి, చదివి వాటిని ఆచరించి అంజయ్య కూడా ఆదర్శవంతంగా జీవించడం మొదలుపెట్టారు. "ఎక్కడ పడితే అక్కడ చెత్త పారేస్తే పరిసరాలే కాదు.. మొత్తం సమాజం చెత్తగా తయారవుతుంది. చెత్తను ఎక్కడ వేయాలో అక్కడ వేస్తేనే... స్వచ్ఛమైన సమాజం కనుల ముందు నిలుస్తుంది. ఆకలితో అలమటించేవారి కడుపులు నిండితేనే లోకం నిండుగా ఉంటుంది. ఇది గాడ్లె మార్గం! ఎందిరికో ఆదర్శం.. నాకూ ఆదర్శం" అని కూడా వివరిస్తారు అంజయ్య.

సాయిబాబా భక్తుడైన అంజయ్య 2015 ఏప్రిల్ 25న విశ్వయోగి విశ్వంజీ ద్వారా సన్మానం స్వీకరించి "సాయిశ్రీ అంజనీ బాబా" గా మారిపోయారు.

రజక నాయకుడిగా బడుగు బలహీన వర్గాల మనిషిగా పోరాటాలు చేసిన అంజయ్య జీవితం ఆదర్శవంతమైనది. అంజయ్య జీవితాన్ని గ్రంథస్థం చేసి అందించినందుకు అంబట్ల రవి అభినందనీయులు.

- నియోగి, ఫోన్ నెం. 9553097319

తెలంగాణ రుబాయిలు

అందం మన ఒంటి రంగు నుందనుకుంటం
చతురత మన మాట తీరు నుందనుకుంటం
స్వీకరించు వారనుండు అనలు సొబగులూ
జ్ఞానమెల్ల మనదు మనసు నుందనుకుంటం

ఊరూరా నీరు నిల్చి ఉన్నారనిపిస్తది
చలిగాలికి వణికించి ఉన్నారనిపిస్తది
పలువిధాల రూపాలతో
ఆటాడే ప్రకృతి
పెనువేడిన ఉడికించి ఉన్నారనిపిస్తది

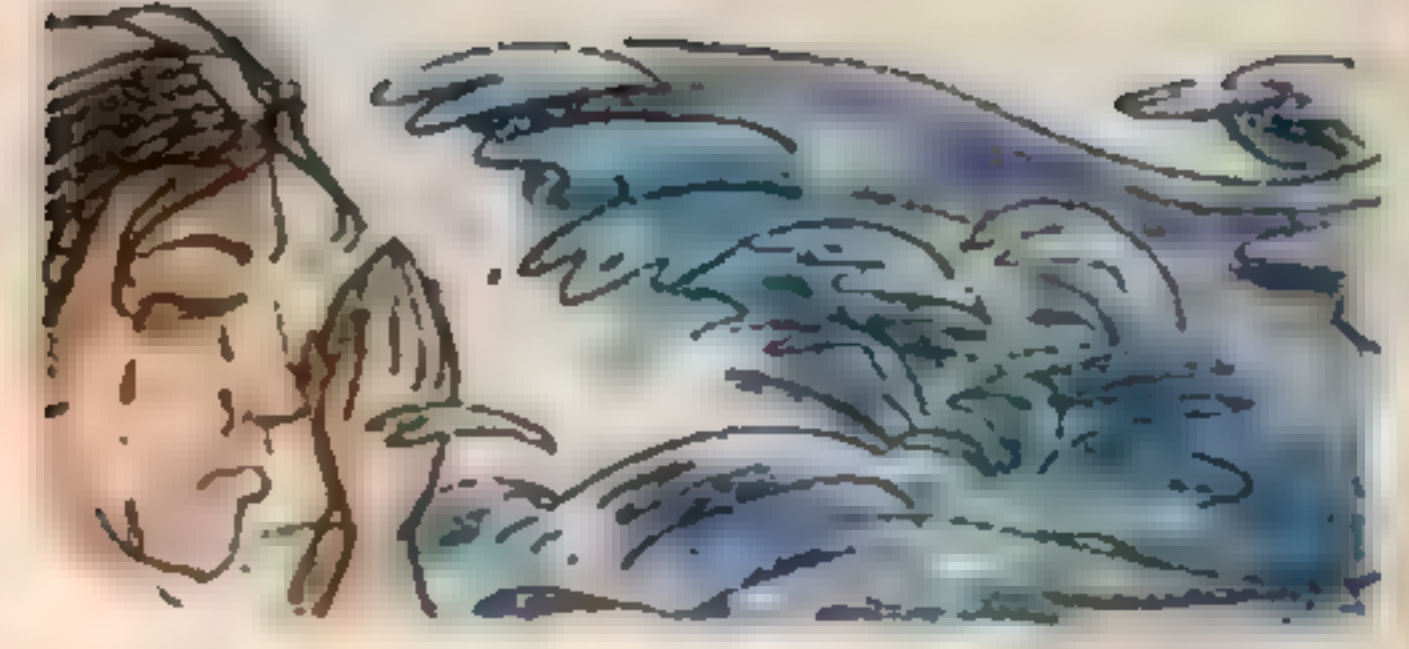


చందమామ ఎందుకలా మనవైపే
వస్తున్నది
తార వెలుగు ఎలాఎలా ఇటువైపే వస్తున్నది
భూలోకపు వెలుగు రేఖ స్త్రీమూర్తిని కలవాలని
ఇనకిరణం దినం దినం భువివైపే వస్తున్నది

స్థంభంపై దీపకాంతి క్షణం క్షణం విస్తరించు
సాయంత్రం చెట్టునీడ క్షణం క్షణం విస్తరించు
ఏ గడియూ ఎవరికొరకు ఏ నిముసం ఆగబోదు
వేసవిలో రవికిరణం క్షణం క్షణం విస్తరించు

కిరణాలను అడ్డుకొనే గోడలు ఉంటై
పవనాలను నిలువరించు కొండలు ఉంటై
సహజత్వంలో మనుగడ సాగిస్తేనే బాగు
ప్రకృతిలో కలిసి నడుచు తోవలు ఉంటై

- ఏనుగు నరసింహారెడ్డి
ఫెల్ నెం. 8978869183



ప్రకయ ఘోష!

ప్రకృతి సృష్టించబడిందా?
ఆవిర్భవించిందా?
కేరళలో జలప్రళయం
ప్రకృతి ప్రకోపమా?
మానవ అపరాధమా?
తక్షణం ఆలోచించాల్సింది
సాయం!
ప్రతిక్షణం యోచించాల్సింది
అభయం!
ఆకస్మిక వరదలు!
అనూహ్య దుష్పరిణామాలు!
ఒకచోట అతివృష్టి!
విశ్వసృష్టిని ఛేదించేందుకు
గగన విపాకం!
భూమండలాన్ని
కాపాడుకునేందుకు ఏదీ
కృషి అహరహం?
సృష్టికి ప్రతిసృష్టి
విశ్వామిత్రుడికేనా?
విశ్వ విజేతల ఆకాంక్షల
మానవులకు లేదా?
విశ్వం సృష్టించబడితే
సృష్టికర్తది ఈ పాపం!
విశ్వం ఆవిర్భవినట్లే
రక్షించుకోలేని ప్రాణకోటిది
నిర్లక్ష్య స్వీయసంహారం!!

రేపు రేపు మరో దేశం!
కళ్ళు తెరవండి
ప్రపంచ ప్రజలారా!
స్వీయ రక్షణ కవచం
నిర్మించుకోండి సరల
జనులారా!!
ప్రపంచం అంటే
నువ్వే కాదు
నేను కూడా!
ప్రకృతి కూడా!

కేరళ కల్లోలం
కనువిప్పు కావాలి!
సంక్షోభం స్థానంలో
సంక్షేమం నాటాలి!
పరస్పర వినాశనం
మందిలో
పరస్పర అభివృద్ధి ఘట్టం
పూయాలి!
జలమా శాంతించు!
సుజలమై కరుణించు!!
నీకు వేలవేల ఆక్రందనల
కన్నీటి జలాభిషేకం!
తల్లడిల్లు భరతమాత
తనయుల సాష్టాంగ
నమస్కారం!!

నేడు కేరళ
రేపు మరో రాష్ట్రం

- రాగి సహదేవ్

ఫెల్ నెం. 967643301

సూర్యోదయం



జిన్మ ప్రాచీనం
ఏకాక్ష దృష్టి మనోహరం
పూర్వోక్త అపేక్షం
ప్రతిదినం నిశ్చితం
తెలియని అంతరం
జీవరాశులపై అనుగ్రహం
భూమితో పరిణయం
అమృతం నీ ఆభరణం
మేఘమే మాంగళ్యం
జ్ఞానదీపమైన నీ తరంగం

పాలపుంతల సంస్థానం
కులమతాల గ్రహణం
హేమంతకాల నిర్మలం
కాంతుల అలంకారం
శుద్ధ సృటిక వృత్తం
అస్తమయమనే చమత్కారం
అరణమనే యతి
నీకు నా నమస్కారం.

- మహేష్ విశ్వనాథ

ఫెల్ నెం. 7997994678

వారోధిలాలు

నూకల సూర్యనారాయణ

ఫోన్ నెం 9949579697



మేషం: (అశ్వని, భరణి, కృత్తిక 1 పా)
ఉల్లాసము ఉంటుంది. ధైర్యంతో కూడిన కార్యక్రమాలను చేపట్టగలుగుతారు. అభివృద్ధి మెల్లమెల్లగా ప్రారంభమవుతుంది. సంభాషణలు రుచిస్తాయి. విదేశీ లావాదేవీలు అనుకూలం. ఆర్థిక ఆకస్మిక ఖర్చులు ఉన్నా ఆదాయం కూడా వెన్నంటి ఉంటుంది. గృహ విషయాల్లో అనుకూల పరిస్థితులు ప్రారంభమవుతాయి. ఉద్యోగ ప్రయత్నాలలో జాప్యాలు కొనసాగుతాయి. కోర్టు వ్యవహారాల్లో అనుకూల వాతావరణం ఉంటుంది. న్యాయవాద వృత్తి వారికి అనుకూలం.



తుల: (చిత్త 3, 4 పా, స్వాతి, విశాఖ 1, 2, 3 పా)
మానసిక ఒత్తిడి పెరుగుతుంది. జాప్యతలు సర్వముగా నిర్వర్తించగలుగుతారు. ఆరోగ్య విషయంలో అనుకూలత పెరుగుతుంది. అలసత్వం తగ్గుతుంది. అనుకూల సంఘటనలు ఆర్థికంగా కొనసాగుతాయి. శారీరిక శ్రమ తగ్గుతుంది. అంతిమ విజయాలు సాధించగలుగుతారు. వ్యయం నియంత్రించబడుతుంది. వేధిస్తున్న సమస్యల నుండి ఉపశమనం లభిస్తుంది. ప్రయాణాల విషయంలో జాగ్రత్తలు పాటించాలి. సినీరంగం వారికి అనుకూలం.



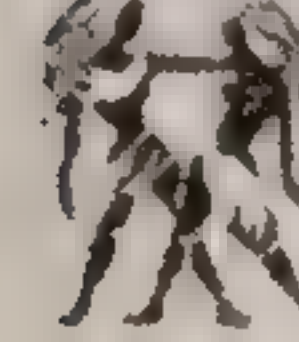
మృషభం: (కృత్తిక 2, 3, 4 పా, రోహిణి, మృగశిర 1, 2 పా)
విదేశీ లావాదేవీలు మొదట ప్రతికూలత తదుపరి ప్రతికూలత కలిగిస్తాయి. ఒత్తిడులు ఉన్నా తట్టుకోగలుగుతారు. రాజకీయ వ్యవహారాలు అనుకూలం. ఆర్థిక అసహనం తగ్గుతుంది. అంచనాలు దగ్గరవుతాయి. మిత్ర బలం పెరుగుతుంది. కుటుంబ వ్యవహారాలు లాభిస్తాయి. ఆశాజనకమయిన వాతావరణం ఆర్థికంగా కొనసాగుతుంది. ఇబ్బందికర పరిస్థితులను ప్రయత్నాలతో మాత్రమే అధిగమించగలుగుతారు. సాఫ్ట్వేర్ రంగం వారికి అనుకూలం.



మృశ్మికం: (విశాఖ 4 పా, అమరాధ, జ్యేష్ఠ)
మానసిక ధైర్యం పెరుగుతుంది. వ్యవహారాల్లో అనుకూలత ఉంటుంది. కుటుంబ సభ్యుల పెరుగుతుంది. వ్యాపార కలహాలు తగ్గుతాయి. ఆరోగ్య సమస్యలకు పరిష్కారాలు పొందుతారు. క్రీడా విషయాల్లో పేరు, ప్రఖ్యాతులు ఉంటాయి. స్నేహితుల ద్వారా లబ్ధి చేపూరుతుంది. ఆర్థిక అవకాశాలు పెరుగుతాయి. వేధిస్తున్న సమస్యల నుండి బయటకి రాగలుగుతారు. విద్యా విషయాల్లో రాణిస్తారు. గృహ విషయాలు అనుకూలం. సాఫ్ట్వేర్ రంగం వారికి అనుకూలం.



మిథునం: (మృగశిర 3, 4 పా, ఆర్ధ, పునర్వసు 1, 2, 3 పా)
శ్రుభవార్తలు వింటారు. రాజకీయ అనుకూలత ఉంటుంది. ఆర్థిక విషయాల్లో ఆశాజనకమయిన వాతావరణం ఉంటుంది. ప్రయాణాల విషయంలో జాగ్రత్తలు పాటించాలి. ఉద్యోగ విషయాల్లో సమస్యలను మెల్లమెల్లగా అధిగమించగలుగుతారు. అభివృద్ధి ఆర్థికంగా ఉంటుంది. స్నేహితుల ద్వారా ఏర్పడిన సమస్యలు పరిష్కరింపబడతాయి. ఆందోళనకర పరిస్థితులు కొనసాగుతాయి. వ్యయం ఆకస్మికం. రాజకీయం రంగం వారికి అనుకూలం.



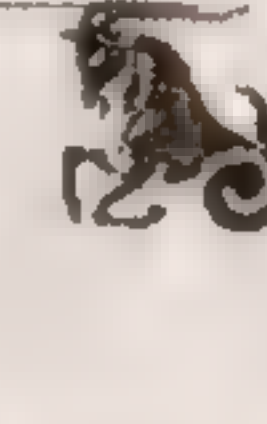
ధనుస్సు: (మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా)
నూతన కార్యక్రమాలు ప్రారంభించగలుగుతారు. సంబంధ బాంధవ్యాలు లాభిస్తాయి. ఒడిదుడుకులను తట్టుకోగలుగుతారు. గృహంలో ప్రతికూల పరిస్థితులు తగ్గుతాయి. ఆర్థిక సమస్యలు వెలుగు చూస్తాయి. కోర్టు వ్యవహారాల్లో అసహన పరిస్థితులు ఉంటాయి. స్థిరాస్తి విషయాల్లో జాగ్రత్తలు పాటించాలి. విద్యాపరంగా మెరుగైన మార్పులు ఆనందాన్ని కలిగిస్తాయి. ఉద్యోగ విషయాల్లో శ్రమ అధికమవుతుంది. వ్యవసాయ రంగం వారికి అనుకూలం.



కర్కాటకం: (పునర్వసు 4 పా, పుష్యమి, ఆశ్లేష)
గృహ నిర్మాణాది కార్యక్రమాలు లాభిస్తాయి. కోర్టు వ్యవహారాలు అనుకూలం. శత్రుభీతి తగ్గుతుంది. మానసిక ఆందోళన కూడా. ఆర్థిక విజయాలు సాధించగలుగుతారు. ప్రయాణాల విషయంలో జాగ్రత్తలు పాటించాలి. కుటుంబ విషయాల్లో అలజడులు సద్దుమనుగుతాయి. విద్యా ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి. కార్యక్రమాల్లో లోపాలు సవరించుకోగలుగుతారు. అసహన పరిస్థితులను అధిగమించగలుగుతారు. పెట్టుబడులు కలసి వస్తాయి. క్రీడారంగం వారికి అనుకూలం.



మకరం: (ఉత్తరాషాఢ 2, 3, 4, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పా)
క్రమశీక్షణ కుటుంబ రీత్యా తప్పనిసరి పిల్లల విషయంలో శ్రద్ధ తప్పనిసరి. అకారణ విషయాల్లో జాగ్రత్తలు తలదూర్చడం ద్వారా సమస్యలు ఎదురవుతాయి. కాబట్టి జాగ్రత్తలు పాటించాలి. అభివృద్ధి వ్యాపారపరంగా ఉంటుంది. గృహ విషయాల్లో ఏర్పడిన సమస్యలకు పరిష్కారాలు పొందగలుగుతారు. ఉద్యోగ విషయాల్లో ప్రగతి కొనసాగుతుంది. క్రీడలలో రాణించగలుగుతారు. పారిశ్రామిక రంగం వారికి అనుకూలం.



సింహం: (మఘ, పుబ్బ, ఉత్తర 1 పా)
ఆరోగ్య విషయంలో జాగ్రత్తలు తప్పనిసరి. నూతన కార్యక్రమాలు ప్రారంభించగలుగుతారు. ఉద్యోగ కార్యాలలో అనుకూల పరిస్థితులు ఉంటాయి. అసహన పరిస్థితులు తగ్గుతాయి. నత్తనడక కార్యక్రమాల ద్వారా పరిష్కారాలు పొందగలుగుతారు. ఋణ ఒత్తిడులు తగ్గుతాయి. శ్రమ తగ్గుతుంది. విద్యార్థులు శుభవార్తలు వింటారు. విదేశీ యానాలు మాత్రం కలసివస్తాయి. ఆర్థిక విషయాల్లో ఆచి, తూచి వ్యవహరించాలి. విద్యా రంగం వారికి అనుకూలం.



కుంభం: (ధనిష్ఠ 3, 4, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1, 2, 3 పా)
చిరు సమస్యలు ఆర్థికంగా కొనసాగుతాయి. అయినప్పటికీ నిలదొక్కుకోగలుగుతారు. విద్యా విషయాలు అనుకూలం. కుటుంబ ఐక్యత తగ్గుతుంది. స్నేహితుల సహాయ సహకారాలు ఉంటాయి. ఉద్యోగ ప్రశాంతత కొనసాగుతుంది. పిల్లల అభివృద్ధి ఆనందాన్ని కలిగిస్తుంది. ఖర్చులు ఉన్నా, ఆదాయం కూడా సమాంతరంగా పొందుతారు. వ్యాపార దక్షత ఉంటుంది. విదేశీ లావాదేవీలు కలసివస్తాయి. ప్రయాణాలు అనుకూలం. రాజకీయ వృత్తి వారికి అనుకూలం.



కన్య: (ఉత్తర 2, 3, 4 పా, హస్త, చిత్త 1, 2 పా)
స్థిరాస్తి విషయాల్లో జగదాలు ఉంటాయి. సంభాషణల విషయంలో జాగ్రత్తలు పాటించాలి. ధైర్య, సాహసాలతో కూడిన నిర్ణయాలు లాభిస్తాయి. వ్యయం అధికం అయినప్పటికీ, ఆదాయం కూడా సమాంతరంగా ఉంటుంది. ఉద్యోగ విషయాల్లో ప్రతిభ గుర్తింపబడుతుంది. కుటుంబ చిక్కులకు పరిష్కారాలు లభిస్తాయి. వ్యాపార అభివృద్ధి కొనసాగుతుంది. కార్యకలాపాలను సజావుగా పూర్తి చేయగలుగుతారు. మానసిక ధైర్యం పెరుగుతుంది. సాహిత్య రంగం వారికి అనుకూలం.



మీనం: (పూర్వాభాద్ర 4 పా, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి)
ప్రయాణాల విషయంలో ప్రతికూలత ఉంటుంది. సంభాషణల ద్వారా ఇతరులను ఆకట్టుకోగలుగుతారు. శత్రుభీతి తగ్గుతుంది. కోర్టు సంబంధిత విషయాల్లో విజయాలు సాధించగలుగుతారు. పిల్లల విషయంలో శ్రద్ధ తప్పనిసరి. కుటుంబ విషయాల్లో ప్రోత్సాహం ఉంటుంది. విద్యా విషయాలు అనుకూలం. గృహ నిర్మాణ కార్యాలు వంటివి సంతృప్తిని కలిగిస్తాయి. సాహస నిర్ణయాలు పనికిరావు. ఉద్యోగస్తులకు దూక సదు నిర్ణయాలు పనికిరావు. సినీవృత్తి వారికి అనుకూలం.



| | | | | | | | | | | |
|----|----|---|----|----|----|---|---|----|----|----|
| 1 | | 2 | | 3 | * | 4 | | 5 | | * |
| | * | | * | 6 | | | * | | * | * |
| 7 | | | * | | * | 8 | 9 | | 10 | * |
| | * | * | 11 | | * | * | | * | 12 | |
| * | 13 | | * | * | 14 | | | | | * |
| * | | * | 15 | | | * | * | * | * | 16 |
| 17 | | | | * | 18 | | | 19 | * | |
| | * | * | 20 | | | * | * | 21 | | |
| | * | | 22 | | * | * | | | * | * |
| | * | | | * | * | | * | | * | 24 |
| 25 | | | * | 26 | | * | | | | |

పదకూర్పు

33

నిర్వహణ

గుల్ మహమ్మద్ నాయక్

సెల్ నెం: 9885193739

10. 'నాటులు' యథాతథంగా తడబడ్డాయి (3)

13. స్త్రీ (3)

14. పద్మము. నీటిలో పుట్టినది (4)

15. ఓర్వలేని తనం, ఓర్పు లేకపోవడం (4)

16. ఇదో పురుగు (3)

అడ్డం

- మనం అజాగ్రత్తగా ఉంటే కొందరు మన... పెడతారు. కర్ణముతో మొదలు. రాజేంద్రప్రసాద్ సినిమా (5)
- సంతోషము (4)
- కటి. బెల్లు దీనికే పెడతారు. (3)
- గుత్తి (3)
- భార్యాభర్తలు (4)

- నిలువ ఉన్న నీటిలో ఏర్పడేది. శకుని జూద సాధనాలలో మొదటి సగం (2)
- బొడ్డు (2)
- కలపకు పనికొచ్చే తేకు లాంటి ఓ చెట్టు (2)
- ఉన్న ఊళ్లో... కావడం లేదని వేరే ఊళ్ళకు వలస వెడతారు కొందరు (5)
- అక్కినేని నాగార్జున సతీమణి (3)
- ఇది చేయరాదని గౌతమ బుద్ధుడు బోధించాడు (4)
- తీయక కురిసే వర్షం (4)
- గుర్రము (3)
- ఎదిరించి మాటాడే స్త్రీ. సూర్యకాంతం లాంటిది (3)
- ప్రజలు, మంది (2)
- ఓ కార్తె. చివర 'సున్న' చేరిస్తే ఓ దిక్కు (3)
- సమాప్తి (3)
- కొన, చివర. దీని ముందు నిలువు 24 చేరిస్తే జనపనారతో చేసే నన్నని త్రాడు (2)
- చివర్లో స్త్రీని దాచుకున్న లోభి (4)

నిలువు

- ఓ గ్రామీణ ఆట. కబడ్డీ (4)
- జగం, ప్రపంచం (3)
- క్రింది నుండి దరహాసం (4)
- ఓ జిడ్డు నూనె (3)
- భ్రమరం తిరగబడింది (3)
- మగ్గంలో పేక తోడిది (3)

17. బ్రతికున్ననూ చనిపోయిన

వానితో సమానం (5)

19. నీటిలో నివసించువాడు (5)

22. భయం (3)

23. నోటిలో ఊరేది (2)

24. పట్టణం. మెలిక కూడా (2)

| | | | | | | | | | | | | | | | |
|----|----|------|----|----|------|----|----|----|-----|----|-----|----|------|----|---|
| 1 | ఉ | న్న | 2 | ప | ళం | 3 | గా | * | 4 | క | లా | 5 | ప | ము | * |
| | ప | * | చు | * | 6 | రా | బ | డి | * | ధ | * | * | | | |
| 7 | కా | వ | డి | * | బ | * | యం | 9 | త్ర | ము | 10 | లో | * | | |
| | రి | * | * | 11 | త్రా | ము | * | * | య | * | 12 | గి | ట్టు | | |
| * | 13 | పా | టు | * | * | 14 | పం | డు | ము | స | లి | * | | | |
| * | ది | * | 15 | కు | ర | చ | * | * | * | * | 16 | జా | | | |
| 17 | హ | రి | దా | సు | * | 18 | దా | న | వీ | 19 | ర | * | ల | | |
| ను | * | * | 20 | మ | క | ర | * | * | 21 | జా | వ్య | ము | | | |
| మం | * | 22 | వే | ము | * | * | 23 | ప | ట | కా | * | * | | | |
| తు | * | సా | * | * | * | * | డి | * | రు | * | 24 | పే | | | |
| 25 | డు | ద్రు | రు | * | 26 | పా | ర | * | 27 | వా | లు | జ | డ | | |

32

పదకూర్పు
సమాధానాలు

అదివారం
ఆంధ్రప్రభ

31

2 సెప్టెంబర్
2018

హాల్లో కూచుని టీవీ చూస్తున్నా ఉన్నట్టుండి టీవీ శబ్దం ఆగితే అమ్మ ముక్కుచీదడం వినిపించింది. వంటింట్లోకెళ్ళి చూసా. వంటింటి గట్టు శుభ్రం చేస్తూ కళ్ళు తుడుచుకుంటోంది. ఈ మధ్యకాలంలో అమ్మ బాధవడ్డానికి కారణం మావయ్యే. తెలిసి అడిగా 'ఏమయిందమ్మా?' అంటూ దగ్గరకెళ్ళి.

“మామయ్య పరిస్థితం బాలేదురా ఓసారి వెళ్ళి చూసిరా” అంది.

“అలాగే గానీ ఇంతకీ ఏమయింది?”

“ఈ మధ్య తిండికి మొండికేస్తున్నా డట. ఓ రోజు తింటే ఓ రోజు తినట్లేదట. మధ్యాహ్నం వెళ్ళొచ్చాను” అంది. “చాలా చిక్కిపోయాడురా ఎలా ఉండేవాడు?” మళ్ళి దుఃఖం అమ్మ గొంతునిండా.

“బాధపడకమ్మా వెళ్ళి చూసొస్తాలే” అమ్మని సముదాయించి మళ్ళి హాల్లోకొచ్చేసా.

మధ్యతరగతి జీవితం. గానుగెద్దు ఉద్యోగం. రోజు ఆఫీసుకీ ఇంటికి అటు రెండు గంటలు ఇటు రెండు గంటలు ప్రయాణం. వాహనాల రద్దీ.. కాలుష్యం అన్నిటితో నిరంతర యుద్ధమే కదా వారం లో ఆరోజులూ! ఏడో రోజయినా ప్రశాంతంగా ఇంట్లో కూచోడం కుదరదు. ఏవో పనులు ఉంటూనే ఉంటాయి. ఆరోజులు ఎదురుచూస్తే వచ్చిన ఒక్కరోజూ ఏం తెలీ కుండా ఇట్టే గడిచిపోతుంది. రాత్రయేసరికి మర్నాడు ఉదయం గుర్తొచ్చి పూర్తి చేయని పనుల్ని తలుచుకుని ఏడో రోజు కోసం ఎదురు చూడాల్సిందే అనుకోవడం తప్ప చేసేదేమీ ఉండదు.

రెండు వీధులవరకున్న మావయ్య ఇంటికి వెళ్ళి ఓ గంటసేపు కూచుని రావడం కూడా ఆదివారం పనుల్లో ఒకటి. కాలినడకన వెళ్ళి చూసి రాదగినంత దగ్గరే అయినా వారానికొకసారే వెళ్ళాల్సి వస్తుంది మావయ్య దగ్గరికి. ఎందుకంటే ఉదయం నేను ఆఫీసుకెళ్ళే లోపల ఆయన నిద్రలేవడు... నేను తిరిగొచ్చేప్పటికి నిద్రపోతాడు. పని అని అనుకోను గానీ ఏదైనా కారణం చేత వెళ్ళలేకపోతే మళ్ళి వారం దాకా ఆగాల్సిందే. ఆగుతూ అమ్మ బాధ చూడాల్సిందే. పాపం తోడబుట్టిన అన్నయ్య మీద ఆమెకున్న ప్రేమ అలాంటిది. ఇద్దరూ అరవయ్యిలో పడినా ఇనుమంత కూడా తగ్గలేదు వారి ప్రేమ. చెట్టంత మనిషి ఆరోగ్యంగా తిరుగుతూండగానే రెండేళ్ళ క్రితం ఓనాడు హఠాత్తుగా కూలబడిపోయాడు. పక్షవాతం ముంచిన పడేసింది. మందులూ మౌకులూ అన్నీ అవుతున్నాయి. గానీ ఆయన్ని మంచానికి దూరం చేయలేకపోయాం. నిలువెత్తు మనిషి అందగాడు. పద్యాలు పాడేవాడు, కవిత్యం చెప్పేవాడు. నాటకాలు కూడా వేసాడు. సినిమా

బాల్యనీ

చివరిసారి

హీరోలా ఉండేవాడు. నాన్న కొనివ్వనివన్నీ నాకు తాను కొనిచ్చేవాడు. నాన్నకు తెలీ కుండా సినిమాలకు తీసుకెళ్ళేవాడు. మావయ్య ఎంత మంచోడో, ఊహ తెలిసినప్పటినుంచి ఎంతగా ప్రేమించాడో గుర్తొచ్చి దుఃఖపు పొర ఒకటి గొంతుక్కడం పడింది.

మావయ్య పరిస్థితి తల్చుకుంటే పాపం అనిపిస్తుంది. ఈ రెండేళ్ళుగా అతని బాగో గులన్నీ అత్తయ్యే చూస్తుంది. ఉన్న ఒక్కగానొక్క కొడుకూ అమెరికాలో ఉన్నాడు పదేళ్ళుగా. యేడాదికోసారి ఫ్యామిలీని తీసుకుని వస్తుంటాడు. పది రోజులుంటాడు గానీ వంద వ్యాపకాలు పెట్టుకుని హడావిడిగా తిరుగుతుంటాడు. ఉన్నన్నాళ్ళూ వాళ్ళకీ వాళ్ళ కోసం వచ్చిన అతిథులకీ వండి పెట్టడానికి అత్తయ్య పడే అవస్థ అంతా ఇంతా కాదు. ఒకరోజు డాక్టర్ని ఇంటికి తీసుకొచ్చి చూపిస్తాడు. మందులవీ సరిగా వేస్తుండమ్మా అని వాళ్ళ మృతి చెప్పడం తప్ప పెద్దగా అతడు చేసేదేమీ ఉండదు.

తిరిగెళ్ళేప్పుడు ఎయిర్ పోర్ట్ లో నాతో అంటాడు. “వాళ్ళిద్దర్నీ కొంచెం చూసుకోరా” అని. “అలాగే లేరా వెళ్ళు అంటాన్నేను” పదేళ్ళుగా జరుగుతున్నదిదే! తండ్రి మంచం పట్టాకైనా వీడు తిరిగి రావొచ్చు కదా అనుకుంటాను మనసులో. ఏమో, అమ్మ నాన్నల కన్నా

ముఖ్యమయిన అనుబంధం అతనికి అమెరికాతో ఉండేమో మనకేం తెలుసు అనుకుని ఊరుకుంటాను. ఆదివారం ఉదయం మావయ్యంటికెళ్ళా. హాల్లో తూర్పు వాకిలి కెదురుగా కాస్త దూరంలో వేసుంటుంది మావయ్య మంచం. ముఖం కాస్త కళగానే ఉంది. నన్ను చూస్తూనే నవ్వుతూ స్వాగతం పలికాయి ఆయన కళ్ళు. శరీరంలో వాటం తటవిగా కదిలేవి రెండు కళ్ళూ, కొద్దిపాటిగా కుడిచెయ్యి. మెడా మాత్రమే. కొద్దిగా పైకి లేపి ఆశీర్వాదిస్తున్నట్టు ఊపాడు తల కూడా అడ్డుగా అటూ ఇటూ... బాగున్నావా అనడిగాడని అర్థమయింది.

“బాగున్నా మావయ్యా నువ్వెలా ఉన్నావు చాలా ఫ్రెష్ గా కనిపిస్తున్నావే మరి మీ చెల్లెలెందుకు అలా బెంగ పెట్టుకుంటోంది?” అన్నా.. లేపిన చెయ్యిని పట్టుకుని ఆయన పక్కనే కూచుంటూ. చిన్న నవ్వు నవ్వి బాల్యనీ వేపు చూసి ఊరుకున్నాడు.

“ఈ రోజు బానే ఉన్నాను. నిన్నంతా చెడ్డ దుఃఖపెట్టేరు బాబూ” అంటూ వచ్చింది అత్తయ్య మంచినీళ్ళ గ్లాసుతో. “ఏం మావయ్యా భోం చేయట్లేదా ఎలా ఉంది? ఏంటి సంగతి అంటూ సరదాగా అడిగా. కనుగుడ్లు అటూ ఇటూ తిప్పడం, తల కాస్త ఊపడం, చెయ్యి కొద్దిగా పైకి లేపి మళ్ళి దించేయడం తప్ప

ఏం చెప్పలేడని తెలిసీ అడిగా...



వాటిల్లోంచే ఏదన్నా సమాధానమూ సమస్యకి కారణమూ దొరుకుతాయేమోననే ఆశతో.. నిశితంగా అతని ముఖంలోకి చూశా. పెదాలు అడ్డంగా సాగి కళ్ళు చుక్కల్లా మెరిసి, తల కొద్దిగా కదిలి మళ్ళీ అన్నీ ఆగిపోయాయి. అంతా బానే ఉంది అన్నాడని అర్థమయింది.

మామయ్య చూపు బాల్కనీ వేపు తిరిగింది. ఆ వైపు నుండి గాలి చక్కగా వస్తుంటుందెప్పుడూ. ఎండ పడే అవకాశం ఎక్కువ లేనందున తలుపులెప్పుడూ తీసే ఉంచుతారు. కాసేపు తెరుచుకుని మళ్ళీ మూసుకుంటున్నాయి మామయ్య కళ్ళు. ఆయన్నే చూస్తున్నాను. తెరిచినంత సేపూ పెదాలు విడివడి కళ్ళు మెరుస్తున్నాయి. మళ్ళీ మూసుకుంటున్నాయి. మూసి ఉన్న కన్నులపై కూడా సంతృప్తి ఛాయలు కదలాడుతున్నాయి. ఇది జరుగుతూంది అరగంట నుండి. ఇంతలో అత్తయ్యెచ్చింది కాఫీ కప్పుతో. కప్పు తీసుకుని మెల్లగా కాఫీ తాగుతున్నాను. మామయ్య పక్కనే కూచుని అతని తల వొళ్ళో పెట్టుకుని స్నానంతో గంజి తాగిస్తోంది అత్తయ్య. బాల్కనీ వేపు చూస్తూ గంజి గుటకేస్తున్నాడాయన.

“ఈ రోజు బానే తాగుతున్నారు. నిన్న ఒక్క గుటకేస్తే ఒట్టు... మందులేసుకోలేదు. గంజి తాగలేదు... పాలు తాగలేదు.. మూతి బిగించేసేరు.. ఎందుకోమరి అర్థం కావట్లేదురా శ్రీను”

ఆవిడ ధ్యాసంతా మామయ్య నోటిపైన పెట్టి జాగ్రత్తగా గంజి నోట్లో పోస్తూ మాట్లాడుతోంది. నేను ఆవిడ మాటలు వింటూ మామయ్యని చూస్తున్నా.

ఆడాళ్ళకెంత ఓర్పునిచ్చాడు దేముడు అనిపిస్తుంటుంది అత్తయ్యని చూసినప్పుడల్లా. ఆవిడకీ మోకాళ్ళ నొప్పులు. చిన్న చిన్న అడుగులేసుకుంటూ తిరుగుతూ రోజంతా పనిచేస్తూనే ఉంటుంది. మామయ్యని తమలో పెట్టుకు చూసే అత్తయ్య కళ్ళు విశ్రాంతి ఎప్పుడూ తీసుకుంటాయో తెలీదెవ్వరికీ!

“నిన్న పుడ్డు ఏమన్నా మారిందా” అనడిగా ఆయన మూతి బిగించెయ్యడానికి కారణం ఏమయింటుందా అని తెలుసుకునే ప్రయత్నంగా.

“ఏం లేదు బాబూ ఎప్పుడూ ఇచ్చేవే ఇస్తున్నాను ఉదయం ఎనిమిదింటికి పాలూ, పదకొండింటికి గంజీ, రెండింటికి జారుగా అన్నం, నాలుగింటికి జ్యూసూ మళ్ళీ ఎనిమిదింటికి పాలూ ఇంతే... చాన్నాళ్ళుగా..”

“ఓహో” తలూపి ఆలోచిస్తున్నా.

“మొన్న డాక్టరు గారికి ఫోన్ చేసి చెప్పాను వచ్చి చూస్తానన్నారు. ఇంకా రాలేదు. ఆయన కోసమే ఎదురు చూస్తున్నా. పరీక్ష చేసి తెలుసుకోవాలి తప్ప ఏం అడిగినా చెప్పే పరిస్థితి లేదుగా ఏం బాధో ఏమో పాపం..” కళ్ళు తుడుచుకుంటోంది



అత్తయ్య.

“ఇలా ఎప్పట్నించి?”

“ఓ పదిహేను రోజులుగా శ్రీనూ. విచిత్రంగా ఓ రోజు బాగుంటున్నారు. ఓ రోజు మొండికేస్తున్నారు” అంది అత్తయ్య. ఆయన మూతి తుడిచి గిన్నె తీసుకుని వెళ్ళిందా విడ. మామయ్యవేపు చూశా. మా మాటలన్నీ వినపడతాయి, అర్థమవుతాయి. చెయ్యెత్తి ఏదో సైగ చేసారు. కళ్ళల్లోకి చూసా. ఆయన బాల్కనీ వైపు చూస్తున్నారు. నేనూ చూసా బాగుంది. చల్లగా గాలి వీస్తోంది. ఏమయి ఉంటుందబ్బా అనుకున్నా. ఏమీ అర్థం కాలేదు. సరే రేపు పబ్లిక్ హాళిడేనే కదా అత్తయ్య చెప్పినదాన్ని బట్టి రేపు మామయ్య పరిస్థితి ఈ రోజుకి భిన్నంగా ఉండాలి. రేపు వచ్చి చూద్దాం అనుకుంటూ వెళ్ళాస్తానని ఇద్దరికీ చెప్పి ఇంటికొచ్చేసా.

మర్నాడుదయం పదింటికల్లా మామయ్య పక్కనున్నా. అటేపు తిరిగి కళ్ళు మూసుకుని పడుకుని ఉన్నాడాయన. నేను వచ్చానని తెలిసీ కళ్ళు తెరవలేదని అర్థమవుతోంది. “మామయ్య” భుజంమీద చెయ్యెత్తి ఇటేపు తిప్పే ప్రయత్నం చేసాను. ఒకసారి తిరిగి చూసి మళ్ళీ అటు తిరిగిపోయారు.

“పొద్దున పాలు తాగారా అత్తయ్యా”

“లేదురా శ్రీనూ చెప్పాగా ఒళ్ళు తుడిచినప్పుడు బాగున్నారు ఓ నవ్వు నవ్వారు కూడా. నేను స్నానం చేసాచ్చి పాలు తెచ్చేలోపు మూడు మారిపోయింది” అంది. ఇక ఈ రోజంతా ఇంతేరా బాబూ.. ఏం చెయ్యడమో ఏమో అనే ఇబ్బంది అత్తయ్య ముఖంలో కనపడుతోంది. లేచి బాల్కనీ

లోకెళ్ళా... బాల్కనీ తాడు మీద చీరలారేసున్నాయి. మెల్లిగా ఆరేసిన చీర తప్పించి వెనక్కిళ్ళి చూసా.

అర్థమయింది.

“అత్తయ్యా నువ్వు ఎప్పుడెప్పుడు చీరలారేస్తావిక్కడ?” అనడిగా.

“రోజు తప్పించి రోజు” ఎందుకలా అడిగావ్ అన్నట్టుందావిడ చూపు. “ఇదిగో ఈ పదిహేను రోజులుగా పనిమనిషి సెలవు పెట్టింది. లేకపోతే అదే మేడమీద వేస్తుంది నేనెక్కలేనుగా మెట్లు” అంది.

ఇప్పుడిక పూర్తిగా అర్థమయింది... గబగబా వెళ్ళి చీరలు తీసేసి అత్తయ్య చేతిలో పెట్టి “ఇంకెక్కడైనా ఆరేసుకో” అని చెప్పి మామయ్యని ఇటేపు తిప్పాను. కళ్ళు తెరిచి చూసాడు... ఇప్పుడు ఆయన కళ్ళు మెరుస్తున్నాయి. పెదాలు కూడా చిన్నగా విచ్చుకున్నాయి. నా వేపు చూసి చెయ్యి చిన్నగా ఊపి కళ్ళు మూసుకుని తెరిచి మళ్ళీ బాల్కనీలోకి చూస్తున్నాడు.

బాల్కనీ అవతల పెరట్లో గుబురుగా పెరిగిన చెట్లు... వాటి నిండా విరగకాసిన కాయలూ.. పువ్వులూ.... ఆ చెట్టు నుండి ఈ చెట్టుకి పికార్లు చేస్తున్న నీతాకోకలూ, కిచకిచలాడే పిచ్చుకలూ... పువ్వుపువ్వుసూ పలకరించే తుమ్మెదలూ, వాటన్నిటినీ తృప్తిగా కళ్ళతో చూస్తూ వాటి అందాన్ని మనసులోకి ఒంపుకుంటున్నాడు. మనస్ఫూర్తిగా మౌనం భాషగా వాటితో మాట్లాడుతున్నాడు. పచ్చని ప్రకృతితో తియ్యని స్నేహం! ఇంకేం కావాలి? స్నానంతో గంజి నోట్లోకి వెళుతుంటే కమ్మగా ఉందిప్పుడు అతనికి. డోంట్ డిస్టర్బ్ హిమ్ ప్లీజ్!

పెల్ నెం. 92963 56220

WHATSAPP JOKES



కొత్తగా పెళ్లయిన జంట..

భర్త తెల్లారి లేస్తూనే... గ్లాస్ లో నీళ్లు తెచ్చి భార్య ముఖం మీద కొట్టాడు.
తుళ్ళిపడి లేచిన భార్య కోపంగా అరిచింది.
"క్రాక్ ఏమన్నా ఉందా నీకు...? నీళ్లు పోస్తావేంటి..!!"
"ఏం లేదు బంగారూ... మీ నాన్న అప్పగించి తలప్పుడు.. 'నా కూతురు పువ్వులాంటిది.. వాడిపోకుండా చూస్తో అల్లుడూ' అని చెప్పాడు. అందుకే"



జీవితంలో గుర్తుపెట్టుకోవాల్సిన 5 సూత్రాలు

1. కష్టాలు వస్తాయి, పోతాయి.
2. ఆస్తులు వస్తాయి, పోతాయి.
3. అంతస్తులు వస్తాయి, పోతాయి.
4. సుఖాలు వస్తాయి, పోతాయి.
5. చివరి సూత్రాన్ని జాగ్రత్తగా చదవండి

స్మార్ట్ ఫోన్

అప్పారావు దీనంగా ఇంటి బయట కూర్చున్నాడు...
ఆ దారిన పోతున్న సుబ్బారావు "ఏరా అప్పారావ్ డల్ గా ఉన్నావు?" అని అడిగాడు.
అప్పారావ్: నాకొడుకు 3 నెలల నుండి స్కూల్ కి వెళ్లట్లేదురా..
సుబ్బారావు: రెండు తగిలించకపోయావా!!!
అప్పారావు: ఎంత కొట్టినా వేస్ట్ రా.. తప్పు నాకొడుకు కాదు.
సుబ్బారావు: మరి ఎవరిదీ?? అసలు ఏం జరిగింది.
అప్పారావు: 3 నెలల క్రితం మావాడు తప్పిపోయా దురా..
స్మార్ట్ ఫోన్ ఉంది కదా అని వెంటనే ఫేస్ బుక్, వాట్సాప్ లో నా కొడుకు మిస్సింగ్ అని వాడి ఫోటో, మా ఇంటి అడ్రస్ పెట్టాను.
సుబ్బారావు: దొరికాడా
అప్పారావు: అరగంటలో దొరికిపోయాడు.
సుబ్బారావు: మరింకేం హ్యాపీయే కదా...
అప్పారావు: ఏం హ్యాపీరా బాబూ... నేను పంపిన మిస్సింగ్ మెసేజ్ ఇంకా అందరు ఫార్వర్డ్ చేసుకుంటూనే ఉన్నారు... ఆ రోజు నుండి నా కొడుకు స్కూల్ కి బయల్దేరి వెళ్లిన అరగంట లోపే ఎవడో ఒకడు వాడిని ఇంట్లో పడేసి పోతున్నాడు..

మరక పోతుందా?

ఎలెక్షన్స్ లో ఓటు వేసిన తరువాత వెంకట్రావు ఎలెక్షన్ ఆఫీసర్ ని అడిగాడు.
"చేతి మీద ఇంకు మరక, నీళ్ళతో కడిగితే పోతుందా?"
"పోదు!"
"షాంపూతో కడిగిన పోదా?"
"పోదు" అన్నాడు క్యాషియర్.
"ఎన్ని రోజుల వరకు మరకపోకుండా ఉంటుంది?"
ఎలెక్షన్ ఆఫీసర్ చిరాగ్గా "సంవత్సరమైనా పోదయ్యా!"
సుబ్బారావు ఆనందంగా, ఆశగా....

"సారూ... అయితే, కొంచెం నా జుట్టు కుడా పూయండి. ఎంత డై రాసుకున్నా వారం రోజులకే జుట్టు తెల్లబడుతుంది సారూ!"
ఎలెక్షన్ ఆఫీసర్ కిందపడి కొట్టుకొని స్పృహ తప్పాడు.

మేనేజ్ చేస్తున్నా!

"దోశ పిండి గ్రెండర్ లో రుబ్బించుకు రావడానికి పది రోజుల క్రితం మా ఆయన బయటకి వెళ్లారు ఇంతవరకు తిరిగి రాలేదు" పోలీస్ స్టేషన్ లో కంప్లైంట్ చేసింది భార్య.
పోలీస్: ఇంతకాలం ఏమి చేశావమ్మా?
భార్య: ఏమి చేస్తా సార్ ఉమ్మా, పూరి లాంటి వాటితో మేనేజ్ చేస్తున్నా.

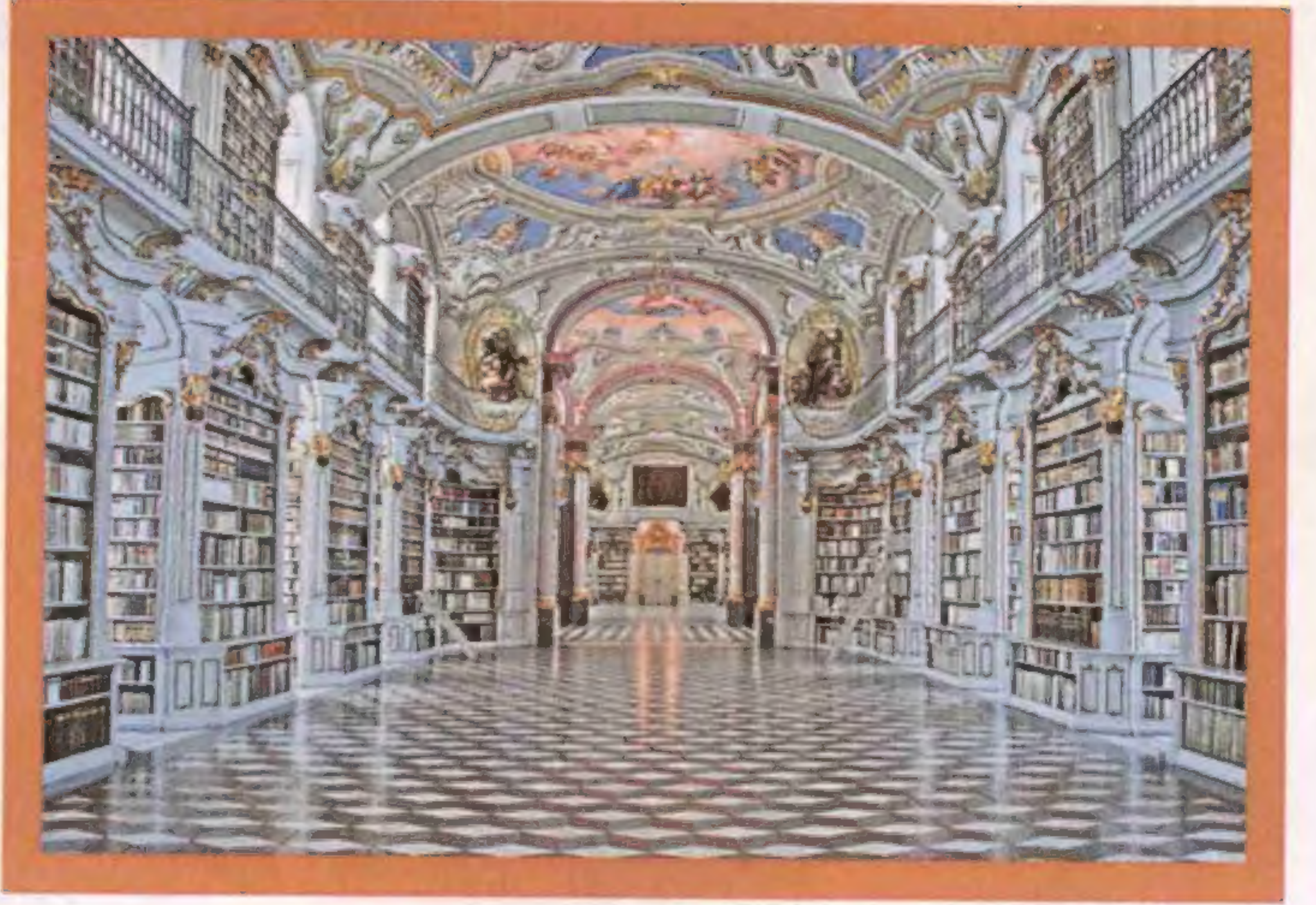


వేగలేక చస్తున్నా

"మీ ఆయన రెండో పెళ్లి చేసుకుంటానంటే... నువ్వెలా ఒప్పుకున్నావే..!" కోపంగా అడిగింది శ్యామల
"ఏం చేయనే మా అత్తగారితో ఒక్కడాన్నే వేగలేక చస్తున్నా మరి..!" బదులిచ్చింది సుందరి.

రాజమహల్ కాదు... గ్రంథాలయం!

రాజసౌధాన్ని తలపించే అతిపెద్ద అందమైన భవనం ఇది. అతి ప్రాచీనమైన ఈ భవనం ఆస్ట్రీయా లోని అడ్మాంట్ పట్టణంలో ఎన్స్ నదిపై నిర్మించారు. బెనెడిక్టైన్ లైబ్రరీగా రూపొందిన ఈ భవనం బారోక్ శిల్ప కళకు, అరుదైన లిఖిత ప్రతులు, పుస్తకాలకు ప్రసిద్ధి చెందింది. దీనిలో మూడు గదులుంటాయి. వాటిలో రాజదర్బారులాంటి అతిపెద్ద హాలు మొనాస్టరీ లైబ్రరీ హాల్. ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద లైబ్రరీ హాలు. హాలు పైకప్పుకు ఏడు గుమ్మటాలు (గొడుగులు) అప్పటి విజ్ఞాన శాస్త్రానికి నిదర్శనాలు. ఈ హాలు చుట్టూ 48 కిటికీలు వుంటాయి. వాటి నుంచి లోపలకు ప్రసరించే వెలుతురుకు లోపల బంగారం, తెలుపు రంగుల్లో వుండే హాలు, అద్భుతమైన శిల్పాలు మెరుస్తూ వాటి ఆసలైన రంగు ప్రతిబింబిస్తూ వుంటాయి. దీన్ని అబ్రాట్ మాథాస్ ఆఫర్, గ్రాజ్ మాస్టర్ బిల్డర్ జోసెఫ్ హ్యూబర్లు నిర్మించారు. మొత్తం పొడవు 70 మీ. (230 అడుగులు), 14 మీ. (46 అడుగులు) వెడల్పు, 11 మీ (36 అడుగుల) ఎత్తు (కేంద్ర గొడుగులో 12.7 మీటర్లు) కలిగి వుంది. దీన్ని 1775-76లో నిర్మించారు. దీనిలోని శిల్పాలను 80 ఏళ్ల మాస్టర్ బార్టోలోమెయో ఆల్టోమోంటే, శిల్పి జోసెఫ్ స్టమ్మల్ రూపొందించారు. ముఖ్యంగా డెత్, ది లాస్ట్ జడ్జిమెంట్,



హెవెన్ అండ్ హెల్ ఈ నాలుగు భారీ శిల్పాలు విరుద్ధంగా వుండి అద్భుతంగా వుంటాయి. ఇవి ప్రధాన ఆకర్షణగా నిలిచాయి. ఈ లైబ్రరీలోని సుమారు రెండు లక్షల పుస్తకాలున్నాయి. అత్యంత విలువైన పురాతన 1,400 కంటే ఎక్కువ మ్యాన్స్క్రిప్టులు (8వ శతాబ్దం ప్రారంభంలో నాటివి), 1500వ సంవత్సరం కంటే ముందు ముద్రించిన పుస్తకాలు అనేకం ఉన్నాయి. ఈ లైబ్రరీ ప్రతి సంవత్సరం మార్చి 24వ తేదీ నుంచి డిసెంబర్ 31వ తేదీ వరకు సందర్శకుల కోసం ఓపెన్ చేస్తారు. ప్రతిరోజూ ఉదయం 10 గంటల నుంచి సాయంత్రం 5 గంటల వరకు దీన్ని సందర్శించవచ్చు. ఈ హాలుకు ఉత్తరం వైపు ఉన్న గదిలో ఆధ్యాత్మిక సాహిత్యం, దక్షిణం వైపు గదిలో ఇతర అంశాలకు చెందిన పుస్తకాలు వుంటాయి.



1stకాన్స్టిట్యూషనల్
హోమియోపతి

కీళ్ళ నొప్పులు ఇక దూరం 'హోమియోకేర్'తో ఆరోగ్యం



ఆర్థోపెడిక్స్‌లో మా స్పెషాలిటీ చికిత్సలు

అస్టియో ఆర్థరైటిస్ | రుమటాయిడ్ ఆర్థరైటిస్ | గౌటీ ఆర్థరైటిస్ | సోరియాటిక్ ఆర్థరైటిస్ | మదమ నొప్పి
కీళ్ళ నొప్పులు | స్పాండిలోసిస్ | డిస్కో సమస్యలు



హోమియోకేర్[®] ఇంటర్నేషనల్

వరల్డ్-క్లాస్ హోమియోపతి

ఇప్పుడు ఖమ్మం,
కర్నూలు మరియు
మహబూబ్ నగర్ లో

టోల్ ఫ్రీ 1800 108 1212

కన్సల్టేషన్ ఉచితం 955 000 1199

హైదరాబాద్ (అబ్డ్స్, బేగంపేట్, చిల్సుఖ్ నగర్, జూబ్లీ హిల్స్, కూకట్ పల్లి, మాసబ్ ట్యాంక్, మియాపూర్), హనుమకొండ, కరీంనగర్, నిజామాబాద్,

విజయవాడ, విశాఖపట్నం, తిరుపతి, రాజమండ్రి, గుంటూరు, ఒంగోలు, నెల్లూరు. కర్ణాటక | తమిళనాడు | పుదుచ్చేరి (UT)



ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ

| ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ | KRSA101M111 |
|--------------------|--------------------|
| ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ | ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ |
| ತಾರೀಖು | 23 February 2025 |
| ಮುಂದು ರಲ್ಲಿ | yes |
| ಮುಂದು ರಲ್ಲಿ | yes |
| ಮುಂದು ರಲ್ಲಿ | 37 |
| ಮುಂದು ರಲ್ಲಿ | NO |
| ಮುಂದು ರಲ್ಲಿ | NO |
| ಮುಂದು ರಲ್ಲಿ | NO |
| ಮುಂದು ರಲ್ಲಿ | veda Nathi |
| ಮುಂದು ರಲ್ಲಿ | veda Nathi |
| ಮುಂದು ರಲ್ಲಿ | sharmila |
| ಮುಂದು ರಲ್ಲಿ | HEMA |
| ಮುಂದು ರಲ್ಲಿ | |
| ಮುಂದು ರಲ್ಲಿ | |
| ಮುಂದು ರಲ್ಲಿ | |
| ಮುಂದು ರಲ್ಲಿ | 9000 |